

RESTAMAX OYJ
VUOSIKERTOMUS
2015

A photograph of a restaurant kitchen. In the background, a chef wearing a black cap and a grey shirt is working. In the foreground, a person's hands are visible, preparing food on a stainless steel counter. There are several bowls and plates of food, including what looks like rice, meat, and vegetables. A large black lamp hangs over the counter. The text "RESTAMAX OYJ VUOSIKERTOMUS 2015" is overlaid in the center.

RESTAMAX OYJ
VUOSIKERTOMUS
2015

SISÄLTÖ

RESTAMAX OYJ

- 4 | RESTAMAX PÄHKINÄNKUORESSA
- 6 | TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS
- 8 | HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJAN KATSAUS
- 10 | HENKILÖSTÖVUOKRAUSTOIMINTA:
TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS
- 12 | HISTORIA
- 14 | RAVINTOLAPORTFOLIO
- 16 | KONSERNIN LIIKETOIMINTA
- 18 | TALOUDELLISET LUVUT
- 20 | STRATEGIA
- 24 | MARKKINATILANNE
- 26 | 2015 MERKITTÄVIMMÄT TAPAHTUMAT
- 30 | VUODEN 2016 TAPAHTUMIA JA HANKKEITA
- 32 | HENKILÖSTÖ
- 36 | YRITYSVASTUU
- 38 | RAVINTOLA.FI
- 40 | HALLITUS
- 42 | JOHTORYHMÄ
- 44 | SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ
- 48 | PALKKA- JA PALKKIOSELVITYS

TILINPÄÄTÖS

- 55 | SISÄLLYSLUETTELO
- 56 | KONSERNITILINPÄÄTÖS (IFRS)
- 114 | EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS (FAS)

Restamax Oyj:n vuosikertomus 2015 on julkaistu konsernin verkkosivuilla osoitteessa www.restamax.fi 25. 4. 2016 sekä painettuna varsinaisessa yhtiökokouksessa 27. 4. 2016.

Kuvat: Ahti Kaukoniemi, Jonathan Melartin (AfterSunset Photography), Mikaela Löfroth, Ilmari Heinäjärvi (Third Point Photography), Juha Moisala, Hanne Hyttinen, Hugo Taivalkorpi, Nasdaq OMX.

Restamaxin tytäryhtiön Smile Henkilöstöpalvelut Oy:n toimitusjohtaja Sami Asikainen (vasemmalla) sekä Restamax Oyj:n hallituksen puheenjohtaja Timo Laine (keskellä) ja toimitusjohtaja Markku Virtanen (oikealla).

RESTAMAX OYJ

RESTAMAX OYJ ON VUONNA 1996 PERUSTETTU SUOMALAINEN RAVINTOLA-ALAN KONSERNI, JOKA TARJOAA MYÖS HENKILÖSTÖVUOKRAUSPALVELUJA.

Restamax Oyj on vuonna 1996 perustettu suomalainen ravintola-alan palveluihin ja henkilöstövuokraukseen erikoistunut konserni. Vuonna 2013 ensimmäisenä suomalaisena ravintolatoimijana NASDAQ OMX Helsinkiin listautunut pörssiyhtiö on kasvanut voimakkaasti koko historiansa ajan.

Konsernin yhtiöihin kuuluu yli 100 seurustelu- ja ruokaravintolaa, yökerhoa sekä viihdekeskusta eri puolilla Suomea. Yhtiön tunnettuja ravintolakonsepteja ovat mm. Stefan's Steakhouse, Viihdemaailma Ilona ja Classic American Diner. Restamax Oyj:n vuoden 2015 liikevaihto oli 113,6 miljoonaa euroa ja käyttökate 16,5 miljoonaa euroa.

Yhtiön palveluksessa työskentelee sesongista riippuen noin 1 000 henkilöä. Restamaxin tytäryhtiö Smile Henkilöstöpalvelut Oy:n henkilöstöpankissa on yli 3 000 työntekijää.

Restamax-yrityssivut: www.restamax.fi
Restamax-kuluttajasivut: www.ravintola.fi
Smile Henkilöstöpalvelut: www.smilepalvelut.fi

RESTAMAX PÄHKINÄNKUORESSA

1

VOIMAKKAASTI KASVAVA
RUOKA- JA VIHDERAVINTOLAYHTIÖ

2

SUOMEN JOHTAVISTA RAVINTOLA-
YHTIÖISTÄ KANNATTAVIN

3

TASAISESTI KASVAVA MARKKINA,
JONKA KEHITYSTÄ TUKEVAT
USEAT RESTAMAXILLE SUOTUISAT
PITKÄN AIKAVÄLIN KASVUAIJURIT

4

SUURET JA PIRSTALOITUNEET
MARKKINAT TARJOAVAT MAHDOL-
LISUUDEN MARKKINA-OSUUDEN
KASVATTAMISELLE JA ALAA MER-
KITÄVÄSTI VOIMAKKAAMMALLE
KASVULLE MYÖS JATKOSSA

5

PAIKALLISEN KILPAILUEDUN TUO
YHTIÖN TOIMINTAMAALLI, JOSSA
YHDISTYVÄT YRITTÄJÄHENKISYYS
JA SUURUUDEN EKONOMIA

6

TEHOKKUUS JA RAVINTOLATASOLLE
JALKAUTETTU TUOSVASTUU TAKAA-
VAT ALAN KESKIARVOA SEIVÄSTI
PAREMMAN KANNATTAVUUDEN

7

KOKENUT JA OSAAVA AVAINJOHTO,
JOLLA ON YHTEENSÄ YLI 100 VUODEN
KOKEMUS RAVINTOLA-ALAILTA

5

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2015 suunnitelmien mukainen

Tammi-joulukuussa 2015 konsernimme liikevaihto kasvoi yli 31 prosenttia, käyttökate lähes 38 prosenttia ja liikevoitto 38 prosenttia edelliseen tilikauteen verrattuna. Vuosi 2015 ylitti odotuksemme positiivisesti. Tarkensimme tulosenustettamme marraskuussa ja nostimme liikevaihtoarvionamme 100 miljoonasta noin 110 miljoonaan euroon. Odotuksemme täyttyivät ja liikevaihtomme tilikaudelta 2015 oli 113,6 miljoonaa euroa. Arvioimme myös käyttökateen ja liikevoiton suhteellisesti paranevan edelliseen tilikauteen verrattuna. Kannattavuutemme parani merkittävästi, mikä näkyy käyttökatteessa ja myös liikevoitossa tapahtui kehitystä.

Hyvän tuloksemme on mahdollistanut laaja ja monipuolinen ravintolaportfoliomme, joka tarjoaa asiakkaille runsaasti valinnanvaraa aina ruokaravintoloista peli- ja viihdekeskuksiin, kesäterasseista yökerhoihin – ympäri vuoden. Tänä päivänä operoimme yli 100 seurustelu- ja ruokaravintolaa, kahvilaa, yökerhoa ja viihdekeskusta eri puolilla Suomea. Tunnettuja ravintolakonseptejamme ovat muun muassa Stefan's Steakhouse, Viihdemaailma Ilona ja Classic American Diner.

“Vuodelle 2015 asetetut tavoitteet on saavutettu, ja uskomme vahvasti saavuttavamme pitkän aikavälin tavoitteet myös tulevalla strategiakaudella.”

Vuoden 2015 aikana vahvistimme ravintolaportfolio-tamme entisestään. Avasimme useita eri ravintolayksiköitä eri puolelle Suomea. Laajensimme toimintaamme Ouluun kolmen ravintolan voimin, ostimme Porista yökerhon, satsasimme sesonkiravintoloihin ostamalla Tampereen Satamaravintolat Oy:n sekä kahden ravintolan liiketoiminnot Hangosta, avasimme Lappeenrantaan ja Vantaalle yhteensä kolme kauppa-keskusravintolaa, Jyväskylään neljä uutta yksikköä ja Rukalle uuden ruokaravintolan sekä vahvistimme asemaamme Tampereella avaamalla viihde- ja pelikeskuksen.

Lisäksi hankimme osake-enemmistön Suomen Siipi-ravintolat Oy:stä, osake-enemmistön Hernesaaren Ranta Oy:stä, joka harjoittaa ravintolatoimintaa Helsingin Hernesaaressa, sekä vähemmistöosuuden sisäaktiiviteettipuistoja operoivasta SuperPark Oy:stä. Näiden liiketoimintakauppojen ja avausten lisäksi muokkasimme olemassa olevia konseptejamme vastaamaan paremmin kuluttajien toiveita paikkakuntakohtaisesti.

Uudet strategiset tavoitteet toimintaa ohjaamassa

Kuluneen tilikauden aikana saavutimme 100 miljoonan euron liikevaihdon, jonka hallituksemme asetti pitkän aikavälin tavoitteeksemme vuonna 2013.

Joulukuussa 2015 julkaisimme uudet yhtiömme hallituksen asettamat pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet strategiakaudelle 2016 – 2018. Tavoitteenamme on laajentaa ravintolatoimintaamme ulkomaille sekä yrityskaupoilla että organisaatiotavalla. Jatkamme samanaikaisesti kannattavaa kasvuamme myös kotimaassa niin ravintola- kuin henkilöstövuokrausliiketoiminnalla. Liikevaihtotavoitteemme tilikaudelle 2018 on 180 miljoonaa euroa. Käyttökateen ja liikevoiton arvioidaan pysyvän hyvällä tasolla.

Vastavirtaan yleisessä laskusuhdanteessa

Matkailu- ja ravintola-alalla on takanaan neljä haastavaa vuotta. Alan keskimääräinen liikevaihdon kasvu on ollut viime vuosina noin prosentin tuntumassa ja bruttokansantuotteen volyymin vuosimuutos on ollut jopa negatiivinen. Heikosta suhdannetilanteesta huolimatta olemme kasvattaneet liikevaihtoa ja parantaneet tulostamme yleistä markkinakehitystä huomattavasti voimakkaammin.

Pörssiin listautumisemme aikaan tilikauden 2013 liikevaihtomme oli 65 miljoonaa euroa. Kahden vuoden jälkeen se on yli 113 miljoonaa euroa, lähes 75 prosentin

kasvulla. Olemme näin ollen lähestulkoon tuplanneet liikevaihtomme pörssissä oloaikanaamme ja pystyneet samalla ylläpitämään hyvän kannattavuuden.

Ravintolaliiketoiminnan tehokkaasta toiminnasta viestii esimerkiksi henkilöstökuluprosenttimme 28,5, joka on erinomainen. Tämän mahdollistaa muun muassa tytäryhtiömme Smile Henkilöstöpalvelut Oy:n tehokkaat toimintamallit. Henkilöstövuokrausliiketoiminta kuluneen tilikauden yli 24 miljoonan euron liikevaihdon on kasvanut nopeasti yhä merkittävämmäksi osaksi konserniamme.

Tulevaisuus yleistä markkinakehitystä valoisampi

Toivomme tulevaisuudessa valtiotalouden hyvää, alaa työllistäviä päätöksiä. Mahdollisen yhteiskuntasopimuksen rinnalle kaivattaisiin ostovoimaa kasvattavia verokevennyksiä, joiden myötä asiakkailta olisi mahdollisuus kuluttaa enemmän ja kotimaan markkinat saataisiin odotettuun nousuun. Ansiotuloverojen alentamisella olisi myönteinen vaikutus niin kotimaiseen kysyntään kuin työllisyyteen.

Olemme myös odottavaisia alkoholilain uudistamisen suhteen lähitulevaisuudessa. Uudistusten myötä suomalaisella juoma- ja ravintolakulttuurilla on paremmat edellytykset kehittyä ja monipuolistua.

Yleisen taloustilanteen ja lainsäädännön asettamista haasteita huolimatta olemme onnistuneet vuosi vuodelta kasvattamaan liiketoimintaamme. Samalla olemme kyenneet ylläpitämään hyvän kannattavuuden, joka on selkeästi toimialojemme keskimääräistä kannattavuutta parempi. Myös osakekohtaisessa tuloksessamme on tapahtunut vahvaa kehitystä.

Uskomme, että kannattava toimintamme ja kasvumme jatkuu vallitsevasta markkinatilanteesta huolimatta. Vuodelle 2015 asetetut tavoitteet on saavutettu, ja uskomme vahvasti saavuttavamme pitkän aikavälin tavoitteet myös tulevalla strategiakaudella.

Markku Virtanen
toimitusjohtaja, Restamax Oyj

8

“Monet ravintolakonseptimme
ovat valmiiksi vientikelpoisia,
ja niillä voimme etabloitua
ulkomaille.”

HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

Vuoden 2015 aikana tapahtuneen positiivisen tulokset kehityksemme myötä markkinoiden luottamus konserniamme kohtaan on parantunut. Myös vahva, noin viiden prosentin osinkotuotto antaa merkittävää tukea osakkeellemme. Olemme tänä päivänä yksi alan suurimpia ja kannattavimpia yhtiöitä kotimaassa. Pyrimme edelleen kasvattamaan ravintolaliiketoimintaamme voimakkaasti, mutta kannattavuuden ehdoilla.

Olemme toimineet kotimaisilla ravintolamarkkinoilla liki 20 vuotta. Vuoden 2015 lopussa otimme uuden askeleen yhtiömme historiassa julkaisemalla pitkän aikavälin tavoitteemme, joista yksi merkittävimmistä on laajentaa ravintolatoimintaamme ulkomaille.

Vaikka yleinen taloudellinen tilanne on Suomessa ollut vaikea, olemme siitä huolimatta onnistuneet kasvamaan kotimaassa. Uskomme, että tehokkaiden toimintamalliemme ja konseptipohjaisen ajattelutapamme ansiosta meillä on hyvät mahdollisuudet toimia myös ulkomaan markkinoilla.

Kartoitamme parhaillaan aktiivisesti eri markkinoita integroituaksemme uusiin markkinoihin ulkomaille. Samalla jatkamme Suomessa vahvaa kasvuaamme niin ravintola- kuin henkilöstövuokrausliiketoimintasegmenteillä.

Haemme kansainvälistä kasvua joko yritysostoin tai hyödyntämällä jo olemassa olevia ravintolakonsepteja. Tavoitteenamme on ensin asettua uuteen markkinaan ja sen jälkeen hakea orgaanista kasvua kohdemaan sisällä. Ulkomaille laajentuminen luo meille mahdollisuuden viedä nykyisiä brändejämme uusille markkina-alueille. Monet ravintolakonseptimme ovat valmiiksi vientikelpoisia, ja niillä voimme etabloitua ulkomaille. Esimerkiksi Stefan's Steakhouse -konseptissa tai kauppa- ja kasvukeskuksissa toimivissa dinereissa näemme valtavan potentiaalin myös Suomen rajojen ulkopuolella.

Uskomme ruokaravintoloiden lisäksi peliravintoloiden vientipotentiaaliin. Erilaisia aktiviteetteja, kuten hohtokeilausta, biljardia tai curlingia tarjoavien ravintoloiden asiakaskunta on hyvin laaja. Päivällä toiminta on enemmän lapsiperheille suunnattua, kun taas illalla fokus on on viihdekäytössä. Lähimaissa vastaavanlaisia konsepteja ei juurikaan ole, joten näemme tämäntyyppisillä viihderavintoloilla kansainvälistä kysyntää.

Harkinnassamme on eritoten laajentuminen Pohjoismaihin, ja näistä potentiaalisimpana vaihtoehtona voidaan nähdä Ruotsi. Ruotsin markkina-alueen houkuttelevuus piilee siinä, että ravintolaruokailu on naapurimaassamme osa normaalia kulutuskäyttäytymistä ja selkeästi yleisempää kuin Suomessa. Lisäksi maan talous on kasvussa. Ruotsin ohella katseemme on myös muiden Pohjoismaiden sekä Keski-Euroopan markkinoissa.

Suomessa on noin 10 000 ravintolaa. Restamaxin omistuksessa niistä on yli 100. Kasvun rajat kotimaassa eivät näin ollen ole tulleet vastaan, vaan näemme tarjonnassamme kotimaan markkinoilla merkittävää kasvupotentiaalia. Uskomme erityisesti yrityskauppojen avulla pystyvämme kasvattamaan markkinaosuuttamme kotimaassa entisestään.

Ravintoloidemme liiketoimintamallit nojaavat vahvasti konseptipohjaiseen lähestymistapaan ja yksilöllisiin ravintolakonsepteihin, joita portfoliossamme on useita kymmeniä. Emme siis usko perinteiseen ketjuajatteluun ja ravintoloiden monistamiseen sellaisenaan eri paikkakunnille.

Konseptipohjainen toimintamallimme mahdollistaa nopean reagoinnin markkinoiden muutoksiin, mikä on selkeä etumme ja vahvuutemme ravintolatoimijana. Kuuntelemme markkinaa aktiivisesti ja voimme hyvin nopeallakin aikataululla muokata vanhaa tai luoda täysin uuden ravintolakonseptin tietyille markkina-alueelle kysynnän mukaan. Mikäli ajan myötä havaitsemme, ettei jokin konsepti ole toimiva, voidaan se muuttaa tai ajaa alas nopeallakin aikataululla.

Vuosi 2015 oli merkittävä siitäkkin syystä, että yksi strategiakautemme päättyi menestyksekkäästi. Saavutimme vuodelle 2015 asetetut pitkän aikavälin tavoitteemme. Usko saavuttaa myös seuraavalle strategiakaudelle 2016 – 2018 asetetut tavoitteet, mukaan lukien laajentuminen ulkomaille, on vahva.

Timo Laine
hallituksen puheenjohtaja, Restamax Oyj

“Tänä päivänä tuotamme palveluita yli kahdelle sadalle ravintola-alan yritykselle ympäri Suomen sekä kymmenille yrityksille muilta toimialoilta.”

HENKILÖSTÖVUOKRAUSTOIMINTA: TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Restamax-konsernin henkilöstövuokraustoiminnalle vuosi 2015 oli varsin positiivinen. Konsernin tytäryhtiön, Smile Henkilöstöpalvelut Oy:n, tilikauden liikevaihto oli 24,2 miljoonaa euroa yli 250 prosentin kasvulla. Käyttökate oli 2,2 miljoonaa euroa yli 210 prosentin kasvulla ja liikevoitto 0,8 miljoonaa euroa yli 150 prosentin kasvulla.

Vuonna 2014 Restamaxin tekemä henkilöstövuokrausta harjoittavan Staff Invest -konsernin yritysosto sekä Huippu Henkilöstöpalvelut Oy:n yrityskauppa loivat vahvan pohjan konsernin henkilöstövuokraustoiminnalle. Vuosi 2015 oli segmentille ensimmäinen kokonainen tilikausi, ja sen kasvulle ja kehitykselle on alkanut muodostua vertailupohjaa.

Vaikkakin olemme tyytyväisiä vuoden 2015 tulokseemme, liikevoittomme kehittymistä jarrutti asiakasyhtiömme konkurssiin hakeutuminen viimeisellä kvartaalilla. Sen myötä yhtiöllemme tuli yhteensä noin 700 000 euroa alaskirjausta. Tästä huolimatta pystyimme tekemään hyvän, strategiaamme mukaisen tuloksen.

Tänä päivänä Smile Henkilöstöpalvelut kuuluu henkilöstövuokraustoimialalla maamme suurimpien toimijoiden joukkoon. Tuotamme palveluita yli kahdelle sadalle ravintola-alan yritykselle ympäri Suomen sekä kymmenille yrityksille muilta toimialoilta. Vuoden aikana maksoimme palkkaa yli 3 200 henkilölle ja kokoaikaiseksi muutettuna 541 henkilölle. Määrä kasvoi pitkälti onnistuneen uusasiakashankinnan, aktiivisen rekrytoinnin sekä maantieteellisen laajentumisen myötä. Toimintamme laajeni esimerkiksi Joensuussa, Jyväskylässä, Oulussa, Lappeenrannassa ja Saariselällä. Vuoden 2016 alussa ostimme Tor-Palvelut Oy:n liiketoiminnan, mikä vahvistaa merkittävästi toimintaamme Turun alueella.

Yksi vuoden 2015 merkittävimmistä palvelusopimuksista solmittiin kesäkuun lopussa Euroopan johtavan viikko-osakeyrittäjä Holiday Club Resorts Oy:n kanssa. Tämän sopimuksen myötä vahvistamme asemaamme nykyisillä markkina-alueilla ja samalla meille avautuu kasvumahdollisuuksia myös uusilla alueilla. Sopimuksen arvioitu kokonaisarvo on 20 miljoonaa euroa seuraavien 5–7 vuoden aikana.

Liiketoimintamme on ollut vahvasti ravintola-alan painottunutta, mutta näemme myös monilla muilla

toimialoilla kasvumahdollisuuksia. Vuoden 2015 huhtikuussa laajensimme toimintaamme lääkäri- ja terveydenhuoltopalveluihin. Smile Doctors Oy keskittyy lääkäreiden välitykseen ja vuokraukseen kotimaassa. Näemme laajan ja kasvavan terveydenhuotomarkkinan luovan hyviä kasvumahdollisuuksia lääkäreiden välittämiseen erikoistuneelle toimijalle.

Tilikauden jälkeen, vuoden 2016 alussa laajensimme toimintaamme vähittäiskaupan puolelle. Smile Retail Oy välittää työvoimaa erilaisiin kaupan alan yksiköihin aina päivittäistavarakaupoista erikoisliikkeisiin. Näemme kaupanalalla merkittävän kasvupotentiaalin muun muassa aukioloaikojen vapautumisen myötä. Uskomme myös, että useat nykyisistä ravintola-työntekijöistämme osaavat ja haluavat tehdä myös kaupanalan työtä. Tämä tuo selkeitä synergiaetuja rekrytointiimme sekä tarjoaa työntekijöillemme monipuolisempia työ- ja ansaintamahdollisuuksia.

Henkilöstöpalveluyritysten Liitto HPL:n mukaan henkilöstövuokraustoimialan kokonaisliikevaihto on jatkuvassa kasvussa, ja ala nähdään vahvasti kehittyvänä. Esimerkiksi Suomessa vuonna 2015 henkilöstöpalveluiden liikevaihdon arvo oli yli miljardi euroa, ja kasvua vuoteen 2014 nähden oli lähes 14 prosenttia. Nousussa ovat myös vuokratyön kysyntä sekä osa-aikaisten työsuhteiden määrä. Erityisesti nuorisotyöllisyyden kannalta henkilöstövuokraustoimialan rooli yhteiskunnassamme on merkittävä. Matkailu- ja ravintola-alalla alle 26-vuotiaiden osuus työvoimasta on jopa 30 %. Henkilöstöpankkimme yli 3 000 työntekijästä 59 prosenttia on alle 26-vuotiaita, joten nuorisotyöllistäjänä olemme merkittävä toimija.

Toimialan kasvu sekä Smilen osaava, vuoden 2015 aikana vahvistettu organisaatio luovat hyvän pohjan tulevan vuoden kasvulle. Lähdemme siis luottavaisin mielin uuteen vuoteen.

Sami Asikainen
toimitusjohtaja, Smile Henkilöstöpalvelut Oy

ROHKEITA KASVUASKELIA JO VUODESTA 1996

Restamax Oyj on toiminut ravintolatoimialalla liki 20 vuotta. Yhtiön juuret yltävät aina vuoteen 1996.

Alkuruosina Restamaxin toiminnan painopiste oli viihde-ravintoloissa. Vuonna 2005 yhtiö laajensi toimintaansa ruokaravintolaliiketoimintaan. Kolme vuotta myöhemmin, vuonna 2008, yhtiö laajentui yritysjärjestelyillä entistä vahvemmin viihde- ja seurusteluravintoloihin.

Vuoden 2010 lopulla Restamax toteutti suunnatun osake-annin, jolloin yhtiön omistajakunta laajeni ja nykymuu- toinen Restamax-konserni syntyi yritysjärjestelyillä.

Yhtiön liikevaihto on kasvanut voimakkaasti koko histo- riansa ajan. Vuosina 2006 – 2009 liikevaihto kasvoi yli 40 prosenttia vuodessa, kun vuosina 2010 – 2012 vuotuinen kasvuprosentti oli yli 30.

Restamaxin muutos julkiseksi osakeyhtiöksi rekisteröitiin kaupparekisteriin 20.9.2013. Merkittävä askel yhtiön historiassa otettiin vuoden 2013 lopulla, kun Restamax Oyj listautui Helsingin pörssiin Suomen ensimmäisenä ravintola-alan yhtiönä.

Vuoden 2014 alussa Restamax Oyj osti Rengasravintolat-konsernin, jonka myötä yhtiön omistukseen siirtyi 16 ravintolaa Helsingissä, Tampereella, Jyväskylässä ja Porissa. Vuonna 2014 Restamax täydensi ravintolasalkku- aan uusilla ravintoloilla ja yökerhoilla, vahvisti asemaansa nykyisillä markkina-alueillaan ja laajensi toimintaansa uusille alueille pohjoisen matkailukeskuksiin Rukalle ja Pyhälle.

Vuoden 2014 elokuussa henkilöstövuokrausliiketoiminta tuli osaksi Restamax-konsernia. Restamaxin tytäryhtiö Smile Henkilöstöpalvelut Oy:n toiminta on ollut vahvasti ravintola-alaan painottunutta. Yhtiö laajensi toimin- taansa lääkäri- ja terveydenhuoltopalveluihin vuonna 2015.

Vuonna 2015 ravintolayhtiö vahvisti asemiaan nykyisillä markkina-alueilla ja laajensi toimintaansa Ouluun ja Hankoon. Konsernin vuoden 2015 liikevaihto oli 113,6 miljoonaa euroa, käyttökate 16,5 miljoonaa euroa ja liikevoitto 7,3 miljoonaa euroa.

YHTIÖN HISTORIAN TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT

TOIMINTA ALOITETAAN,
PAINOPISTE VIHDERAVIN-
TOILOISSA (ALKUVAIHEESSA
PUBILIIKETOIMINTAA).

1996

LAAJENTUMINEN
RUOKARAVINTOLA-
LIIKETOIMINTAAN.

2005

LAAJENTUMINEN
YRITYSJÄRJESTELLYÄ
ENTISTÄ VAHVEMMIN
VIHDERAVINTOLOIHIN.

2008

OMISTAJAKUNNAN
LAAJENNUS, NYKYMUOTOI-
SEN RESTAMAX-KONSERNIN
SYNTY YRITYSJÄRJESTELLYÄ.

2010

RESTAMAX LIISTAUTUU HELSINGIN
PÖRSSIIN ENSIMMÄISENÄ SUOMA-
LAISENA RAVINTOLA-ALAN YHTIÖNÄ.

2013

RENGASRAVINTOLA-YRITYSOSTON MYÖTÄ
16 RAVINTOLAA SIIRTYY KONSERNIN
RAVINTOLASALKKUUN.

2014

HENKILÖSTÖVUOKRAUS TULEE OSAKSI
RESTAMAX-KONSERNIA.

RAVINTOLATOIMINTAA LAAJENNETAAN
POHJOISEN HIIHTOKESKUKSIIN RUKALLE
JA PYHÄLLE.

2015

RESTAMAX LAAJENTAA RAVINTOLA-
TOIMINTAANSA HANKOON JA OULUUN
JA HENKILÖSTÖVUOKRAUSTOIMINTAANSA
LÄÄKÄRI- JA TERVEYDENHUOITOPAIVELOIHIN.

RAVINTOLA- PORTFOLIO

RUOKARAVINTOLAT

SEURUSTELU- JA VIHDERAVINTOLAT

YÖKERHOT

TAMPERE • HELSINKI • HÄMEENLINNA • LEMPÄÄLÄ
JOENSUU • JYVÄSKYLÄ • KUOPIO • LAPPEENRANTA
LOHJA • NOKIA • PIRKKALA • RAUMA • KOTKA • PORI
SEINÄJOKI • TURKU • OULU • HANKO • HYVINKÄÄ
RUKA • PYHÄ

VUONNA 2015 YLI 100 RUOKA- JA VIIHDERAVINTOLAA ERI PUOLILLA MAATA

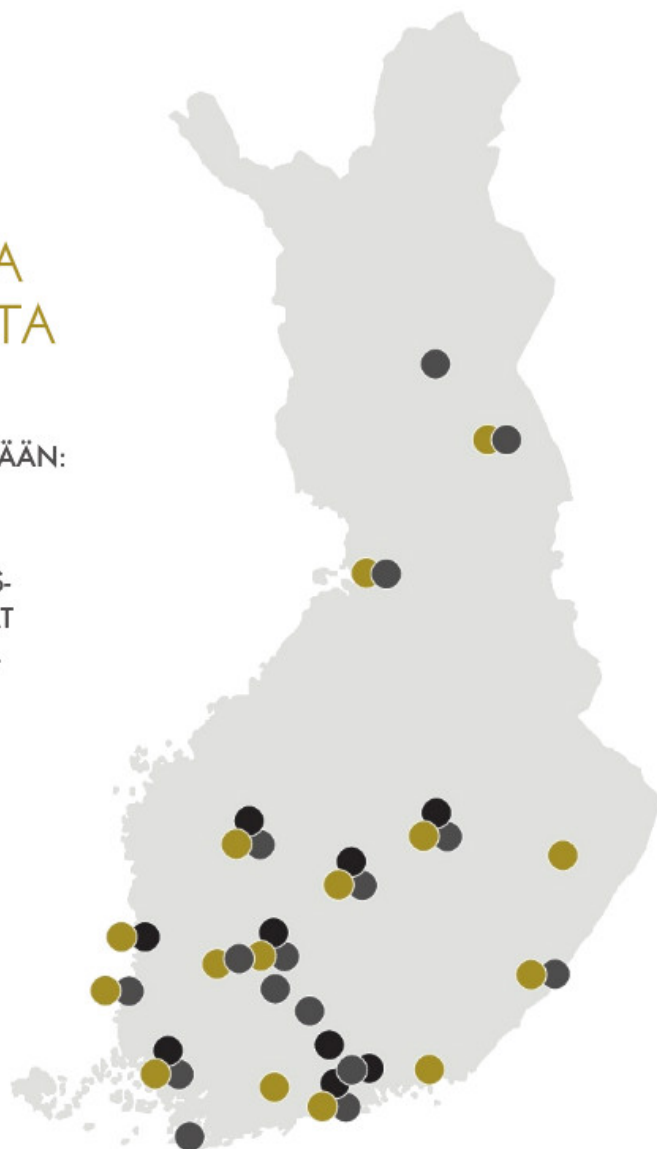
RESTAMAXIN RAVINTOLAKONSEPTIT
VOIDAAN JAOTELLA KOLMEEN RYHMÄÄN:
RUOKARAVINTOLAT, YÖKERHOT SEKÄ
SEURUSTELU- JA VIIHDERAVINTOLAT.

RAVINTOLA.FI-KANTA-ASIAKASJÄRJES-
TELMÄÄMME KUULUVAT RAVINTOLAT
LÖYTÄVÄT RAVINTOLA.FI-SIVUSTOLTA.

WWW.RAVINTOLA.FI

- RUOKARAVINTOLA
- YÖKERHO
- SEURUSTELU- JA VIIHDERAVINTOLA

Kartalle on merkitty paikkakunnat, joilla
sijaitsee yksi tai useampi konsernin ravintola.

KONSERNIN LIIKETOIMINTA

VUOSI 2015 LYHYESTI

Koko konserni:

Konsernin liikevaihto tilikaudella 2015 oli 113,6 miljoonaa euroa (86,7 miljoonaa euroa), kasvua 31,1 prosenttia. Käyttökate oli 16,5 miljoonaa euroa (12,0 miljoonaa euroa), kasvua 37,7 prosenttia. Liikevoitto oli 7,3 miljoonaa euroa (5,3 miljoonaa euroa), kasvua 38,0 prosenttia.

Ravintolaliiketoiminta:

Ravintolaliiketoimintasegmentin liikevaihto oli 100,3 miljoonaa euroa (83,7 miljoonaa euroa), kasvua 19,9 prosenttia. Käyttökate oli 14,8 miljoonaa euroa (11,4 miljoonaa euroa), kasvua 29,3 prosenttia. Liikevoitto oli 6,5 miljoonaa euroa (5,0 miljoonaa euroa), kasvua 31,0 prosenttia.

Henkilöstövuokrausliiketoiminta:

Henkilöstövuokraustoimintasegmentin liikevaihto oli 24,2 miljoonaa euroa (6,8 miljoonaa euroa), kasvua 253,4 prosenttia. Käyttökate oli 2,2 miljoonaa euroa (0,7 miljoonaa euroa), kasvua 210,4 prosenttia. Liikevoitto oli 0,8 miljoonaa euroa (0,3 miljoonaa euroa), kasvua 151,4 prosenttia.

Henkilöstövuokraus tuli osaksi konsernia elokuussa 2014.

Restamax-konsernin tilikauden 2015 tulos on edellisvuotta selkeästi parempi. Koko konsernin liikevaihto kasvoi edellisvuodesta yli 31 prosenttia, käyttökate lähes 38 prosenttia ja liikevoitto 38 prosenttia. Liikevaihdon kasvun taustalla ovat vuonna 2014 tehdyt investoinnit ja loppuun saatetut liiketoimintakaupat, jotka ovat olleet vuonna 2015 täysimääräisesti yhtiön käytössä. Liikevoiton kehitystä jarrutti henkilöstövuokraustoimintaa harjoittavan tytäryhtiömme asiakasyrityksen konkurssiin hakeutumisen aiheuttama alaskirjaus, joka oli noin 700 000 euroa.

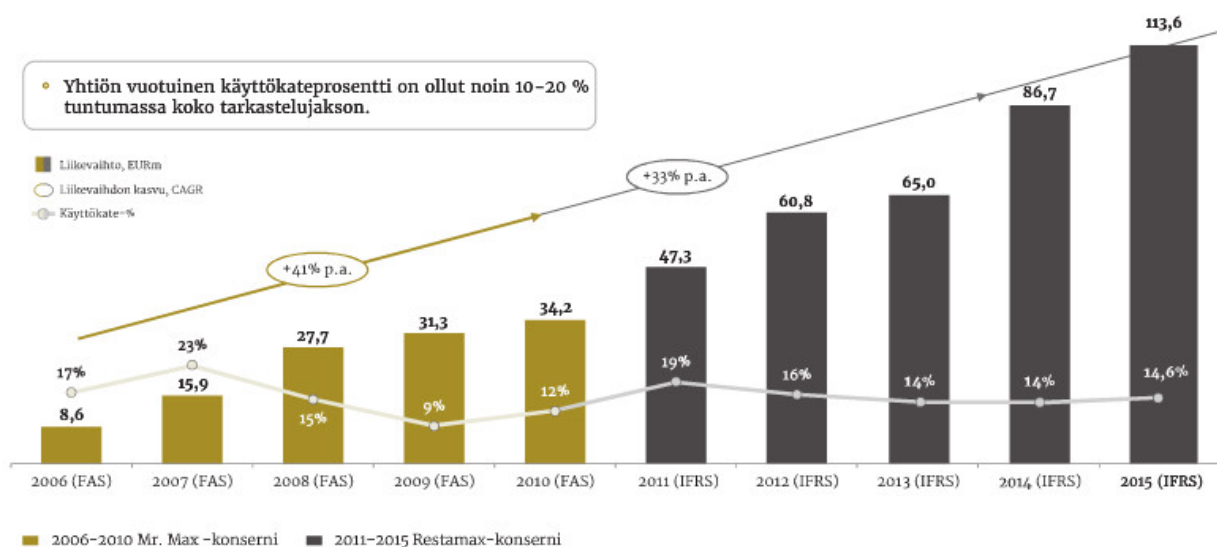
VUODEN 2016 NÄKYMÄT

Restamax jatkaa kasvutarinaansa kehittämällä aktiivisesti liiketoimintojaan. Tulevaisuudessa kannattavaa kasvua haetaan niin kotimaasta kuin ulkomailtakin.

Restamax arvioi konsernin liikevaihdon kasvavan ja kannattavuuden säilyvän hyvällä tasolla tilikaudella 2016.

Yhtiön tavoitteena on saavuttaa 180 miljoonan euron liikevaihto vuoden 2018 loppuun mennessä.

HISTORIALLINEN LIIKEVAIHDON KASVU (MEUR) JA KÄYTTÖKATEPROSENTIN KEHITYS

HUOM: Vuosien 2006–2010 luvut ovat Mr. Max -konsernin. Nykyinen Restamax syntyi vuonna 2010 yritysjärjestelyllä ja vuosi 2011 oli ensimmäinen ehjiä tilikautia.

TALOUDELLISET TUNNUS- LUVUT - YHTEENVETO

AVAINLUVUT (IFRS)

EUR tuhansia	2012	2013	2014	2015
Liikevaihto	60 773	65 033	86 653	113 618
Vuotuinen kasvu, %	28,5 %	7,0 %	33,2 %	31,3 %
Käyttökate	9 939	9 146	12 008	16 536
Käyttökate-%	16,4 %	14,1 %	13,9 %	14,6 %
Liikevoitto	5 719	4 051	5 265	7 266
Liikevoitto-%	9,4 %	6,2 %	6,1 %	6,4 %
Tilikauden voitto	3 788	2 908	3 334	4 809
Emoyhtiön osakkeenomistajille	3 076	2 565	3 451	5 050
Vähemmistölle	712	344	-117	-241
Korolliset nettovelat	5 982	6 184	18 944	29 313
Nettovelkaantuumisaste	43,8 %	21,9 %	48,1 %	73,2 %
Omavaraisuusaste	38,1 %	60,9 %	47,2 %	44,4 %
Sijoitetun pääoman tuotto-%	24,2 %	10,7 %	10,5 %	10,8 %
Ravintoloiden lkm, nettomuutos	10	0	32	11

Henkilöstövuokraus tuli osaksi konsernia elokuussa 2014.

Luvut seuraavalla sivulla ilmoitettu uuden segmenttirakenteen mukaisesti.

Toiminnan kausiluonteisuudesta johtuen tulos painottuu perinteisesti loppuvuodelle.

AVAINLUVUT SEGMENTEITTÄIN (IFRS)

RAVINTOLALIIKETOIMINTA

(1000 euroa)	1-12/15	1-12/14
Liikevaihto	100 315	83 666
Käyttökate	14 801	11 444
Käyttökate-%	14,8 %	13,7 %
Liikevoitto	6 492	4 957
Liikevoitto-%	6,5 %	5,9 %

KESKEISIMMÄT TUNNUSLUVUT

Materiaalikate, %	74,3 %	74,0 %
Henkilöstökulut, %	28,5 %	29,6 %

HENKILÖSTÖVUOKRAUSTOIMINTA

(1000 euroa)	1-12/15	1-12/14
Liikevaihto	24 151	6 833
Käyttökate	2 161	696
Käyttökate-%	8,9 %	10,2 %
Liikevoitto	775	308
Liikevoitto-%	3,2 %	4,5 %

KESKEISIMMÄT TUNNUSLUVUT

Henkilöstökulut, %	85,2 %	84,0 %
--------------------	--------	--------

OSINKO

Restamax Oyj:n jakokelpoiset varat 31.12.2015 olivat 47 931 699,32 euroa, josta tilikauden tuloksen osuus on 5 233 008,84 euroa. Yhtiön taloudellisessa tilanteessa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia.

Restamax Oyj:n hallitus ehdottaa 27.4.2016 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen perusteella maksetaan 0,27 euron (0,22) osakekohtainen osinko eli yhteensä 4 422 497,40 euroa (osakkeita 16 379 620 kpl).

VAHVA STRATEGIA TOIMINTAA OHJAAMASSA

Restamax on kasvanut koko historiansa ajan voimakkaasti. Restamax Oyj:n strategia perustuu kannattavalle kasvulle, jota haetaan Suomen suurimmista kaupungeista ja vetovoimaisimmista kauppakesuksista sekä orgaanisesti että yritysostojen kautta.

Orgaanisen kasvustrategian pohjana on sekä laajentuminen uusiin kaupunkeihin että toisaalta jo luodun toimipisteverkoston kasvattaminen nykyisissä kaupungeissa.

Myös yritysostot ovat keskeinen osa kasvustrategiaa. Yritysostoilla tavoitellaan joko uutta liiketoimintapaikkaa tai täydentäviä ravintolakonsepteja. Kasvun ja kannattavuuden takana on päämäärätietoinen, systemaattinen ja tulosorientoitunut kehitystyö. Yhtiön voimavarana on myös vankka alan osaaminen sekä vahva näkemys ravintolatoimialasta.

Konsernin tavoitteena on laajentaa ravintolaliiketoimintaansa ulkomaille 2018 vuoden loppuun mennessä.

Restamaxin toimintamalli perustuu konseptipohjaiseen lähestymistapaan, jonka taustalla toimii tehokas hallinto ja toiminnanohjaus. Restamaxin toimintamallissa pyritään tarjoamaan joustavasti erilaisia

ravintolakonsepteja vastaamaan paikallista kysyntää ja tilatarjontaa ja samalla välttämään ketjumaisuutta.

Kysyntään mukautuva toimintamalli mahdollistaa yhtiölle suuret kohdemarkkinat ja edellytykset kasvaa sekä uusille toiminta-alueille että paikallisesti niissä kaupungeissa, joissa yhtiöllä on jo toimintaa. Kasvun perustana toimivat aktiivinen tuotekehitys ja innovointi, ammattitaitoinen henkilökunta ja kokenut johto, toimipistetasolle jalkautettu operatiivinen tulosvastuu ja toiminnan reaaliaikainen ohjaus ja seuranta.

Restamaxin merkittäviä kannattavuuden ajureita ovat ostotoiminnan keskittäminen sekä henkilöstöresurssien ja tavaralogistiikan hallinta. Toiminnan tehostamiseksi paikallisesti Restamax pyrkii perustamaan kullekin toimintapaikkakunnalle useampia yhtiön ravintoloita ja konsepteja. Tällöin Restamax pystyy sekä tarjoamaan kattavamman tarjonnan asiakkailleen että tehostamaan toimintaansa niin markkinoinnin, hankintojen kuin henkilöstöhallinnonkin suhteen.

Henkilöstövuokrausliiketoiminnan kehittäminen ja sen toimintojen laajentaminen eri toimialoille tukee vahvasti konsernin kasvustrategiaa.

RESTAMAXIN KASVUSTRATEGIAN KULMAKIVET

1

KANNATTAVAA KASVUA HAETAAN SUOMEN SUURIMMISTA KAUPUNGEISTA SEKÄ KAUPPA- JA HIIHTOKESKUKSISTA.

2

ORGAANISTA KASVUA HAETAAN UUSIEN RAVINTOLOIDEN AVAAMISILLA JA KONSEPTIEN KEHITTÄMISELLÄ. KANNATTAVIA KONSEPTEJA MONISTETAAN JA VANHOJA/KANNATTAMATTOMIA JOKO UUSITAAN TAI MYYDÄÄN.

3

YRITYSOSTOT OVAT KESKEINEN OSA KASVUSTRATEGIAA. JATKUVA KOHDEKARTOITUS. YRITYSOSTOILLA HAETAAN UUTTA LIIKETOIMINTAA.

4

PARHAIMMASSA TAPAUKSESSA TARJOTAAN KOKO ELÄMYSKETJU KAIKILLE KOHDERYHMILLE. PARHAIMMILLAAN YHTEEN KAUPUNKIIN MAHTUU YHTIÖN KAHVILOITA, RUOKARAVINTOLOITA, YÖKERHOJA, SEURUSTELURAVINTOLOITA JA PELIRAVINTOLOITA.

5

TAVOITTEENA ON LAAJENTAA RAVINTOLATOIMINTAA ULKOMAILLE. KASVUA HAETAAN LAAJENTUMALLA ULKOMAILLE SEKÄ YRITYSKAUPOILLA ETTÄ ORGAANISESTI.

PITKÄN AIKAVÄLIN TALOUDELLISET TAVOITTEET

- **YHTIÖ LAAJENTAA RAVINTOLALIIKETOIMINTAANSA ULKOMAILLE.**
YHTIÖ LAAJENEE ULKOMAILLE YRITYSKAUPOILLA SEKÄ ORGAANISELLA KASVULLA.
- **YHTIÖ JATKAA KANNATTAVAA KASVUA** MYÖS KOTIMAASSA RAVINTOLALIIKETOIMINNALLA SEKÄ HENKILÖSTÖVUOKRAUSLIIKETOIMINNALLA.
- **YHTIÖ TAVOITTELEE VUODEN 2018 LOPPUUN MENNESSÄ 180 MILJOONAN EURON LIIKEVAIHTOA.** KÄYTTÖKATTEEN JA LIIKEVOITON ARVIOIDAAN PYSYVÄN HYVÄLLÄ TASOILLA.
- **RESTAMAXIN TAVOITTEENA ON JAKAA VUOSITTAIN KILPAILUKYKYISTÄ OSINKOA.** OSINGON TASOSSA HUOMIOIDAAN VOITONJAKOKELPOISEN VAPAAN OMAN PÄÄOMAN MÄÄRÄ, YHTIÖN TULOSKEHITYS JA TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT.

MISSIO, ARVOT JA VISIO

MISSIO

LUOMME UUSIA KIINNOSTAVIA RAVINTOLOITA JA KONSEPTEJA KAIKILLE KOHDERYHMILLE.

ARVOT

TOIMINTAAMME JA PÄÄTÖKSIÄMME OHJAA YRITTÄJÄMÄINEN OTE, KANNATTAVA KASVU, NOPEUS, LAATU SEKÄ ROHKEUS JA INTOHIMO.

VISIO

JATKAMME KASVUAMME SUOMEN SUURIMPANA LAADUKKAITA JA ELÄMYKSELLISIÄ RAVINTOLAPALVELUITA TUOTTAVANA YHTIÖNÄ. YHTIÖLLÄMME ON KOHDERYHMIENSÄ PARHAAT RAVINTOLAT SUOMEN SUURIMMISSA KESKUKSISSA.

MARKKINATILANNE

Ravintola-alan pitkän aikavälin näkymät suotuisia

Suomessa ravintolamarkkinan kokonaisarvo on nykyään noin viisi miljardia euroa. Kaupungistumisen ja ravintola-tarjonnan lisääntymisen myötä Suomessa ruokaillaan ravintoloissa huomattavasti enemmän kuin kymmenen vuotta sitten. Ruokatrendit vaihtuvat nopeasti ja samalla kuluttajien vaatimukset ruoan suhteen moninaistuvat ja pirstaloituvat. Restamax vastaa kuluttajien erilaisiin toiveisiin ja odotuksiin joustavasti tarjoamalla yksilöllisiä ravintolakonsepteja Suomen suurimmissa kaupungeissa ja kasvukeskuksissa.

Ravintola-ala tasapainoilee nousu- ja laskusuhdanteiden välissä. Alan markkinatilanteeseen vaikuttavat yleinen taloustilanne, tiukat säädökset, laki ja trendit. Vaikka ravintolaruokailu on yleistynyt, viime vuosina suomalaisten ravintolakulutus ja ulkona syöminen edellis-vuosiin nähden on hieman hidastunut. Matkailu- ja ravintola-alan keskimääräinen liikevaihdon kasvu on ollut viime vuosina noin prosentin tuntumassa. Pitkällä aikavälillä ravintola-alan näkymät ovat kuitenkin suotuisat.

Vuosi 2015 oli odotuksia parempi, sillä yksityinen kulutus kasvoi ja kuluttajien luottamus talouteen oli alkuvuodesta hyvällä tasolla. Syyskuun loppuun asti matkailu- ja ravintola-alan myynti kasvoi 0,7 % ja kesämyynti kasvoi edellisvuotta enemmän. Myös kannattavuus parani kuluneena vuonna hieman. Suhdanneodotukset ja odotukset kannattavuudesta kääntyivät kuitenkin loppuvuonna laskuun.

Elinkeinoelämän Keskusliiton tammikuussa 2016 julkaisemaan suhdannebarometriin pohjautuva Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry:n suhdannekatsaus kertoo alan yritysten kokevan suhdannetilanteen edelleen keskimääräistä heikommaksi. Suhdanne-näkymät ovat aavistuksen kirkastuneet, mutta ne ovat yhä hyvin maltilliset.

Tilastokeskuksen mukaan palvelualojen liikevaihto kasvoi marras-joulukuussa 2015 – 2016 4 prosenttia

vuoden takaisesta. Matkailu- ja ravintola-alan liikevaihto vuonna 2015 kasvoi 3,1 prosenttia. Vuotta aiemmin kasvu oli 0,8 prosenttia. Ravintoloiden ruokamyynti on hienoisessa kasvussa, mutta anniskelumyynti laski vuonna 2015 reilut 3 prosenttia edellis-vuodesta.

Näköpiirissä tuhansia uusia työpaikkoja

Uusia ravintoloita avataan ympäri Suomen ja tarjolle tulee lukuisia uusia työpaikkoja vuonna 2016. Matkailu- ja ravintola-alalle odotetaan syntyvän tuhansia uusia työpaikkoja vuoteen 2020 mennessä. Uusia ravintoloita avataan etenkin kasvukeskuksiin ja uusiin kauppakeskuksiin.

Ravintoloiden anniskelumyynti todennäköisesti laskee myös jatkossa, mutta ruokamyyntin kasvu jatkuu. Etenkin pääkaupunkiseudun ”nopean syömis-ravintoloiden” arvioidaan luovan noin 2 000 uutta työpaikkaa vuosien 2015 – 2016 aikana. Vahvat kasvunäkymät ovat nimenomaan kasvukeskuksissa, joissa ravintola- ja muiden elämyspalveluyritysten kysyntä on suurta. Restamaxin sijoitus SuperPark-sisäaktiviteettipuistoihin tukee näitä kasvunäkymiä.

Uskosta alan elpymiseen kertoo myös MaRa ry:n arvio, jonka mukaan seuraavan viiden vuoden aikana matkailu- ja ravintola-alan investoinnit tulevat yltämään yhteensä jopa miljardiin euroon.

Ravintola-ala on merkittävä työllistäjä

Matkailu- ja ravintola-ala on merkittävä työllistäjä Suomessa. Ala työllistää Suomessa yli 11 prosenttia yksityisillä palvelualoilla työskentelevistä reilusta miljoonasta suomalaisesta. Ala tuo myös valtiolle verotuloja yli 5 miljardia euroa vuodessa. Alan kehityksestä kertoo myös työvoiman määrä, joka kasvoi vuosina 1995 – 2015 37 prosenttia.

Restamax on yhteiskunnallisesti merkittävä työllistäjä, joka haluaa tukea työllisyyttä ja tarjota työntekijöilleen hyvät mahdollisuudet edetä uralla. Restamaxilla on

vahva ravintola-alan osaaminen ja kokemus toimialalle tyypillisistä osa-aikaisista, joustavista työsuhteista. Konserni näkee henkilöstövuokrausalassa suuret tulevaisuuden liiketoimintamahdollisuudet. Yhtiön useat ravintolat eri kaupungeissa mahdollistavat sen, että samalle työntekijälle voidaan tarjota enemmän työtä eri ravintoloissa. Henkilöstövuokrauspalveluilla varmistetaan henkilökunnan riittävä saatavuus myös jatkossa ja tuetaan yhtiön kasvua.

Henkilöstövuokraus on tulevaisuuden toimiala

Henkilöstöpalvelualan markkinan kokonaisarvo Suomessa on noin 1,5 miljardia euroa ja alan kokonaisliikevaihto vuonna 2015 oli 1 019,76 miljoonaa euroa, 13,9 prosentin kasvulla edellisvuoteen. Henkilöstöpalvelualan liikevaihdon odotetaan kasvavan 6,6 prosenttia vuoden 2016 ensimmäisen puolikkaan aikana. Henkilöstöpalvelualan kokonaisliikevaihdosta noin kaksi kolmasosaa tulee henkilöstövuokrauksesta.

Alan näkymät ovat positiiviset. Alati kasvava osa-avoimista työpaikoista ja rekrytoinneista tapahtuu henkilöstövuokrauksen kautta. Henkilöstövuokrauksen myötä yhä useammilla työntekijöillä on myöskin mahdollisuus vakinaistaa työsuhteensa.

Henkilöstövuokrausyritysten maineen voidaan nähdä myös viime aikoina parantuneen, ja niiden tarjoamat työpaikat ovat haluttuja ja arvostettuja.

Ylivertaisesti suurin osa henkilöstövuokrausfirmojen kautta työllistyvistä on nuoria ja opiskelijoita, mutta muita ikäryhmiä tulee mukaan enenevässä määrin. Matkailu- ja ravintola-alan työntekijöistä kolmasosa on alle 26-vuotiaita. Restamaxin tytäryhtiö Smile Henkilöstöpalvelujen noin 3 200 työntekijän henkilöstöpankista jopa lähes 60 prosenttia on alle 26-vuotiaita.

Lähtulevaisuuden talouskasvu maltillista

Suomen talouden ennustetaan kasvavan vain niukasti vuonna 2016. Elinkeinoelämän ja kuluttajien luotta-

mus on melko matala eikä alkuvuosi vielä lupaa suuria. Yksityisen kulutuksen ennustetaan kasvavan vuonna 2016 edellisvuotta hitaammin, sillä työttömyys pysyy korkealla tasolla ja ansiokehityksen kasvu on hidasta.

Politiikalla ja alkoholilainsäädännön kokonaisuudistuksella tulee olemaan suuri vaikutus erityisesti ravintola-alan. Uuden lain on tarkoitus astua voimaan vuonna 2017, jolloin luvassa olisi merkittäviä helpotuksia anniskelulainsäädäntöön.

Matkailu- ja ravintolatoimialan kasvu ja uusien työpaikkojen syntyminen edellyttävät ostovoiman kehitystä. Alan kasvuhaasteet johtuvat suureksi osaksi ostovoiman puutteesta, mitä mahdollinen yhteiskuntasopimus ainakin aluksi heikentäisi. Yhteiskuntasopimuksen nähdään heikentävän nimenomaan kotimaan markkinoita, sillä sen positiivisten vaikutusten painopiste on viennissä. Ansiotuloverojen alentamisella olisi erittäin myönteinen vaikutus kotimaiseen kysyntään, työllisyyteen ja ostovoimaan.

Vaikka viime vuosina Suomessa yleistaloudellinen tilanne on ollut haastava, Restamax on onnistunut kasvattamaan liikevaihtoaan yleistä kehitystä merkittävästi voimakkaammin. Samalla yhtiö on pystynyt ylläpitämään hyvän kannattavuustason, joka on selkeästi toimialan keskimääräisen kannattavuuden yläpuolella.

Lähteet: Elinkeinoelämän Keskusliitto EK, Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry, Tilastokeskus, Ravintolaruokailun trenditutkimus 2014 (Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry), Henkilöstöpalvelualojen Liitto HPL

Kesä-

MENU

ALKURUOAT FÖRRÄTTER

PORTIN PARHAAT

neljä makua tapaslaudalla, tilliperunaa, leipä

PORTENS FINASTE

fyra smak på tapasplankan, dillpotatis, h

12,00 €

KERMAINEN KALAKEITTO PÄIVÄN

talon leipää (VL)

GRÄDDIG FISKSOPPA PÅ DAGE

husets bröd (VL)

9,50/14,50 €

PEURACARPACCI

peuranpaistia, rucolaa, parme

HJORTCARPACCI

hjortstek, rucola, parme

9,00 €

KESÄSALAATTI

26 salaattia, kesän kasviksia, ol

SOMMARSALLAD

sallad, sommargrönsaker, o

5,50 €

2015

MERKITTÄVIMMÄT TAPAHTUMAT

TAMMIKUU

Laajentuminen Ouluun ja Poriin

Restamax osti Oulussa sijaitsevien Tivoli- ja Apollo-yökerhojen sekä Porissa sijaitsevan Cabaret-yökerhon liiketoiminnot, jotka siirtyivät yhtiön omistukseen 1.1.2015 Night People Group Oy:n omistuksesta.

HELMIKUU

Tampereen Satamaravintolat

Restamax osti helmikuussa Tampereen Satamaravintolat Oy:n osakekannan ja sen myötä Tampereella Mustanlahden satamassa sijaitsevat ravintolatoiminnot.

HillSide Grill, Ruka

Tunturimax Oy avasi hiihtolomakaudeksi helmikuussa 2015 Rukalle sesonkiravintola HillSide Grillin.

HUHTIKUU

Italpal Oy

Restamax Oyj osti 2. 4. 2015 pubiravintolaliiketoimintaa harjoittavan Italpal Oy:n koko osakekannan.

Smile Doctors Oy

Restamaxin tytäryhtiö Smile Henkilöstöpalvelut Oy laajensi toimintaansa huhtikuun 2015 alussa lääkäri- ja terveydenhuoltopalveluihin. Smile Doctors Oy keskittyy lääkäreiden välitykseen ja vuokraukseen.

Nimityksiä

Restamaxin myyntiorganisaatioon rekrytoitiin uusi osaja. Restamaxin myyntipäällikkönä 20. 4. 2015 aloitti Kaisa Laatikainen.

Iloinen katupoika, Helsinki

Helsingin Citykäytävälle avattiin 23. 4. 2015 Iloinen katupoika -niminen karaokeravintola entisen ravintola Midhillin tiloihin. Iloinen Katupoika kuuluu Gastromax Oy:hyn.

Café Europa, Pori

Ravintola Café Europa avattiin huhtikuun 2015 lopussa Poriin. Ravintolan tiloissa toimi aikaisemmin Bar Passion.

TOUKOKUU

Nimityksiä

Restamaxin linjaajohtoon ja ruokaravintoloiden linjaajohtajaksi nimitettiin 1. 5. 2015 alkaen Saija Mattila.

Daddy's Diner ja The Grill, Lappeenranta

Lappeenrannan Iso Kristiina -kauppakeskukseen avattiin 7. 5. 2015 ravintolat Daddy's Diner ja The Grill.

Ravintola Kaisla, Tampere

Restamax osti helmikuussa 2015 Tampereen Satamaravintolat Oy:n osakekannan ja sen myötä Tampereella Mustanlahden satamassa sijaitsevat ravintola-toiminnot. Liiketoimintakaupan myötä Restamaxin omistukseen siirtynyt ravintola Kaisla avasi ovensa kesäkauteen toukokuussa.

KESÄKUU

Café & Pizzeria Ankkuri, Tampere

Uutuusravintola Café & Pizzeria Ankkuri avattiin Mustanlahden satamassa kesäkuun alussa.

Ravintola HSF ja Hangon Portti, Hanko

Restamax laajensi ravintolatoimintaansa Hankoon kesäkuun 2015 alussa. Yhtiön omistukseen siirtyi yli 75 vuotta toiminut Ravintola HSF sekä Suomen eteläisin ravintola Hangon Portti.

Smile Henkilöstöpalveluille sopimus Holiday Club Resortsin kanssa

Restamax Oyj:n tytäryhtiö Smile Henkilöstöpalvelut Oy solmi 30. 6. 2015 sopimuksen Euroopan johtavan viikko-osakeyritys Holiday Club Resorts Oy:n kanssa henkilöstövuokrauspalveluista. Palvelusopimus kattaa kaikki Holiday Club Resorts Oy:n yksiköt kotimaassa, ja sen arvioitu kokonaisarvo on noin 20 miljoonaa euroa seuraavien 5 – 7 vuoden aikana.

HEINÄKUU

August von Trappen ruokaterassi, Tampere

Tampereella sijaitsevan August Von Trappe – Belgian Bistro & Barin terassinavajaisia vietettiin 2.7.2015. Jopa 300-asiakaspaikallinen terassi jakaantuu kahteen osaan, ruoka- ja juomapuoleen.

Club Escape, Jyväskylä

Jyväskylän kävelykadulle avattiin heinäkuun alussa uusi yökerho Club Escape. Täydellisen muodonmuutoksen kokenut yökerho toimi aiemmin Väinönkadulla.

SYYSKU

Crazy Golf, Tampere

Restamaxin tytäryhtiö Poolmax Oy avasi Tampereen keskustaan syyskuun lopussa Crazy Golf –elämyskeskuksen, joka tarjoilee kävijöilleen 16-väyläisen minigolfradan sekä kolme curlingrataa.

Pizzeria Bella Roma, Tampere

Tampereella sijaitsevan Ristorante Bella Roman ruokatuote muuttui, kun ravintola muuttui Pizzeria Bella Romaksi syyskuun lopussa.

LOKAKUU

Hernesaaren Ranta Oy, Helsinki

Restamax osti 1.10.2015 enemmistön Hernesaaren Ranta Oy:n osakkeista. Yhtiö operoi ja harjoittaa ravintolaliiketoimintaa Helsingissä Hernesaaren alueella.

Suomen Siipiravintolat Oy, Tampere

Restamax osti 1.10.2015 osake-enemmistön Tampereella toimivasta ravintola Hookista.

Viihdemaailma Ilona ja Sticky Wingers, Oulu

Ouluun, entisen yökerho Apollon ja Glorian tilalle avattiin 23.10.2015 yökerho Viihdemaailma Ilona sekä jenkkiruokaravintola Sticky Wingers. Viihde-keskuksessa on yhteensä yli 1 000 asiakaspaikkaa.

MARRASKUU

Les Alpes, Ruka

Rukan talvikaudelle, ravintola Pisteeseen yhteyteen avattiin uusi alppiravintola Les Alpes 5.11.2015.

Hollywood Bowling, Jyväskylä

Jyväskylän ytimeen avattiin 9.11.2015 hohtokeilauksen, biljardiin, snookeriin ja curlingiin keskittyvä viihdekeskus Hollywood Bowling.

Academy 32, Jyväskylä

Jyväskylään, entisen Club Escapen tiloihin Väinönkadulle avattiin 13.11.2015 uusi nuorille aikuisille suunnattu yökerho Academy 32.

JOULUKUU

Pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet

Restamax julkaisi 18.12.2015 pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet strategiakaudelle 2016–2018.

29

VUODEN 2016 TAPAHTUMIA JA HANKKEITA

Smile Henkilöstöpalvelut ostaa TOR-Palvelut

Restamaxin tytäryhtiö Smile Henkilöstöpalvelut Oy ostaa Turussa toimivan TOR-Palvelut Oy:n henkilöstövuokrausliiketoiminnan 1.1.2016.

Passion Food & Bar, Jyväskylä

Restamax ostaa Jyväskylässä toimivan Food Bar & Kitchenin ravintolaliiketoiminnan 2.1.2016. Ravintola yhdistetään Restamaxin omistuksessa olevan Bar Passionin kanssa ja avataan uutena ravintolakokonaisuutena helmikuussa nimellä Passion Food & Bar.

Classic American Diner, Vantaa

Kauppakeskus Jumboon Vantaalle avataan Classic American Diner -ravintola helmikuussa.

Pizzeria Bella Roma, Jyväskylä

Jyväskylän Kauppakadulle avataan helmikuussa ravintola Pizzeria Bella Roma.

Namu ja Club Showroom, Helsinki

Hernesaaren Ranta Oy ostaa maaliskuussa Namu-yökerhon ja sen yhteydessä toimivan Club Showroom -baarin liiketoiminnat.

Hook, Helsinki

Helsinkiin avataan huhtikuun aikana ravintola Hook. Ensimmäinen Hook-ravintola on toiminut Tampereen Kehräsaarella vuodesta 1997.

Lintsi American Diner, Helsinki

Helsinkiin Linnanmäelle avataan huhtikuussa Lintsi American Diner. Ravintola on seitsemäs avattava Classic American Diner -konseptin ravintola Suomessa.

Union, Lappeenranta

Lappeenrantaan avataan huhtikuussa Union Work & Leisure Club -yökerho.

Smile Henkilöstöpalvelut ostaa osake-enemmistön Make My Solutions Oy:stä

Smile Henkilöstöpalvelut Oy ostaa 70 prosenttia seinäjokelaisesta henkilöstöpalveluyrityks Make My Solutions Oy:stä. Yrityskauppa astuu voimaan 1.5.2016.

HENKILÖSTÖ

VUONNA 2015 RESTAMAX OLI YKSI RAVINTOLA-ALAN SUURIMMISTA TYÖNANTAJISTA SUOMESSA. TYTÄRYHTIÖMME SMILE HENKILÖSTÖPALVELUT OY:N AVULLA VARMISTAMME HENKILÖSTÖN RIITTÄVÄN SAATAVUUDEN TULEVAISUUDESSA JA TUEMME YHTIÖMME KASVUA. TAVOITTEENAMME ON TARJOTA TYÖNTEKIJÖILLEMME ENTISTÄ PAREMMAT MAHDOLLISUUDET EDETÄ URALLA.

33

Restamaxin palveluksessa työskentelee sesongista riippuen noin 1 000 henkilöä. Restamaxin tytäryhtiö Smile Henkilöstöpalvelut Oy:n henkilöstöpankissa on yli 3 000 työntekijää. Näin ollen olemme yksi ravintola-alan suurimmista työnantajista Suomessa.

Ammattitaitoinen, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö on Restamaxin tärkein voimavara. Henkilöstön kehittäminen on jatkuva prosessi, johon kiinnitetään systemaattisesti huomiota. Hyvistä teoista palkitaan ja hyvistä tekijöistä pidetään kiinni.

Restamaxilla on vahva ravintola-alan osaaminen ja kokemus toimialalle tyypillisistä osa-aikaisista työsuhteista. Yhtiön useat ravintolat monissa kaupungeissa mahdollistavat sen, että voimme tarjota samalle työntekijälle enemmän työtä eri ravintoloissa. Näin ollen työntekijät voivat työskennellä samanaikaisesti konsernin useammassa samalla palkkakunnalla olevassa toimipisteessä. Tämä paitsi mahdollistaa monille työntekijöillemme kokopäivätyön tarjoamisen, myös tehostaa toimintaamme. Yksi merkittävimmistä liiketoimintamme kannattavuuden ajureista onkin henkilöresurssien tehokas käyttö ja kohdentaminen.

Pyrimme minimoimaan henkilöstön vaihtuvuuden ja tarjoamaan työntekijälle mahdollisuuden pidempään urakehitykseen ravintola-alalla, asiakaspalvelusta aina vaativiin johtotehtäviin saakka.

Meillä on suuri halu kehittää henkilöstöämme osamista ja yksi merkittävä osoitus siitä on Restamaxin oma opintoväylä Restamax Akatemia, joka tarjoaa konsernin palveluksessa työskenteleville mahdollisuuden kehittää itseään ammattilaisena oman työn ohessa.

Restamax Akatemian ensimmäiset koulutukset ja opintokokonaisuudet alkoivat vuonna 2015 ja ne toteutettiin yhteistyössä alan johtavan oppilaitoksen HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun kanssa. Esimieskoulutuksen ensimmäiset oppilaat valmistuvat keväällä 2016.

Vuoden 2015 aikana HAAGA-HELIAN kanssa järjestettiin myös Palvelulähtetilas-koulutuspolku, jossa Restamaxin esimiehiä koulutettiin viemään ammatillisia oppeja eteenpäin omissa yksiköissään.

Koulutusten tulokset ovat olleet varsin positiivisia, ja koulutukset tulevat saamaan jatkoa myös vuonna 2016.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

Ravintolaliiketoiminta:

Restamax-konsernin ravintolatoiminta työllisti 1.1. – 31.12.2015 keskimäärin 268 kokoaikaista (220) ja 103 osa-aikaista (101) työntekijää kokoaikaiseksi muunnettuna sekä 273 vuokrattua (221) työntekijää kokoaikaiseksi muunnettuna.

Henkilöstövuokraustoiminta:

Restamax-konsernin henkilöstövuokraustoiminta työllisti 1.1. – 31.12.2015 keskimäärin 541 kokoaikaista (364) työntekijää kokoaikaiseksi muunnettuna.

Sesongista riippuen konsernissa työskentelee yhtäaikaisesti noin 900 – 1 100 henkilöä.

TEHTYJÄ TOIMENPITEITÄ VUONNA 2015:

- HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun kanssa aloitettiin Restamax Akatemia -koulutukset. Esimies-koulutusohjelmassa aloitti 24 esimiesasemassa olevaa tai siihen tähtäävää opiskelijaa.
- Ensiapukoulutuksia, pelastusharjoituksia ja työsuojelukoulutuksia toteutettiin aktiivisesti.
- Myynnin tehostamiseksi järjestettiin erillisiä myynnin valmennuksia ja tuotekoulutuksia niin ruokaravintoloiden kuin yökerhojen henkilökunnalle. Koulutukset toteutettiin yhteistyössä HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun sekä myynti- ja asiakaspalvelusparraukseen erikoistuneen asiantuntijakumppanin kanssa.
- Yhteistyökumppaniverkostoa vahvistettiin kaupungeittain liikuntasektorilla. Henkilöstön hyvinvointia tuettiin liikuntaseteleillä.
- Vuosittainen työhyvinvointikartoitus toteutettiin ja tulosten analysoinnin avulla tavoitteet ja toimenpiteet suunniteltiin vuodelle 2016.
- Aktiivista yhteistyötä toteutettiin työterveyshuollon kanssa.
- Tiedonkulkua ja raportointityökaluja parannettiin ja kehitettiin entisestään muun muassa uuden intranetin lanseerauksella.
- Virkistysiltoja ja -tapahtumia järjestettiin paikkakunta- ja yksikkökohtaisesti.
- Eri yksiköiden työsuojeluasiamiehille järjestettiin lisäkoulutusta.
- Restamax valitsee ja palkitsee joka vuosi Vuoden Työntekijät, jotka ovat osoittaneet esimerkillisyyttä työssään. Vuonna 2015 Vuoden Työntekijä -tittelin sai yhdeksän konsernin palveluksessa olevaa osajajaa. Myös Vuoden 2015 yksikkö valittiin. Valittuja muistettiin opintomatalla. Tämän lisäksi Restamax valitsee kolme kertaa vuodessa Tähtityöntekijät.

YRITYSVASTUU - VASTUUTA KAIKILLA LIIKETOIMINNAN OSA-ALUEILLA

Restamax pyrkii kaikessa toiminnassaan ja hankkeissaan huomioimaan kestävä kehityksen periaatteet. Vastuullisten toimintatapojen ja lakien noudattaminen sekä raportoinnin ja hallintoperiaatteiden läpinäkyvyys luovat vankan pohjan Restamaxin liiketoiminnalle.

Restamax harjoittaa luvanvaraista anniskelutoimintaa, joka on tarkkaan valvottua ja vaatii näin ollen erityistä vastuullisuutta. Toteutamme sekä ravintola- että henkilöstövuokrausliiketoimintaamme kaikkien alkoholi-, anniskelu-, elintarvike- ja työehtosopimuslakien ja määräysten sekä muiden säännösten mukaisesti.

Sosiaalista, taloudellista ja ekologista vastuuta

Restamaxin **taloudellisen vastuun** lähtökohtana on kannattavan kasvun varmistaminen nyt ja tulevaisuudessa. Menestyminen edellyttää yritykseltä kannattavuuden lisäksi kilpailukykyä ja tehokkuutta. Yrityksen tulos on aina perustana niin omistajien tuotto-odotuksille, työpaikoille, veronmaksulle kuin yhteisön tukemiselle.

Tuloksella turvataan taloudellinen hyvinvointi niin omistajille, henkilöstölle, kumppaneille kuin myös

tavaroiden ja palvelujen toimittajille. Taloudellisen vastuun kannalta merkittävässä roolissa ovat asiakkaat, joiden hankkimat ravintolapalvelut ovat Restamaxin liiketoiminnan perusta.

Sosiaalinen vastuu merkitsee Restamaxille hyviä toimintatapoja suhteessa yhtiön kaikkiin sidosryhmiin. Kannamme vastuuta jatkuvasti kasvavan henkilöstömme, asiakkaidemme sekä kumppaneidemme hyvinvoinnista ja turvallisuudesta.

Asiakaslähtöisyys on ajuri, joka ohjaa Restamaxin jokapäiväistä toimintaa. Asiakastytytyvyyden säännöllisellä kartoittamisella ja seurannalla, avoimen vuoropuhelun mahdollistamisella ja helppojen palautteenantomenetelmien tarjoamisella kehitämme toimintaamme palvelemaan asiakkaitamme entistä paremmin.

Työhyvinvointi ja virkistystoiminta ovat tärkeä osa työyhteisön arkea. Etenkin ravintola-alan hektisessä ja jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä näiden rooli on erityisen merkittävä. Restamaxilla henkilöstön hyvinvointiin ja työkykyyn panostetaan aktiivisesti. Työnantajana Restamax pyrkii luomaan mahdollisuuksia huolehtia ja edistää jokaisen työntekijän terveyttä ja työssä jaksamista. Restamaxin työsuojelun tavoitteena on taata turvallinen työympäristö sekä tukea ja ylläpitää työntekijöiden työkykyä. Työpaikoilla noudatetaan varhaisen puuttumisen mallia, jolla pyritään ennakoidaan ongelmatilanteita ja tukemaan työntekijöiden hyvinvointia.

Restamax pyrkii kaikessa liiketoiminnassaan huomioidaan myös ympäristönäkökulmat ja kantamaan **ekologista vastuuta**.

Ravintoloiden energiankulutukseen kiinnitetään erityishuomioita. Tämä pätee niin laitehankintoihin

kuin tilojen, valaistuksen, lämmityksen ja ilmastoinnin suunnitteluun, joissa pyritään mahdollisimman vähäiseen ympäristökuormitukseen. Erityisesti uusissa ravintolakohteissa suositaan energiatehokkaita led-valaisinjärjestelmiä sekä keittiölaitteita ja -järjestelmiä.

Ruoan laatu, alkuperä ja jäljitettävyyden ovat Restamaxin ravintolaliiketoiminnassa tärkeitä tekijöitä, joiden rooli korostuu entisestään kasvun myötä.

Pyrimme tekemään eettisesti oikeita päätöksiä niin tuotekehityksessä kuin kumppaneiden valinnassa. Teemme yhteistyötä tarkkaan valikoitujen yhteistyökumppanien ja tavarantoimittajien kanssa, jotka ovat sitoutuneet toimimaan vastuullisesti.

Sopimuskumppaneiksi on valittu kokoluokaltaan suuria toimijoita, joiden prosessit ovat läpinäkyviä. Ostosta ja hankinnoista noin 90 prosenttia tapahtuu sopimuskumppaneidemme kautta.

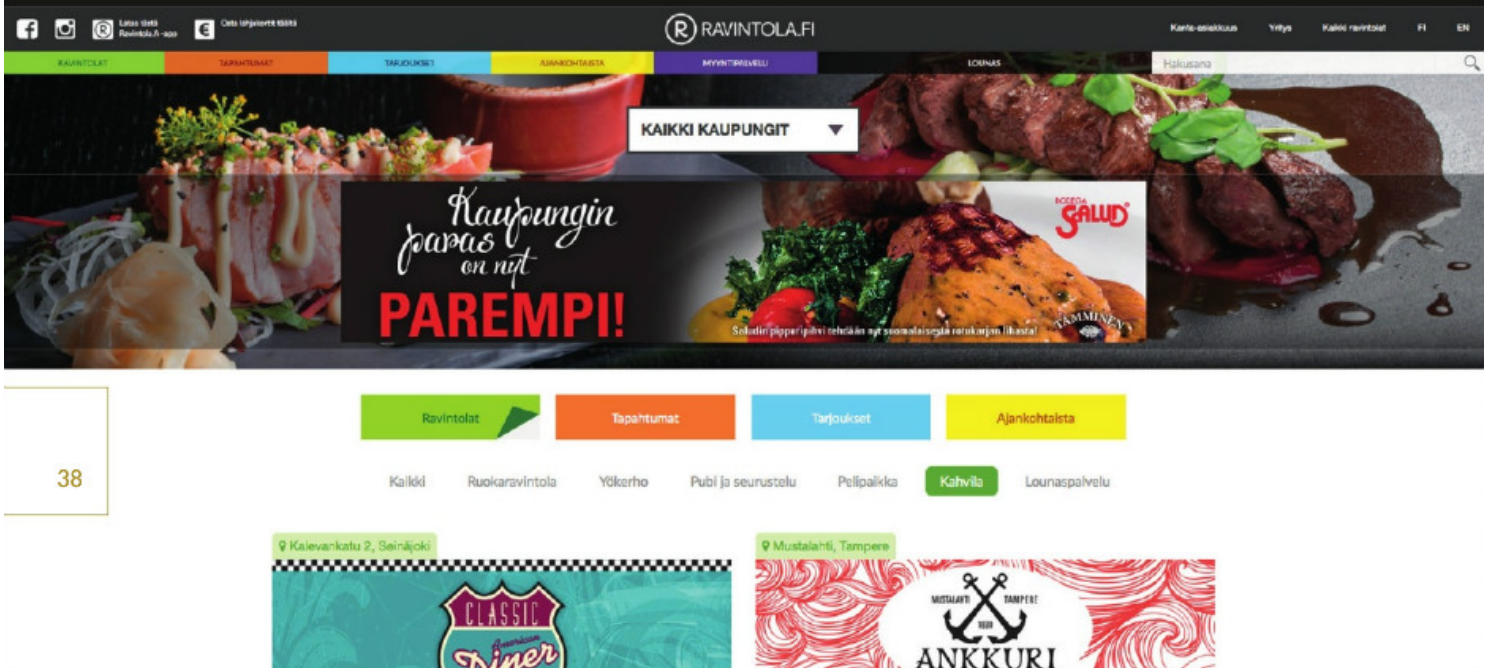
Valinnoissa suositaan aina vastuullisesti tuotettuja ja jalostettuja raaka-aineita. Myös kotimaisuutta ja lähituotantoa suositaan aina mahdollisuuksien mukaan, ravintoloiden erilaiset ruokakonseptit huomioiden. Pääasiallisesti siipikarja ravintoloihimme tulee kotimaasta ja punainen liha Suomesta tai EU:n alueelta. Joidenkin ravintoloidemme, kuten Stefan's Steakhouse -konseptin ravintoloiden, listoilta löytyy myös esimerkiksi australialaista rotukarjaa.

Kierrätys yksiköissämme on tehokasta ja valvottua. Jätteiden lajittelu on järjestetty liikepaikkakohtaisesti mahdollisimman ympäristötehokkaasti. Öljyt, rasvat, lasi, pahvit sekä biojäte eritellään tarkoin ja sekajätteen syntyminen pyritään minimoimaan.

- SUOMEN SUURIN RAVINTOLA

Valtaosa Restamax-konsernin ruoka- ja seurusteluravintoloista sekä yökerhoista on esillä yhtenäisillä Ravintola.fi-verkkosivuilla. Sivuilta löytyy paikkakuntaakohtaiset ravintoloiden esittelyt, menut, tapahtumat, kampanjat, palautekanavat, yhteystiedot sekä muu tärkeä informaatio. Lisäksi sivustolla voidaan tehdä pöytävarauksia ja antaa palautetta.

38

RAVINTOLA.FI MYYNTIPALVELU ON ASIAKKAITA VARTEN

Ravintola.fi Myyntipalvelu on Restamaxin myyntiorganisaatio, joka vastaa Ravintola.fi-ravintoloissa järjestettävistä asiakastilaisuuksista, yritystapahtumista, virkistyspäivistä, kokouksista ja seminaareista, tuotelanseerauksista, yksityistilaisuuksista, olut- ja viinitastingeista sekä monenlaisista teematapahtumista aktiviteetteineen.

Myyntipalvelu huolehtii niin suuren kuin pienenkin tilaisuuden järjestämisestä sekä kaikista tilaisuuksien käytännön järjestelyistä suunnitteluvaiheesta aina lopulliseen toteutukseen saakka.

Ammattitaitoinen myyntitiimi, aktiivinen vuoropuhelu asiakkaiden kanssa, tasokas ja monipuolinen ravintolakattaus sekä laaja kumppaniverkosto varmistavat, että asiakkaan tilaisuus oheisohjelmineen on menestys.

39

YHTENÄINEN KANTA-ASIAKASJÄRJESTELMÄ

Ravintola.fi-kanta-asiakasjärjestelmän avulla Restamax voi markkinoida tuotteitaan ja palveluitaan kohdennetusti sekä sitouttaa asiakkaitaan lukuisilla pysyvillä ja kertaluonteisilla eduilla. Järjestelmä mahdollistaa paremman asiakaspalvelun ja lisää vuorovaikutusta yhtiön ja sen asiakkaiden välillä.

Ravintola.fi-kanta-asiakkaita ja etukortin mobiililatauksia on noin 100 000.

- Kanta-asiakaskortti oikeuttaa lukuisiin etuihin ja tarjouksiin
- Ladattava mobiiliapplikaatio tuo edut suoraan puhelimeen
- All access -kortti tarjoaa vip-edut yritysasiakkaille

www.ravintola.fi

 RAVINTOLA.FI-app

HALLITUS

TIMO LAINE
Hallituksen puheenjohtaja

- Restamaxin perustaja
- Riippuvainen yhtiöstä ja merkittävästä omistajasta (Mr. Max Oy)

PETRI OLKINUORA
Varapuheenjohtaja

- Forbia Oy:n toimitusjohtaja. Usean kiinteistö- ja rakennus alan yhtiön hallituksen jäsen
- Riippumaton jäsen

MIKKO AARTIO
Varsinainen jäsen

- Restamaxin perustaja
- Riippuvainen yhtiöstä ja merkittävästä omistajasta (Mr. Max Oy)

JARMO VIITALA
Varsinainen jäsen

- Teräselementti Oy:n ja Neontekniikka Oy:n hpj sekä Koy Ideaparkin hallituksen jäsen
- Riippumaton jäsen

MIKA NIEMI
Varsinainen jäsen

- Rengasravintolat Oy:n toimitusjohtaja
- Riippuvainen yhtiöstä ja merkittävästä omistajasta

TIMO EVERI
Varsinainen jäsen

- Hasan & Partners Oy:n osakas ja hallituksen jäsen
- Riippumaton jäsen

JOHTORYHMÄ

MARKKU VIRTANEN

**Toimitusjohtaja
vuodesta 2005**

- Yhtiön palveluksessa
vuodesta 2005

JARNO SUOMINEN

**Talousjohtaja
vuodesta 2005**

- Yhtiön palveluksessa
vuodesta 2005

PERTTU PESONEN

**Kehitysjohtaja
vuodesta 2012**

- Yhtiön palveluksessa
vuodesta 2006

EERO AHO

**Linjajohtaja, ruokaravintolat
vuodesta 2014**

- Yhtiön palveluksessa
vuodesta 2014

TANJA VIRTANEN

**Linjajohtaja, ruokaravintolat
vuodesta 2008**

- Yhtiön palveluksessa
vuodesta 2005

PAUL MELI

**Linjajohtaja, yökerhot ja
muu viihde vuodesta 2008**

- Yhtiön palveluksessa
vuodesta 2008

MIKO HELANDER

**Linjajohtaja, yökerhot ja
muu viihde vuodesta 2014**

- Yhtiön palveluksessa
vuodesta 2008

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ 2015

Restamax Oyj:n (jäljempänä ”Yhtiö”) hallinto perustuu yhtiön yhtiöjärjestyksen, Suomen lakiin (esimerkiksi osakeyhtiölaki ja arvopaperimarkkinlaki) sekä Yhtiön hallinnointiohjeeseen. Yhtiö noudattaa eräin poikkeuksin Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n valmistelemaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia 2010 (”Hallinnointikoodi”). Tämä selvitys on laadittu hallinnointikoodin suositusten 54 mukaisesti. Hallinnointikoodi on nähtävillä muun muassa Arvopaperimarkkinayhdistyksen internetsivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi.

Tämä selvitys on laadittu hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä kertomuksena. Selvitystä ei päivitetä tilikauden kuluessa, mutta sen sisältämien aihealueiden ajantasainen tieto on esitelty yhtiön internetsivuilla www.restamax.fi.

Hallitus kutsuu koolle ylimääräisen yhtiökokouksen, kun katsoo siihen olevan aihetta tai kun laki sitä edellyttää.

HALLITUS

Hallituksella on yleistöimivalta kaikissa niissä yhtiön asioissa, joita ei lain tai yhtiöjärjestyksen mukaan ole määrätty toisten toimielinten päätettäväksi tai suoritettavaksi. Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä, vahvistaa yhtiön strategian, riskienhallinnanperiaatteet ja yhtiön toiminnassa noudatettavat arvot, hyväksyy liiketoimintasuunnitelman sekä päättää merkittävistä investoinneista.

Hallituksen toiminnassa noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä, arvopaperipörssin antamia ohjeita, muita viranomaismääräyksiä sekä yhtiön yhtiöjärjestystä.

Yhtiöjärjestyksen mukaan varsinainen yhtiökokous valitsee Restamax Oyj:n hallitukseen viidestä seitsemään jäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan. Yhtiön hallitus ei ole toistaiseksi katsonut tarpeelliseksi perustaa tarkastus-, nimitys- tai palkitsemisvaliokuntia, koska yhtiön liiketoiminnan laajuus ja hallituksen tehtävien tehokas hoitaminen eivät sitä edellytä (Poikkeama listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksesta 18).

Vuodesta 2005 hallituksen puheenjohtajana on toiminut Timo Laine. Hallitustyöskentely järjestetään kulloinkin voimassa olevan hallituksen työjärjestyksen mukaisesti. Tällä hetkellä voimassa oleva työjärjestys on hyväksytty yhtiön hallituksessa 6. 8. 2013 ja on kokonaisuudessaan saatavilla yhtiön internetsivuilla.

YHTIÖKOKOUS

Yhtiökokouksen tehtävät yhtiön ylimpänä päättävänä elimenä on säännelty osakeyhtiölaissa sekä yhtiöjärjestyksessä. Osakkeenomistajat käyttävät yhtiökokouksessa päättämisvaltaansa yhtiön asioissa. Varsinainen yhtiökokous pidetään kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Hallitus kutsuu yhtiökokouksen koolle ja päättää sen pitämispäikasta ja -ajasta. Yhtiöjärjestyksen mukaan kutsu yhtiökokoukseen annetaan osakkeenomistajille tiedoksi ainakin yhtiön internetsivuilla aikaisintaan kolme kuukautta ja vähintään kolme viikkoa ennen yhtiökokousta, kuitenkin vähintään yhdeksän päivää ennen yhtiökokouksen täsmäytyspäivää.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa ovat läsnä toimitusjohtaja, tilintarkastaja, hallituksen puheenjohtaja sekä mahdollisuuksien mukaan muut hallituksen jäsenet. Lisäksi varsinaisessa yhtiökokouksessa ovat läsnä hallituksen jäseniksi ensimmäistä kertaa ehdolla olevat henkilöt, jollei heidän poissaololleen ole painavia syitä. Yhtiökokous valitsee Restamax Oyj:n hallituksen ja tilintarkastajat, päättää näiden palkkioista ja myöntää yhtiön johdolle vastuuvapauden. Yhtiökokouksessa käsiteltävät asiat ja osakkaiden osallistumisoikeus määritellään Restamax Oyj:n yhtiöjärjestyksessä ja yhtiökokouskutsussa.

HALLITUKSEN JÄSENTEN VALINTA, TOIMIKAUSI JA KOKOONPANO

Yhtiökokous valitsee vuosittain hallituksen jäsenet. Hallitukseen kuuluu Yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään viisi ja enintään seitsemän jäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Hallituksen jäsenten lisäksi kokouksiin osallistuvat toimitusjohtaja, talousjohtaja ja hallituksen sihteeri sekä tarvittaessa erikseen kutsuttavat henkilöt.

Hallitus arvioi jäsentensä riippumattomuuden vuosittain ja raportoi, ketkä hallituksen jäsenet se määrittelee riippumattomiksi yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.

Vuonna 2015 Yhtiön hallituksen jäsenenä ovat toimineet:

Timo Laine, s. 1966, MKT, hallituksen puheenjohtaja
Mikko Aartio, s. 1969, yo-merkonomi
Jarmo Viitala, s. 1960, KTM
Petri Olkinuora, s.1957, DI, MBA, hallituksen varapuheenjohtaja
Sami Asikainen, s. 1971, yo-merkonomi (-22.4.2015)
Mika Niemi, s. 1966, merkonomi
Timo Everi, s. 1963, BBA, eMBA, (22.4.2015-)

Yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista riippumattomia hallituksen jäseniä ovat Jarmo Viitala, Petri Olkinuora ja Timo Everi. Restamaxin hallituksen kokoonpano poikkeaa hallinnointikoodin riippumattomuussuosituksista, jonka mukaan hallituksen jäsenten enemmistön on oltava yhtiöstä riippumattomia ja kahden tähän enemmistöön kuuluvista on oltava riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Hallituksen jäsenistä kolme (Laine, Aartio ja Niemi) ovat riippuvaisia yhtiöstä, joten hallituksen kokoonpano ei vastaa tältä osin listayhtiöiden hallinnointikoodin suositusta 14. Perusteluna tälle poikkeamalle on tilikaudella 2014 toteutettu Rengasravintolat-yrityskauppa sekä tilikauden 2014 aikana tapahtunut henkilöstövuokrausliiketoimintojen osto ja Asikaisen valinta tilikaudella 2014 Smile Henkilöstöpalvelut Oy:n toimitusjohtajaksi.

Hallituksen kokousten lukumäärä edellisen tilikauden aikana oli kaksikymmentäviisi (25) kokousta. Osa kokouksista oli sähköposti- tai puhelinkokouksia.

Jäsenten osallistuminen kokouksiin vuonna 2015:

Timo Laine 24/25
Mikko Aartio 25/25
Jarmo Viitala 22/25
Petri Olkinuora 24/25

Sami Asikainen 5/5
Mika Niemi 25/25
Timo Everi 18/20

Hallituksessa ei ole Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 9 mukaisesti edustettuna molemmat sukupuolet. Yhtiön tavoitteena kuitenkin on, että sen hallituksen kokoonpanossa on molempia sukupuolia.

Hallituksen jäsenten palkkiot

Hallituksen jäsenten palkkioista päättää varsinainen yhtiökokous. Vuonna 2015 varsinainen hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan palkkio on 20 000 euroa ja hallituksen jäsenten palkkioiksi 10 000 euroa tilikaudelta. Erillistä kokouspalkkiota ei makseta.

TOIMITUSJOHTAJA JA JOHTORYHMÄ

Restamax Oyj:n hallitus nimittää yhtiön toimitusjohtajan, valvoo hänen toimintaa ja päättää hänelle maksettavista korvauksista, eduista, sekä toimitusjohtajan ehdosta. Toimitusjohtaja ei ole hallituksen jäsen. Hän vastaa yhtiön operatiivisesta hallinnosta lainsäädännön sekä hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti ja sen määräysvallan alaisuudessa.

Yhtiön toimitusjohtajana on vuodesta 2005 asti toiminut Markku Virtanen (s. 1970).

Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa suoraan strategian suunnittelusta, toteutuksesta ja sen mukaisista investoinneista sekä siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavasti järjestetty. Toimitusjohtajan suorassa alaisuudessa toimivat Restamax Oyj:n sijoittajasuhdeviestintä- ja markkinointifunktiot. Toimitusjohtaja valvoo johtotason henkilöitä koskevia päätöksiä, sekä tärkeitä operatiivisia päätöksiä. Hän valvoo myös, että konsernin tytäryhtiössä toimitaan emoyhtiön etujen mukaisesti ja toteutetaan konsernin strategiaa.

Operatiivisesta liiketoiminnasta huolehtii toimitusjohtaja johtoryhmän avulla. Johtoryhmä valmistelee ja tekee päätöksiä toimitusjohtajan päätösvaltaan kuuluvissa asioissa.

Toimitusjohtajan palkitseminen

Hallitus hyväksyy toimitusjohtajan palkkatason. Restamax Oyj:n toimitusjohtaja Markku Virtasella on rahapalkan lisäksi yhtiön kulloinkin voimassa olevien käytäntöjen mukaisesti seuraavat luontoisedut: autoetu sekä yhtiön politiikan mukainen työterveyshuolto.

Toimitusjohtajasopimus voidaan irtisanoa ilman erityistä perustetta molempien sopijapuolten toimesta noudattaen kuuden (6) kuukauden irtisanomisaikaa. Toimitusjohtajan eläkeikä on lainmukainen. Toimitusjohtajalla ei ole lakisääteisen TyEL:n ylittäviä eläke-etuja.

Johtoryhmä

Johtoryhmän tehtäviin kuuluu strategian suunnittelu ja toteuttaminen, liiketoiminnan ohjaus, tulosseuranta, vuosisuunnittelu sekä investointien, yritysostojen ja toiminnan muutossuunnitelmien käsittely. Johtoryhmä kokoontuu viikoittain.

TARKASTUSTOIMINTA

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous valitsee Restamax Oyj:n tilintarkastajat. Valittavan tilintarkastusyhteisön on oltava Keskuskauppakamarin hyväksymä tarkastusyhteisö.

Vuoden 2015 varsinainen yhtiökokous valitsi tilintarkastajaksi KHT-yhteisö Deloitte & Touche Oy:n. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Hannu Mattila.

Tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa yhtiön kirjanpito, tilikauden tilit ja hallinto sinä vuonna, jona hänet on valittu. Toimeksianto päättyy seuraavaan yhtiökokoukseen. Käytännön tarkastustoiminta toteutetaan tilikauden aikana liiketoimintaan ja hallintoon kohdistuvina tarkistuksina ja varsinaisena tilinpäätöstarkastuksena tilikauden päättyttyä.

Vuonna 2015 Restamax-konsernin tilintarkastajille maksettiin tilintarkastustehtävistä 179,7 t€ (vuonna 2014: 153,5 t€) ja muista neuvonta- ja konsultointipalveluista 74,3 t€ (vuonna 2014: 115,1 t€).

SISÄINEN VALVONTA

Sisäinen valvonta

Restamax Oyj:n sisäinen johtamis- ja valvontamenetely perustuu osakeyhtiölakiin, yhtiöjärjestykseen sekä yhtiön omiin sisäisiin toimintatapoihin. Yhtiön johto ja valvonta jakautuvat yhtiökokouksen, halli-

tuksen ja toimitusjohtajan kesken. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä toimintatapoja, järjestelmiä ja menetelmiä, joiden avulla yhtiön johto pyrkii varmistamaan tehokkaan, taloudellisen ja luotettavan toiminnan.

Vastuu sisäisen valvonnan järjestämisestä on Restamax Oyj:n hallituksella. Hallitukselle kuuluu ylin vastuu yrityksen visioista, strategisista tavoitteista ja niiden pohjalta asetetuista liiketoiminnallisista tavoitteista. Hallitukselle kuuluu myös ylin vastuu kirjanpidon ja varainhoidon valvonnasta sekä toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus hyväksyy yhteiset suuntaviivat koko konsernin sisäiselle valvonnalle.

Toimitusjohtaja vastaa suoraan strategian toteutuksesta ja sen mukaisista investoinneista sekä siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavasti järjestetty. Operatiivisesta liiketoiminnasta huolehtii toimitusjohtaja johtoryhmän avulla. Sisäisestä valvonnasta vastaa yhtiön ylin johto ja ulkoisesta tarkastuksesta vastaavat tilintarkastajat.

Yhtiössä ei liiketoiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi järjestää erityistä sisäisen tarkastuksen organisaatiota, vaan sen tehtävät sisältyvät liiketoimintaorganisaation tehtäviin konsernin kaikissa yksiköissä.

Sisäisen valvonnan menetelmät ja toimintatavat

Toimitusjohtajan tehtävänä on järjestää käytännössä kirjanpito- ja valvontamekanismit. Toimitusjohtaja valvoo johtotason henkilöitä koskevia päätöksiä sekä tärkeitä operatiivisia päätöksiä. Toimitusjohtaja valvoo, että konsernin tytäryhtiöissä toimitaan emoyhtiön etujen mukaisesti ja toteutetaan konsernin strategiaa. Konsernin johtoryhmä toteuttaa liiketoiminnan ohjausta ja hallinnon valvontaa konsernin päivittäisessä toiminnassa.

Konsernissa on määritelty selkeät valtuudet sekä investointien että henkilöstöä koskevien asioiden hyväksymisestä. Konsernin johtoryhmän päätehtävät ovat:

1. liiketoiminnan ja talouden valvonta, ja
2. investointien, yritysostojen ja ryhmän kannalta merkittävien toiminnan laajentamis- tai supistamissuunnitelmien käsittely.

Sisäisen valvonta on olennainen osa yhtiön hallinnointia ja johtamisjärjestelmiä. Se kattaa kaikki Restamaxin yksiköt ja toiminnot. Sisäisen valvonnan tulee arvioida muun muassa niitä yrityksen johtamis- ja hallintojärjestelmiin, toimintoihin sekä tietojärjestelmiin liittyviä riskiasemia sekä valvontamenettelyiden riittävyyttä ja tehokkuutta, jotka koskevat:

- taloudellisen ja toiminnallisen tiedon luovuutta ja eheyttä
- toimintojen tuloksellisuutta ja tehokkuutta
- omaisuuden turvaamista
- lakien, määräysten ja sopimusten noudattamista.

RISKIENHALLINTA

Restamax pyrkii omistaja-arvon kasvattamiseen lainsäädännön ja yhteiskunnallisten velvoitteiden asettamissa puitteissa.

Restamax jakaa liiketoimintaan, tulokseen ja pörssi-arvoon vaikuttavat riskitekijät viiteen pääkategoriaan: markkina- ja liiketoimintariskit, henkilöstöön liittyvät riskit, teknologia- ja tietoturvariskit, rahoitusriskit sekä juridiset riskit.

Muiden riskien haitallista vaikutusta vastaan Restamax on pyrkinyt suojautumaan kattavilla vakuutus sopimuksilla. Näitä ovat esimerkiksi lakisääteiset vakuutukset, vastuu- sekä omaisuusvakuutukset ja omaisuusturvavakuutukset. Vakuutusten kattavuus, vakuutusarvot sekä omavastuut tarkistetaan vuosittain yhdessä vakuutusyhtiön kanssa.

Konsernin riskienhallinta ja markkinamuutosten ennakointi muodostavat tärkeän osan johdon joka-päiväistä toimintaa liiketoimintojen jatkuvuuden turvaamiseksi. Restamax tekee operatiiviseen toimintaansa liittyen jatkuvaa riskikartoitusta ja pyrkii suojautumaan tunnistetuilta riskitekijöiltä parhaalla mahdollisella tavalla.

RAPORTOINTI- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄT

Konsernissa on liiketoiminnan tehokkaan seurannan edellyttämät raportointijärjestelmät. Sisäinen valvonta kytkeytyy yrityksen visioon, strategiaan tavoitteisiin ja niiden pohjalta asetettuihin liiketoiminnallisiin tavoitteisiin. Liiketoiminnan tavoitteiden toteutuminen ja konsernin taloudellista kehitystä seurataan kuukausittain koko konsernin kattavan ohjausjärjestelmän avulla. Olennaisena osana ohjausjärjestelmää toteumatiedot ja ajantasaiset ennusteet käydään läpi kuukausittain konsernin johtoryhmässä. Ohjausjärjestelmä sisältää mm. kattavan myynnin raportoinnin, tuloslaskelman, liikevaihto- ja tulosennusteen sekä toiminnalle tärkeitä tunnuslukuja.

PALKKA- JA PALKKIOSELVITYS 2015

Hallituksen jäsenten palkkiot

Hallituksen jäsenten palkkioista päättää Restamax Oyj:n varsinainen yhtiökokous. Vuoden 2015 varsinainen yhtiökokous päätti hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan palkkioksi 20 000 euroa ja hallituksen jäsenten palkkioiksi 10 000 euroa tilikaudelta. Erillisiä kokouspalkkioita ei makseta.

Toimitusjohtajan palkitseminen

Hallitus hyväksyy toimitusjohtajan palkkatason. Restamax Oyj:n toimitusjohtaja Markku Virtasella on kiinteän rahapalkan lisäksi yhtiön kulloinkin voimassa olevien käytäntöjen mukaisesti seuraavat luontoisedut: vapaa autoetu, matkapuhelinetu sekä yhtiön politiikan mukainen työterveyshuolto.

Toimitusjohtajalla on lyhyen aikavälin kannustimena tulospalkkio, joka määräytyy seurantajaksena olevan yhtiön tilikauden taloudellisen tuloksen ja tiettyjen operatiivisten tavoitteiden saavuttamisen perusteella.

Toimitusjohtajasopimus voidaan irtisanoa ilman erityistä perustetta molempien sopijapuolten toimesta noudattaen kuuden (6) kuukauden irtisanomisaikaa. Toimitusjohtajan eläkeikä on lainmukainen. Toimitusjohtajalla ei ole lakisääteisen TyEL:n ylittäviä eläke-etuja.

Johtoryhmän palkitseminen

Johtoryhmälle maksetaan kokonaispalkkaa, joka sisältää rahapalkan ja verotettavat puhelin- ja muut edut. Lisäksi johtoryhmälle voidaan maksaa lyhyen aikavälin kannustimena tulospalkkiota, joka perustuu hallituksen asettamiin taloudellisiin ja operatiivisiin tavoitteisiin. Yhtiön hallitus päättää palkitsemisen yleisistä periaatteista ja toimitusjohtaja yksityiskohdista.

Emoyhtiö Restamax Oyj:n toimitusjohtajalle ja muulle johtoryhmälle maksetut palkat vuonna 2015 (2014) (t€):

Toimitusjohtajan rahapalkka luontaisetuineen 192,9 (166,0).
Muun johtoryhmän palkat luontaisetuineen 583,4 (477,6).

Restamax Oyj

TASEKIRJA
31.12.2015

Restamax Oyj
Hatanpään
valtatie 1 B
33100 Tampere

y-tunnus
1952494-7
Kotipaikka
Tampere

Sisältö

A. Konsernitilinpäätös

Hallituksen toimintakertomus	56
Konsernin tuloslaskelma (IFRS)	64
Konsernin tase (IFRS)	65
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	66
Konsernin rahavirtalaskelma (IFRS)	67
1 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	68
Yrityksen perustiedot	68
Laatimisperusta	68
Sovelletut uudet ja uudistetut standardit ja tulkinnat	68
2 Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvoihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät	69
3 Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet	70
Yhdistelyperiaatteet	70
Segmenttiraportointi	70
Ulkomaan rahan määrälliset erät	71
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	71
Aineettomat hyödykkeet	71
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvon alentuminen	71
Vuokrasopimukset	72
Vaihto-omaisuus	72
Eläkevelvoitteet	72
Tuloutusperiaatteet	72
Myyttävänä olevaksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot	73
Käyttökate ja liikevoitto	73
Varaukset ja ehdolliset velat	73
Tuloverot	73
Rahoitusvarat ja rahoitusvelat	74
Vieraan pääoman menot	75
Osakepääoma	75
Osingonjako	75
Myöhemmin sovellettavat uudet ja uudistetut standardit ja tulkinnat	75
4 Rahoitusriskien hallinta	77
5 Hankitut liiketoiminnot	79
6 Myydyt liiketoiminnot	84
7 Osakekohtainen tulos	85
8 Toimintasegmentit	86
9 Aineettomat hyödykkeet	87
10 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	90
11 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	91
12 Vaihto-omaisuus	91
13 Saamiset	92
14 Myytävissä olevat rahoitusvarat	93
15 Rahavarat	93
16 Oma pääoma	94
17 Laskennalliset verosaamiset ja -velat	95
18 Varaukset	96
19 Rahoitusvelat	97
20 Ostovelat ja muut velat	98
21 Liikevaihto	98
22 Liiketoiminnan muut tuotot	99
23 Materiaalit ja palvelut	99
24 Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	99
25 Poistot ja arvonalentumiset	100
26 Liiketoiminnan muut kulut	100
27 Rahoitustuotot ja -kulut	101
28 Tuloverot	101
29 Lähipiiritapahtumat	102
30 Tilintarkastajan palkkiot	104
31 Tytär- ja osakkuusyhtiöt 31.12.2015	105
32 Muut vuokrasopimukset	107
33 Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset	108
34 Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu	108
35 Liiketoiminnan rahavirtojen oikaisut	109
36 Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot	110
37 Tilinpäätöspäivän jälkeiset olennaiset tapahtumat	111
38 Tunnuslukujen laskentakaavat	112

B. Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)

Emoyhtiön tuloslaskelma (FAS)	114
Emoyhtiön tase (FAS)	115
Liitetiedot	117
Rahavirtalaskelma (FAS)	124
Kirjanpitolikirjat	125
Hallituksen ja toimitusjohtajan allekirjoitus	126
Tilinpäätösmerkintä	126

A. KONSERNITILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Restamax Oyj on Restamax-konsernin emoyhtiö. Emoyhtiön lisäksi konsernitilinpäätökseen on yhdistelty 51 tytäryhtiötä.

Tilikaudella 2015 Restamaxin vahva kasvu jatkui. Ravintola-alan markkinatilanne jatkui vuonna 2015 haastavana, mutta Restamax onnistui pitämään pitkän aikavälin kannattavuuden hyvällä tasolla. Henkilöstövuokraustoiminnan kasvu ja kannattavuus olivat yhtiön odotusten mukaisia.

Olellaiset tapahtumat tilikauden aikana

Markkinatilanteessa yhtiön toiminta-alueilla ei tilikauden aikana tapahtunut suuria muutoksia. Yleinen taloustilanne ja toimialan markkinatilanne jatkuivat haastavina. Tilikauden aikana konserni laajensi liike-toimintaansa myös uusilla paikkakunnille. Konserni onnistui etabloitumaan uusille markkina-alueille kohtuullisen hyvin. Konserni teki tilikaudella useita yrityskauppoja ja avasi useita uusia ravintoloita, sekä laajensi henkilöstövuokraustoimintaa. Tilikauden aikana konserni myi muutaman pienen ravintolan liiketoiminnot.

TUNNUSLUVUT TALOUDELLISESTA ASEMASTA JA TULOKSESTA

Emoyhtiön taloudellista asemaa ja tulosta kuvaavat tunnusluvut (FAS)

000 eur	2015	2014	2013
Liikevaihto	15 820,8	12 933,7	11 647,2
Käyttökate	1 974,8	708,5	337,1
% liikevaihdosta	12,5 %	5,5 %	2,9 %
Liikevoitto	191,6	-352,2	-635,1
% liikevaihdosta	1,2 %	-2,7 %	-5,5 %
Oman pääoman tuotto %	11,0 %	26,3 %	16,6 %
Omavaraisuusaste %	54,2 %	61,0 %	69,9 %

Konsernin taloudellista asemaa ja tulosta kuvaavat tunnusluvut

000 eur	2015	2014	2013
Liikevaihto	113 618,1	86 653,3	65 033,2
Materiaalikate	87 828,3	64 936,7	48 038,0
% liikevaihdosta	77,3 %	74,9 %	73,9 %
Käyttökate	16 535,8	12 008,4	9 146,0
% liikevaihdosta	14,6 %	13,9 %	14,1 %
Liikevoitto	7 266,3	5 264,9	4 051,4
% liikevaihdosta	6,4 %	6,1 %	6,2 %
Taseen loppusumma	90 579,6	84 184,0	48 770,2
Sijoitetun pääoman tuotto %	10,8 %	10,5 %	13,3 %
Oman pääoman tuotto %	12,1 %	9,8 %	13,9 %
Omavaraisuusaste %	44,4 %	47,2 %	60,9 %
Nettovelkaantumisaste %	73,2 %	48,1 %	21,9 %
Henkilöstökulu %	33,9 %	30,7 %	30,1 %
Bruttoinvestoinnit	16 891,7	27 942,0	3 570,0

Osakekohtaiset tunnusluvut

		2015	2014	2013
Tulos/osake, laimentamaton	€	0,31	0,22	0,24
Tulos/osake, laimennusvaikutuksella oikaistu	€	0,31	0,22	0,24
Omapääoma/osake	€	2,48	2,41	1,97
Osinko/osake	€	0,27(**)	0,22	0,09 (*)
Osinko/osakekohtainen tulos	%	87,1	100,0	37,5
Efektiiivinen osinkotuotto	%	5,4	6,3	2,1
Hinta/voitto-suhde (P/E)		16,2	15,9	18,3
Osakkeen kurssi 31.12.	€	5,01	3,50	4,38
Osakkeen keskiarvo	€	4,00	4,00	4,62
Osakkeen ylin kurssi tilikaudella	€	5,09	4,69	4,97
Osakkeen alin kurssi tilikaudella	€	3,48	3,45	4,38
Osakkeiden markkina-arvo	milj €	82,06	57,33	62,41
Osakkeiden vaihto tilikaudella	kpl	4 134 568	977 071	131 562
Osakkeen suhteellinen vaihto	%	25,24	5,97	0,92
Osakkeiden oikaistu lukumäärä tilikaudella keskimäärin	kpl	16 203 745	16 024 620	10 678 024
Osakkeiden oikaistu lukumäärä 31.12.	kpl	16 379 620	16 379 620	14 249 620

(*) 2013 Osinko/osake-tunnusluku on laskettu käyttäen tilinpäätöspäivämäärän osakemäärää lisättynä 4.3.2014 toteutuneen osakeannin osakkeilla, jotka oikeuttavat osinkoon.

(**) Hallituksen esitys.

Segmenttikohtaiset tunnusluvut

Liikevoitto	%	2015	2014	2013
Liikevoitto, % ravintola	%	6,5	5,9	6,2
Liikevoitto, % henkilöstövuokraus	%	3,2	4,5	-

Käyttökate	%	2015	2014	2013
Käyttökate %, ravintola	%	14,8	13,7	14,1
Käyttökate %, henkilöstövuokraus	%	8,9	10,2	-

Materiaalikate	%	2015	2014	2013
Materiaalikate %, ravintola	%	74,3	74,0	73,9

Henkilöstökulu	%	2015	2014	2013
Henkilöstökulu %, ravintola	%	28,5	29,6	30,1
Henkilöstökulu %, henkilöstövuokraus	%	85,2	84,0	-

Tunnuslukujen laskentakaavat esitetty liitetiedossa 38.

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

Emoyhtiön henkilöstöä kuvaavat tunnusluvut

	2015	2014	2013
Keskimääräinen lukumäärä	72	66	61
Tilikauden palkat ja palkkiot	2 967,6	2 532,7	2 380,6

Konsernin henkilöstöä kuvaavat tunnusluvut

	2015	2014	2013
Keskimääräinen lukumäärä			
Kokoaikaiset	809	584	160
Osa-aikaiset	103	101	170
Palkat ja palkkiot	29 342,6	16 319,1	8 496,3

Segmenttikohtaiset henkilöstä kuvaavat tunnusluvut

Henkilöstön lukumäärä keskimäärin, ravintola	2015	2014	2013
Kokoaikaiset	268	220	160
Osa-aikaiset kokoaikaiseksi muunnettuna	103	101	170
Palkat ja palkkiot	12 625,5	11 629,5	8 496,3

Henkilöstön lukumäärä keskimäärin, henkilöstövuokraus	2015	2014	2013
Kokoaikaiset	541	364	-
Palkat ja palkkiot	16 717,1	4 689,6	-

Yhtiön hallituksen esitys emoyhtiön voittoa koskevaksi toimenpiteeksi

Vapaan oman pääoman rahasto	eur	34 892 713,54
Voittovarot aikaisemmilta vuosilta	eur	7 805 976,94
Tilikauden voitto	eur	5 233 008,84
Vapaa oma pääoma	eur	47 931 699,32
, josta jakokelpoista	eur	47 931 699,32

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikauden voitosta 5.233.008,84 jaetaan osinkoa 0,27 euroa osakkeelle (16 379 620 kpl), eli yhteensä 4.422.497,40 euroa. Ehdotettu osingonjako ei hallituksen tämän hetkisen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

Yhtiön osakkeet

Tilinpäätöshetkellä yhtiöllä oli 16 379 620 osaketta. Kaikilla osakkeilla on samanlainen oikeus osinkoon ja yhtiön varoihin. Osake antaa yhden äänen yhtiökokouksessa. Yhtiön osake on noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä.

Emoyhtiön organisaatio, johto ja tilintarkastaja

Emoyhtiön hallituksen varsinaisina jäseninä toimivat tilikauden aikana Timo Laine, Mikko Aartio, Sami Asikainen (22. 4. 2015 saakka), Mika Niemi, Petri Olkinuora, Jarmo Viitala ja Timo Everi (22. 4. 2015 alkaen).

Yhtiön toimitusjohtajana toimi Markku Virtanen. Emoyhtiön ja konsernin tilintarkastajana toimi Deloitte & Touche Oy, KHT-yhteisö päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Hannu Mattila.

PÄÄOMALAINAT

Pääomalainat 000 eur	31.12.2015	31.12.2014
Emoyhtiö	241,0	407,4
Konserni	461,0	627,4

Pääomalainan ehdot lainasta, määrältään 241.008,00 eur.

Yhtiö on saanut osakeyhtiölain 12 luvun mukaista pääomalainaa. Laina-aika on noin 7 vuotta. Laina maksetaan takaisin tasalyhenteisesti kaksi kertaa vuodessa 30.6. ja 31.12. Lyhennyksen määrä on 70 000,00 eur – 110 000,00 eur.

Pääoma ja korko saadaan maksaa yhtiön selvitystilassa ja konkurssissa vain kaikkia muita velkoja huonommalla etuoikeudella, mutta kuitenkin ennen osakkeenomistajille tulevaa jako-osuutta.

Pääoma saadaan palauttaa ja korkoa maksaa vain siltä osin, kun yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomalainojen yhteismäärä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päättäneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän.

Pääoman ja sen korkojen maksu edellyttää konsernilla vähintään 30,0 %:n omavaraisuutta. Jos omavaraisuus ei täyty, suunnitelman mukaiset lyhennykset ja korot siirtyvät myöhemmin maksettavaksi. Lainalle maksetaan korkoa yhtiön oman pääoman niin sallissa 3,0 % + euribor 12 kk. Korko maksetaan kaksi kertaa vuodessa 30.6. ja 31.12. Viitekorko tarkistetaan vuosittain 1.7.

Pääomalainan ehdot lainasta, määrältään 220.000,00 eur.

Yhtiö on saanut osakeyhtiölain 12 luvun mukaista pääomalainaa.

Velallisen purkautuessa, selvitystilassa ja konkurssissa pääomalainapääoma voidaan palauttaa vain kaikkia muita tavallisia velkoja huonommalla etuoikeudella, mutta kuitenkin ennen osakkeenomistajille tulevaa jako-osuutta.

Velallisen toiminnan aikana pääomalainapääoman takaisinmaksu on kokonaan tai osittain on sallittua vain, jos maksun hetkellä velallisen vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomalainojen määrä ylittää velallisen viimeksi päättäneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän.

Tällä pääomalainalla on parempi oikeus velallisen varoihin kuin pääomalainoilla, jotka on annettu velalliselle tämän sopimuksen allekirjoittamispäivän jälkeen. Velallinen sitoutuu noudattamaan kuvattua etuoikeusjärjestystä kaikessa rahoitustoiminnassaan.

Pääomalainan takaisinmaksulla ei ole eräpäivää ja se maksetaan takaisin velkojalle vain velallisen päätöksellä. Velkojalla ei ole oikeutta vaatia pääomalainapääoman takaisinmaksua.

Mikäli kuitenkin Restamax Oyj:n omistusosuus velalisyhtiöstä alenee alle 50 prosenttiin, erääntyy pääoma-

lainapääoma takaisinmaksettavaksi välittömästi edellä mainitun omistusosuusrajan alittuessa.

Pääomalainapääomalle ei makseta korkoa eikä pääomalainapääoman takaisinmaksulle ole vakuutta.

Konsernirakenteen muutokset vuonna 2015

Tammikuussa 2015 Restamax Oyj:n tytäryhtiö Priima-Ravintolat Oy osti 20 prosentin vähemmistön osuuden Aleksanterin Ravintolat Oy:stä, jonka jälkeen Priima-Ravintolat Oy:n omistusosuus yhtiöstä on 100 prosenttia.

Helmikuussa 2015 perustettiin Beaniemax Oy (Restamaxin omistusosuus 60 prosenttia) ja Roska Yhtiöt Oy (Restamaxin omistusosuus 100 prosenttia). Lisäksi helmikuussa 2015 Restamax Oyj:n tytäryhtiö Priima-Ravintolat Oy osti Tampereen Satamaravintolat Oy:n koko osakekannan. Helmikuussa kaupparekisteriin rekisteröitiin joulukuussa 2014 perustettu Smile palvelut Helsinki Oy, jonka koko osakekannan Smile Henkilöstöpalvelut Oy omistaa. Helmikuussa 2015 Smile Henkilöstöpalvelut Oy perusti Smile Doctors Oy:n, josta konsernin omistusosuus on 80 prosenttia.

Maaliskuussa 2015 perustettiin Northmax Oy, josta Restamaxin omistusosuus on 70 prosenttia.

Huhtikuussa 2015 Restamax Oyj osti Italpal Oy:n koko osakekannan ja 20 prosentin vähemmistön osuuden Eiran Musiikkiteatteri Oy:stä.

Kesäkuussa 2015 Restamax Oyj osti Levin Ravintolankatu Oy:n koko osakekannan. Smile Henkilöstöpalvelut Oy perusti kesäkuussa 2015 Smile Palvelut Pohjoinen Oy:n, jonka koko osakekannan konserni omistaa. Lisäksi kesäkuussa 2015 Smile Henkilöstöpalvelut Oy:n tytäryhtiö Huippu Henkilöstöpalvelut Oy perusti kokonaan omistetun Smile Palvelut Jyväskylä Oy:n.

Lokakuussa 2015 Restamax Oyj osti 60 prosenttia Hernesaaren Ranta Oy:n osakkeista ja 70 prosenttia Suomen Siipiravintolat Oy:n osakkeista.

Joulukuussa 2015 Restamax Oyj merkitsi SuperPark Oy:n osakkeita 19,02 prosentin omistusosuutta vastaavan määrän. SuperPark Oy käsitellään Restamax-konsernissa osakkuusyhtiönä.

Tilikauden 2015 aikana päätettiin käynnistää useiden täysin omistettujen tytäryhtiöiden sulautumiset, tarkoituksena yksinkertaistaa konsernirakennetta ja tehostaa toimintaa. Sulautumissuunnitelmien mukaan Beefmax Oy, Baarisalkku Oy, Eiran Musiikkiteatteri Oy ja Barmax Oy sulautuvat Restamax Oyj:öön, Aleksanterin Ravintolat Oy ja Ruma Oy sulautuvat Priima-Ravintolat Oy:öön, Tampereen Espanjalaiset Ravintolat Oy, Ravintola Wanha Posti Oy ja Wood Roasted Restaurants Oy sulautuvat Rengasravintolat Oy:öön ja JVP Security Oy ja Eiran Tivoli Oy sulautuvat Suomen Ravintolatoimi Oy:öön. Kaikki sulautumiset toteutuivat 1.1.2016.

Selvitys tutkimus- ja kehitystoiminnan laajuudesta

Yhtiö ei harjoita varsinaista tutkimustoimintaa. Yhtiön kehitystoiminta käsittää pääasiassa uusien ravintola-konseptien kehittämistä ja jo olemassa olevien konseptien edelleen kehittämistä.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (corporate governance statement)

Restamax on laatinut erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2015 suomalaisten listayhtiöiden hallinnointikoodinsuositusten mukaisesti. Selvitys on luettavissa yhtiön internetsivuilla www.restamax.fi.

Arvio toiminnan riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Yleinen negatiivinen taloudellinen kehitys voi vaikuttaa epäedullisesti yhtiön liiketoimintaan ja liiketoiminnan tulokseen. Suhdannetaantuma vaikuttaa kuluttajien ja yritysten ostokäyttäytymiseen ja ostovoimaan.

Kilpailuympäristön muuttuminen sekä muut kilpailuriskit yhtiön toimialalla voivat vaikuttaa epäedullisesti yhtiön liiketoimintaan. Ravintola-ala on erittäin kilpailtu toimiala. Yhtiö kilpailee tuhansien muiden ravintolapalveluita tarjoavien toimijoiden kanssa maantieteellisillä toiminta-alueillaan.

Kilpailuympäristön muuttuminen ja yhtiön mahdollinen epäonnistuminen näihin muutoksiin sopeutumisessa ja niiden hallinnassa sekä muut kilpailuun liittyvät riskit voivat toteutuessaan vaikuttaa olennaisen haitallisesti yhtiön tai jonkin sen yksikön liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuuden näkyymiin sekä yhtiön osakkeiden arvoon.

Ravintola-alan suurimpia haasteita on ennakoida kuluttajien tarpeita, mieltymyksiä ja käyttäytymistä. Näihin tarpeisiin vaikuttavat yhteiskunnalliset muutokset, kuten yleinen ostovoiman kasvu ja ikärakenne. Restamax pyrkii kehittämään palvelukonseptiaan kuluttajien tarpeet ja mieltymykset ennakoivalla tavalla.

Yleinen vuokratason kehitys, vuokrien korotukset sekä alkoholin ja elintarvikkeiden hinnan ja palkkakustannusten nousu voivat vaikuttaa epäedullisesti yhtiön liiketoimintaan. Erityisesti toimitilakulut muodostavat merkittävän osan Restamaxin liiketoiminnan kuluista. Restamaxin toimitilat ovat pääosin vuokratiiloja, joten yleisellä vuokratasolla ja sen kehityksellä on suuri merkitys yhtiön liiketoimintaan. Vaikka Restamax pyrkii valitsemaan vuokraamansa toimitilat huolellisesti sekä solmimaan pitkäaikaisia ja edullisia vuokrasopimuksia, vuokrakustannukset saattavat nousta vuokratason yleisen kehityksen vuoksi sekä vuokranantajista johtuvista syistä. Myös merkittävällä palkkakustannusten kohoamisella voi olla haitallinen vaikutus yhtiön toiminnan tulokseen. Lisäksi alkoholin ja elintarvikkeiden hinnannousu voi heikentää Restamaxin myyntikatteita.

Sääntely-ympäristön, erityisesti anniskelu- ja elintarvikelainsäädännön muuttuminen sekä tulkintakäytännön vaihtelu voivat vaikuttaa epäedullisesti Yhtiön liiketoimintaan. Restamaxin harjoittama ravintola- ja

yökerhotoiminta on Suomessa tarkoin säänneltyä. Hallinto- ja sääntelyviranomaiset tulkitsevat Restamaxiin sovellettavia lakeja ja määräyksiä, jotka liittyvät muun muassa alkoholiin, anniskeluoikeuksiin sekä elintarvikkeisiin, elintarvikeeturvallisuuteen ja -hygieniaan. Viranomaistulkinnat ja -käytännöt saattavat lisäksi vaihdella merkittävästi eri alueilla. Laeissa ja -määräyksissä asetetaan usein suhteellisen ankaria ja jopa taannehtivia vastuita kustannuksista ja vahingoista. Restamax pyrkii harjoittamaan liiketoimintaansa kaikkien sitä koskevien lakien ja määräysten sekä muiden säännösten mukaisesti.

Restamaxin harjoittama liiketoiminta on merkittävältä osin luvanvaraista ja tarkkaan valvottua. Sääntelyn odottamaton muuttuminen voi vaikuttaa haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, sillä Restamaxin liiketoiminta on merkittävässä määrin riippuvainen luvanvaraisista seikoista, kuten anniskeluluvista sekä luvista alkoholijuomien anniskeluaajan jatkamiseen. Restamaxin liikevaihdosta huomattava osuus muodostuu alkoholijuomien myynnistä, mistä syystä anniskelulupien väliaikainen tai lopullinen peruuttaminen voi laskea Yhtiön myyntiä selvästi.

Yhtiölle kielteinen päätös missä tahansa oikeudenkäynnissä tai viranomaismenettelyssä voi vaikuttaa epäedullisesti Yhtiön liiketoimintaan. Restamaxilla on laajaa toimintaa ympäri Suomea, ja sen konserniyhtiöt voivat joutua osapuoleksi tai kohteeksi oikeudenkäynneissä ja viranomaismenettelyissä sekä kanteissa, jotka liittyvät niiden toimintaan. Oikeudenkäyntien, viranomaismenettelyjen ja muiden vastakkainasetteluun perustuvien käsittelyjen tai kanteiden luonteen johdosta niiden lopputulosta on vaikea ennakoita, eikä tällaisten vireillä olevien tai tulevien menettelyjen tai kanteiden lopputuloksesta voi olla varmuutta. Mikä tahansa Restamaxille kielteinen päätös missä tahansa oikeudenkäynnissä, viranomaismenettelyssä tai kanteessa voi vaikuttaa olennaisen haitallisesti tai jonkin sen yksikön sen liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkyymiin sekä osakkeiden arvoon. Tilinpäätöksessä 2014 mainitut avoinna olleet oikeudenkäynnit on sovittu tilikauden 2015 aikana. Sovintosopimuksella ei ollut merkittävää vaikutusta tilikauden 2015 tulokseen.

Yhtiön pääasialliset rahoitusriskit ovat maksuvalmius-, korko-, ja luottoriskit. Yhtiö rahoittaa liiketoimintaansa ja kasvuaan tulorahoituksella sekä oman ja vieraan pääoman ehtoisella rahoituksella. Yhtiön rahoitusasemaan ja maksuvalmiuteen vaikuttavat tulevaisuuden rahavirrat ja niihin liittyvät riskitekijät sekä rahoituksen saatavuus. Konsernin henkilöstövuokrausliiketoiminnasta suurin osa suuntautuu ravintola-alalle. Näin ollen ravintolamarkkinassa tapahtuvat muutokset ja alan työllisyystilanne heijastuvat myös konsernin henkilöstövuokraustoimintaan. Henkilöstövuokraustoiminta voi lisätä konsernin luottotappioita tai tarvetta luottotappiovarauksille.

Liikearvot on testattu vuoden 2015 viimeisellä neljänneksellä. Näiden omaisuuserien arvonalentumistestauslaskelmien mukaan liikearvoissa ei ollut tapahtunut arvonalentumista.

Lähipiirilainat ja -vastuut

Restamax Oyj:n toimitusjohtajan omistama FinnGastro Oy on tilikauden aikana maksanut pois 40.000,00 euron lainan, joka oli avoimena 31.12.2014 tilinpäätöksessä.

Osakkeenomistajat

Restamax Oyj:n osakepääoma oli tilikauden 2015 lopussa 150 000 euroa (150 000 euroa) ja osakkeiden lukumäärä oli yhteensä 16 379 620 kappaletta (16 379 620). Yhtiöllä on hallussaan 200 000 kappaletta (69 300) Restamax Oyj:n osakkeita, mikä vastaa noin 1,22 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Lisäksi Restamax Oyj:n tytäryhtiö Huippu Henkilöstöpalvelut Oy:llä oli 31.12.2015 hallussa 43 500 osaketta (43 500), mikä vastaa noin 0,27 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista.

Yhtiön osakasluettelon mukaan yhtiöllä oli 31.12.2015 1 610 (768) osakkeenomistajaa ja 14.3.2016 1 657 osakkeenomistajaa.

Yhtiön kymmenen suurinta osakkeenomistajaa 14.3.2016 olivat:

Osakkeenomistaja	Osakkeita (kpl) ... %
Mr Max Oy *	7 362 99445,0
Niemi Mika	2 236 78913,7
Sign Systems Finland Oy	1 001 5406,1
Sijoitusrahasto Evli	
Suomi Pienyhtiöt	766 7604,7
Niemi Hanna-Stiina	469 2372,9
FinnGastro Oy **	365 0002,2
Laakkonen Mikko	340 0002,1
Keskinäinen	
Työeläkevakuutusyhtiö Varma	271 5661,7
Keskinäinen	
Työeläkevakuutusyhtiö Elo	271 5661,7
JS-Resta Oy***	269 3471,6
Yhteensä	13 354 79981,7

* Hallituksen jäsenten Timo Laineen ja Mikko Aartion määräysvalta-yhteisöjä.

** Toimitusjohtaja Markku Virtasen määräysvalta-yhteisö.

*** Talousjohtaja Jarno Suomisen määräysvalta-yhteisö.

Hallituksen valtuudet

Varsinainen yhtiökokous 22.4.2015 valtuutti hallituksen päättämään enintään 800.000 oman osakkeen hankkimisesta yhtiön vapaalla omalla pääomalla yhdessä tai useammassa erässä, huomioiden osakeyhtiölain määräykset yhtiön hallussa olevien osakkeiden enimmäismäärästä, seuraavin ehdoin: Omat osakkeet hankintaan yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla, jolloin hankinnat vähentävät yhtiön voitonjakoon käytettävissä olevia varoja. Osakkeet hankitaan kaupankäynnissä säännellyllä markkinalla Helsingin Pörssissä, minkä vuoksi hankinta tapahtuu suunnatusti eli muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa. Osakkeista maksettava vastike on Restamax Oyj:n osakkeen säännellyllä markkinalla Helsingin Pörssin päälliställä hankintapäivänä muodostuva hinta. Osakkeiden hankinnat toteutetaan NASDAQ Helsinki Oy:n järjestämässä kaupankäynnissä sen sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti. Osakkeita voidaan hankkia käytettäväksi mahdollisten yrityskauppojen tai muiden järjestelyjen rahoittamiseen tai toteuttamiseen, yhtiön kannustinjärjestelmien toteuttamiseen tai muihin hallituksen päättämiin tarkoituksiin. Hankittavien osakkeiden enimmäismäärä vastaa noin 4,9 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista ja äänistä, joten osakkeiden hankinnalla ei ole merkittävää vaikutusta osakkeenomistukseen ja äänivallan jakautumiseen yhtiössä. Hallitus päättää muista omien osakkeiden hankkimiseen liittyvistä seikoista. Valtuutus on voimassa vuoden 2016 varsinaisen yhtiökokouksen loppuun saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen valtuutuspäätöksestä lukien.

Tilikaudella 2015 oli voimassa varsinainen yhtiökokouksen 23.4.2014 päätös, jolla yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti valtuuttaa hallituksen päättämään osakeannista ja osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n tarkoittamien osakkeeseen oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta seuraavin ehdoin: Hallitus voi valtuutuksen nojalla päättää enintään 1.500.000 uuden osakkeen antamisesta sekä enintään 800.000 yhtiön hallussa olevan yhtiön oman osakkeen luovuttamisesta. Hallitus voi käyttää valtuutusta yhdessä tai useammassa erässä. Uusia osakkeita voidaan antaa ja yhtiön hallussa olevia omia osakkeita luovuttaa joko maksua vastaan tai maksutta. Uudet osakkeet voidaan antaa ja yhtiöllä olevat omat osakkeet luovuttaa yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatusti. Uusien osakkeiden antaminen tai yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttaminen voidaan suorittaa myös apporttiomaisuutta vastaan tai käyttämällä merkitsijällä yhtiöltä olevaa saatavaa merkintähinnan tai osakkeista maksettavan määrän

kuittaamiseen. Uusien osakkeiden merkintähinta ja yhtiön omista osakkeista maksettava määrä merkitään sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Hallitus voi valtuutuksen nojalla antaa optio-oikeuksia tai muita osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja erityisiä oikeuksia, jotka oikeuttavat maksua vastaan saamaan uusia osakkeita tai yhtiön hallussa olevia omia osakkeita laissa mainituin edellytyksin. Hallitus päättää kaikista muista osakeanteihin ja osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen erityisten oikeuksien antamiseen liittyvistä seikoista. Valtuutus on voimassa 30.6.2017 asti, ja se kumosi kaikki aikaisemmat valtuutukset päättää osakeannista sekä osakkeeseen oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta.

Tilinpäätöspäivän jälkeiset olennaiset tapahtumat

Restamaxin tytäryhtiö Smile Henkilöstöpalvelut Oy osti 1.1.2016 Turussa toimivan TOR-Palvelut Oy:n henkilöstövuokrausliiketoiminnan.

Restamax osti 2.1.2016 Jyväskylässä toimivan Food Bar & Kitchenin ravintolaliiketoiminnan. Lisäksi tilikauden päättymisen jälkeen on avattu Classic American Diner -ravintola Vantaalle kauppakeskus Jumboon sekä Pizzeria Bella Roma Jyväskylään.

Vuoden 2016 näkymät

Restamax arvioi konsernin liikevaihdon kasvavan ja kannattavuuden säilyvän hyvällä tasolla tilikaudella 2016. Yhtiön tavoitteena on saavuttaa 180 miljoonan euron liikevaihto vuoden 2018 loppuun mennessä.

KONSERNIN TULOSLASKELMA (IFRS)

000 euroa	Liite	1.1.2015-31.12.2015	1.1.2014-31.12.2014
Liikevaihto	21	113 618,1	86 653,3
Liiketoiminnan muut tuotot	22	1 281,0	1 593,7
Materiaalit ja palvelut	23	-28 361,2	-28 394,6
Henkilöstökulut	24	-35 960,4	-20 028,7
Liiketoiminnan muut kulut	26	-34 041,5	-27 815,2
Käyttökate		16 535,8	12 008,5
Poistot ja arvonalentumiset	25	-9 269,5	-6 743,6
Liikevoitto		7 266,3	5 264,9
Rahoitustuotot	27	41,5	107,1
Rahoituskulut	27	-1 236,5	-655,5
Rahoituskulut (netto)	27	-1 195,0	-548,4
Voitto/tappio ennen veroja		6 071,3	4 716,5
Tuloverot	28	-1 977,9	-1 086,7
Laskennallisten verojen muutos	17,28	715,3	-295,9
Tilikauden tulos		4 808,8	3 333,9
Jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		5 050,0	3 450,7
Määräysvallattomille omistajille		-241,1	-116,9
Yhteensä		4 808,8	3 333,8
Emoyrityksen omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos			
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa), tilikauden voitto	7	0,31	0,22
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (euroa), tilikauden voitto	7	0,31	0,22
Konsernin laaja tuloslaskelma			
Tilikauden tulos		4 808,8	3 333,8
Kauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen:			
Myytavissä olevat rahoitusvarat	14	0,0	0,0
Kauden laaja tulos yhteensä		4 808,8	3 333,8
Jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		5 050,0	3 450,7
Määräysvallattomille omistajille		-241,1	-116,9
Yhteensä		4 808,8	3 333,8

Liitetiedot sivuilla 68 – 113 ovat olennainen osa tilinpäätöstä.

KONSERNIN TASE (IFRS)

000 euroa		31.12.2015	31.12.2014
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	9	43 801,7	40 241,8
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	10	29 003,3	25 220,8
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	11	1 330,0	0,0
Myytavissa olevat rahoitusvarat	11	622,1	348,6
Korolliset lainasaamiset	14	178,9	178,9
Korottomat muut saamiset	13	996,6	900,2
Laskennalliset verosaamiset	13	568,1	275,7
Pitkäaikaiset varat yhteensä	17	76 500,6	67 166,0
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	12	2 054,8	1 994,3
Korolliset lainasaamiset	13	67,5	83,3
Myyntisaamiset ja muut saamiset	13	9 821,6	9 697,9
Rahavarat	16	2 135,1	5 242,5
Lyhytaikaiset varat yhteensä		14 079,0	17 018,0
Varat yhteensä		90 579,6	84 184,0
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	16	150,0	150,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	16	33 937,3	33 937,3
Käyvän arvon rahasto	16	-13,3	-13,3
Omat osakkeet	16	-972,6	-441,7
Kertyneet voittovarot	16	6 293,1	5 197,6
Oman pääoman ehtoinen laina	16	220,0	220,0
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		39 614,5	39 049,9
Määräysvallattomat omistajat	16	428,9	354,8
Oma pääoma yhteensä		40 043,4	39 404,7
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	17	811,2	904,5
Varaukset	18	93,2	80,3
Rahoitusvelat	19	22 170,3	17 297,6
Ostovelat ja muut velat	20	722,1	1 169,3
Pitkäaikaiset velat yhteensä		23 796,8	19 451,7
Lyhytaikaiset velat			
Rahoitusvelat	19	9 227,9	7 046,1
Ostovelat ja muut velat	20	17 511,6	18 281,5
Lyhytaikaiset velat yhteensä		26 739,4	25 327,6
Velat yhteensä		50 536,2	44 779,3
Oma pääoma ja velat yhteensä		90 579,6	84 184,0

Liitetiedot sivuilla 68 – 113 ovat olennainen osa tilinpäätöstä

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma

	Liite	Osake- pääoma	SVOP	Käyvän arvon rahasto	Omat osakkeet	Kertyneet voitto- varat	Oman pääoman ehtoinen laina	Yhteensä	Määräys- vallat- tomien omista- jien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2014	16	150,0	24 352,3	-13,3	0,0	3 556,5	0,0	28 045,5	250,8	28 296,3
Katsastuskauden laaja tulos										
Tilikauden tulos						3 450,7		3 450,7	-116,9	3 333,8
Tilikauden laaja tulos yhteensä		0,0	0,0	0,0	0,0	3 450,7	0,0	3 450,7	-116,9	3 333,8
Liiketoimet omistajien kanssa										
Oman pääoman ehtoiset lainat	16						220,0	220,0		220,0
Osingonjako	16					-1 474,2		-1 474,2	-357,3	-1 831,5
Osakeanti			9 585,0					9 585,0		9 585,0
Omien osakkeiden hankinta					-441,7			-441,7		-441,7
Määräysvallattomien omistajien osuuksien muutokset, jotka eivät johtaneet muutokseen määräysvallassa						-335,5		-335,5	578,2	242,7
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		0,0	9 585,0	0,0	-441,7	-1 809,7	220,0	7 553,6	220,9	7 774,5
Oma pääoma 31.12.2014		150,0	33 937,3	-13,3	-441,7	5 197,6	220,0	39 049,9	354,8	39 404,7

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma

	Liite	Osake- pääoma	SVOP	Käyvän arvon rahasto	Omat osakkeet	Kertyneet voitto- varat	Oman pääoman ehtoinen laina	Yhteensä	Määräys- vallat- tomien omista- jien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2015	16	150,0	33 937,3	-13,3	-441,7	5 197,6	220,0	39 049,9	354,8	39 404,7
Katsastuskauden laaja tulos										
Tilikauden tulos						5 050,0		5 050,0	-241,1	4 808,8
Tilikauden laaja tulos yhteensä		0,0	0,0	0,0	0,0	5 050,0	0,0	5 050,0	-241,1	4 808,8
Liiketoimet omistajien kanssa										
Osingonjako	16					-3 565,5		-3 565,5	-380,4	-3 945,9
Omien osakkeiden hankinta					-530,9			-530,9		-530,9
Määräysvallattomien omistajien osuuksien muutokset, jotka eivät johtaneet muutokseen määräysvallassa						-389,0		-389,0	378,7	-10,3
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat, jotka johtivat muutokseen määräysvallassa									317,0	317,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		0,0	0,0	0,0	-530,9	-3 954,4	0,0	-4 485,4	315,3	-4 170,1
Oma pääoma 31.12.2015	16	150,0	33 937,3	-13,3	-972,6	6 293,0	220,0	39 614,4	428,9	40 043,4

Liitetiedot sivuilla 68 – 113 ovat olennainen osa tilinpäätöstä

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA (IFRS)

000 euroa	2015	2014
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden voitto	4 808,8	3 333,8
Oikaisut:		
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	-61,2	-106,9
Poistot ja arvonalentumiset	9 269,5	6 743,6
Rahoituskulut (netto)	1 195,0	548,4
Verot	1 262,5	1 382,6
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	16 474,7	11 901,5
Käyttö pääoman muutokset:		
Myyntisaamisten ja muiden saamisten lisäys(-)/vähennys(+)	-1 657,4	1 903,6
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	170,2	-154,0
Ostovelkojen ja muiden velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-2 013,6	-2 165,8
Käyttö pääoman muutos	-3 500,8	-416,2
Saadut osingot	0,0	4,8
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-1 092,1	-876,9
Saadut korot	41,0	245,5
Maksetut verot	434,6	-2 666,6
Liiketoiminnan nettorahavirta	12 357,3	8 192,1
Investointien rahavirta		
(*) Myytävissä olevien rahoitusvarojen myynnit	0,0	11 000,0
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin (-)	-10 491,6	-10 082,6
Pitkäaikaisten lainasaamisten vähennys (+) / lisäys (-)	-121,2	1 880,3
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-3 602,2	-13 319,0
Liiketoimintakaupat, hankinnat (-)	-1 683,7	-4 675,1
Liiketoimintakaupat, myynnit (+)	149,6	134,7
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinta (-)	-0,5	0,0
Määräysvallattomien omistajien osuuksien myynnit (+)	66,7	0,0
Ostetut osakkuusyhtiöosakkeet	-1 330,0	0,0
Investointien nettorahavirta	-17 012,9	-15 061,7
Rahoituksen rahavirta		
Omien osakkeiden hankinta (-)	-530,5	-250,3
Pitkäaikaisten lainojen nostot (+)	11 000,0	20 100,0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut (-)	-4 404,5	-10 191,8
Lyhytaikaisten lainojen nostot (+) / takaisinmaksut (-)	-227,6	1 547,9
Rahoitusleasingvelkojen lyhennykset (-)	-55,3	-88,3
Maksetut osingot	-4 233,8	-2 039,6
Rahoituksen nettorahavirta	1 548,2	9 077,9
Rahavarojen muutos	-3 107,4	2 208,3
Rahavarat 1.1.	5 242,5	3 034,2
Rahavarat 31.12.	2 135,1	5 242,5
Muutos	-3 107,4	2 208,3

Liitetiedot sivuilla 68 – 113 ovat olennainen osa tilinpäätöstä

(*) varat investoitu korkorahastoon, josta varat realisoitavissa kahdessa päivässä.

1 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Yrityksen perustiedot

Konsernin emoyhtiö on suomalainen julkinen osakeyhtiö Restamax Oyj (jäljempänä ”Yhtiö”), jonka kotipaikka on Tampere ja postiosoite Hatanpään valtatie 1 B, 33100 Tampere, Suomi. Konsernin päätoimiala on ravintola- ja henkilöstövuokrauspalveluiden tuottaminen (1.8.2014 alkaen). Yhtiön suurin osakkeenomistaja on Mr Max Oy, kotipaikka Tampere.

Restamax Oyj tytäryhtiöineen (yhdessä ”Restamax” tai ”Konserni”) on suomalainen ravintola- ja henkilöstövuokrausalan konserni, jonka toiminta on keskitynyt kokonaisuudessaan Suomeen. Konserniin kuuluu yhteensä 111 seurustelu- ja ruokaravintolaa sekä yökerhoa eri puolilla maata, joista 102 on omassa operoinnissa ja 9 vuokrattuna. Konsernilla on myös muuta ravintola-alaa tukevaa toimintaa. Konsernin ravintolakonsepteihin kuuluvat mm. Viihdemaailma Ilona, Classic American Diner, Stefan's Steakhouse sekä viihdekeskukset Galaxie ja Space Bowling & Billiards.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa internetosoitteesta www.restamax.fi tai konsernin emoyrityksen pääkonttorista edellä mainitusta osoitteesta.

Restamax Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 4.4.2016 tämän tilinpäätöksen julkaistavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Laatimisperusta

Tämä on Restamax-konsernin neljäs tilinpäätös, joka on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2015 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja ja niistä annettuja SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätös-

standardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen, jollei laadintaperiaatteissa ole muuta mainittu.

Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, ellei toisin ole mainittu. Yhtiön toimintavaluutta on euro.

Sovelletut uudet ja uudistetut standardit ja tulkinnat

Konserni on soveltanut 1.1.2015 alkaen seuraavia uusia ja uudistettuja standardeja ja tulkintoja:

- IFRS-standardeihin tehty vuosittaiset parannukset 2011–2013 (voimaan EU:ssa 1.1.2015 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta muutoksilla ei ollut merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

2 JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄMÄT LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN LIITTYVÄT KESKEISET EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Arvioiden käyttö

Konsernitilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää tiettyjen arvioiden ja oletusten käyttämistä, jotka vaikuttavat raportoituihin lukuihin. Tilinpäätöksen sisältämät arviot ja oletukset perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Nämä oletukset ja arviot vaikuttavat taseen omaisuus- ja velkamääriin, esitettyihin ehdollisten varojen ja velkojen esittämiseen liitetiedoissa sekä tilikauden tuottoihin ja kuluihin. Arviot perustuvat aikaisempaan kokemukseen, markkinatietoihin ja lukuisiin muihin kohtuullisina pidettäviin oletuksiin, mutta toteutuvat luvut voivat poiketa näistä arvioista erilaisten oletusten tai olosuhteiden vuoksi. Johto joutuu käyttämään harkintaa noudattaessaan tilinpäätöksen laatimisperiaatteita ja tekemään arvioita esimerkiksi tuloveroihin, liikearvon arvonalentumistestauksiin sekä varauksiin ja ehdollisiin velkoihin liittyen. Nämä periaatteet ja arviot edellyttävät johdolta subjektiivisia ja monimutkaisia harkintaa perustuvia arvioita, kuten arvioita luonteeltaan epävarmojen tekijöiden vaikutuksesta.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu tilikauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi milloin ne liittyvät suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin tai muihin laajan tuloksen eriin. Tällöin myös niihin liittyvä verovaikutus kirjataan kyseisiin eriin vastaavasti osaksi omaa pääomaa. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisella edellisissä tilikausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät aineellisten ja aineettomien käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpidon ja verotuksellisten arvojen välisistä eroista, liiketoimintojen yhdistämisissä varoihin ja velkoihin tehdyistä käypiin arvoihin perustuvista oikaisuista ja käyttämättömistä verotuksellisista tappioista. Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja tai verokantoja, jotka on siihen mennessä käytännössä hyväksytty.

Laskennalliset verosaamiset kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan tältä osin jokaisena tilinpäätöspäivänä.

Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, kun kyseessä on alun perin kirjanpitoon merkittävä omaisuus- tai velka eikä kyseessä ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä tällaisen omaisuus- tai velkaerän kirjaaminen vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon liiketoimen toteutumisajankohtana.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan silloin, kun konsernilla on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja kun laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin joko samalta verovelvolliselta tai eri verovelvollisilta, kun saaminen ja velka on tarkoitus realisoida nettomääräisesti.

Varaukset ja ehdolliset velat

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen ja tosiasiallinen veloitte, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on luotettavasti arvioitavissa.

Varaukset arvostetaan veloitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä tarkasteluhetkellä rahan aika-arvosta ja veloitteeseen liittyvistä riskeistä. Jos osasta veloitetta on mahdollisuus saada korvaus kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuus-eräksi, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa. Varausten määriä arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja niiden määriä muutetaan vastaamaan parasta arviota tarkasteluhetkellä. Varausten muutokset merkitään tuloslaskelmaan samaan erään kuin varaus on alun perin kirjattu.

Tappiollisesta sopimuksesta kirjataan varaus, kun veloitteiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen veloitte, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva veloitte, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida luotettavasti määrittellä. Ehdollinen velka esitetään tilinpäätöksen liitetietona.

Liikearvon arvioitu arvonalentuminen

Arvonalentumistestauksessa liikearvoa sisältävän rahavirtaa tuottavan yksikköjen ryhmän kirjanpitoarvoa verrataan sen kerrytettävissä olevaan rahamäärään vuosittain ja tarvittaessa mahdollisen arvonalentumisen varalta. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmän kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu käyttöarvolaskelmiin. Diskonttauksessa käytetyssä korossa on huomioitu toimialakoh-taisia tekijöitä.

Testauksessa kerrytettävissä olevaa rahamäärää arvioidaan budjetein, ennustein ja terminaalikausin, ja laskelmien herkkyyttä analysoidaan muun muassa diskonttokoron, kannattavuuden ja jäännösarvojen kasvutekijän muutoksien osalta. Muutokset näissä arvioissa tai rahavirtaa tuottavien yksiköiden tai yksikköryhmien rakenteessa tai lukumäärässä saattavat aiheuttaa arvonalentumisia hyödykkeiden käypiin arvoihin tai liikearvoihin. Arviot koskevat tuotteiden odotettua myyntihintoja, tuotekustannusten odotettua hintakehitystä ja diskonttokorkoa.

3 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Yhdistelyperiaatteet

Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa.

Konsernin keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä päivästä alkaen, jolloin määräysvalta siirtyy konsernille ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Määrä, jolla hankintameno ylittää konsernin osuuden hankitun yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden käyvästä arvosta, kirjataan liikearvoksi. Jos hankintameno on pienempi kuin hankitun tytäryrityksen nettovarallisuus, erotus merkitään suoraan tuloslaskelmaan tuloksi.

Hankintaan liittyvät menot, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääomanehtojen arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja, on kirjattu kuluksi. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä ja se on luokiteltu joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Omaksi pääomaksi luokiteltua lisäkauppahintaa ei arvosteta uudelleen. Mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta arvostetaan joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien osuuden suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Arvostamisperiaate määritetään erikseen kullekin yrityshankinnalle.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä realisoitumattomat voitot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta. Tytäryritysten tilinpäätösten laadintaperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin laadintaperiaatteita.

Tilikauden voiton tai tappion jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään tuloslaskelmassa. Laajan tuloksen jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Laaja tulos kohdistetaan määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omasta pääomasta esitetään omana eräänään taseessa oman pääoman osana. Emoyrityksellä tytäryrityksessä olevan omistussuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina. Vaiheittain toteutuvan hankinnan yhteydessä aiempi omistussuus arvostetaan käypään arvoon ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Konsernin menettäessä määräysvallan tytäryrityksessä, arvostetaan jäljelle jäävä osuus määräysvallan menet-

tämissä päivän käypään arvoon ja tästä syntyvä erotus kirjataan tulosvaikutteisesti.

Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joiden äänivallasta konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta syntyy pääsääntöisesti silloin, kun konserni omistaa yli 20 prosenttia yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Osakkuusyritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyrityksen tappiosta ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappiota yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyrityksen velvoitteiden täyttämiseen. Osakkuusyrityssijoitus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon. Realisoitumattomat voitot konsernin ja osakkuusyrityksen välillä on eliminoitu konsernin omistussuuden mukaisesti. Konsernin omistussuuden mukainen osuus osakkuusyritysten tilikauden tuloksista esitetään omana eräänään liikevoiton jälkeen. Vastaavasti konsernin osuus osakkuusyrityksen muihin laajan tulokseen erin kirjatusta muutoksista kirjataan konsernin muihin laajan tuloksen erin.

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Restamax Oyj:n ja sen omistamat tytäryhtiöt tytäryrityksineen. Konsernitilinpäätökseen yhdisteltyt tytär- ja osakkuusyritykset on eritelty liitteessä 31.

Segmenttiraportointi

Konsernin toimintasegmentit, jotka ovat myös raportoitavia segmenttejä, ovat konsernin strategiset liiketoimintayksiköt: ravintolat ja henkilöstövuokraus. Nämä liiketoimintayksiköt tuottavat erilaisia tuotteita ja palveluja, ja niitä johdetaan erillisinä yksiköinä, sillä niiden liiketoiminta edellyttää erilaisen strategian käyttöä. Konsernin ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi, joka vastaa resurssien kohdentamisesta ja tuloksen arvioinnista, on nimetty konsernin johtoryhmä. Konserni toimii yksinomaan kotimaisilla markkinoilla.

Konsernin esittämä segmentti-informaatio perustuu johdon sisäiseen raportointiin, jonka laatimisperiaatteet ovat IFRS-standardien mukaiset. Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan. Konsernin varoja ja velkoja ei kohdisteta eikä seurata segmenttikohtaisesti sisäisessä taloudellisessa raportoinnissa.

Konsernissa segmenttien tuloksellisuuden arviointi ja segmenteille kohdennettavia resursseja koskevat päätökset perustuvat segmenttien käyttökatteeseen. Tämä on johdon käsityksen mukaan soveltuvin mittari vertailtaessa segmenttien tuloksellisuutta kyseisten toimialojen muihin yrityksiin.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittamisvaluutta.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaluutan määräisinä käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia. Ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät on muutettu toimintavaluutan määräisiksi raportointikauden päättymispäivän kurssia käyttäen. Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuttamisesta syntyneet voitot ja tappiot on kirjattu tulosvaikutteisesti. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Konsernilla on vähäisiä ulkomaan rahan määräisiä eriä.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvoitettu kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla kertyneillä arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuun. Alkuperäinen hankintamenu sisältää hankinnasta välittömästi aiheutuvat kustannukset. Myöhemmin syntyneet menot sisällytetään hyödykkeen kirjanpitoarvoon tai kirjataan erillisenä hyödykkeenä vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintamenu on luotettavasti määritettävissä. Korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti sille kaudelle, kun ne ovat toteutuneet. Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eripituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet sisältävät myös toimialalle tyypillisesti määräväliajoin suoritettavia ravintoloiden vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenoja, jotka muodostuvat mm. vuokratiloissa sijaitsevien liikehuoneistojen sisätilojen viimeistelyistä.

Poistot aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä lasketaan degressiivisinä jäännösarvopoistoina tai tasapoistoina kirjaamalla hankintamenot kuluksi arvioitujen taloudellisten vaikutusajojen kuluessa seuraavasti:

Koneet ja kalusto jäännösarvopoisto 25,0 %

Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot 5-10 vuotta
Rakennukset 30 vuotta

Aineellisten hyödykkeiden jäännösarvot ja taloudelliset vaikutusajat tarkistetaan vähintään vuosittain tilinpäätöspäivänä ja tarvittaessa oikaistaan arvonalentumisilla. Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuden arvo olisi alentunut. Jos omaisuuden kirjanpitoarvo on sen kerrytettävissä olevaa rahamäärää suurempi, kyseisen omaisuuden kirjanpitoarvoa alennetaan välittömästi siten, että se vastaa kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 -standardin mukaisesti, poistojen kirjaaminen lopetetaan.

Aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin tuotoihin tai kuluihin.

Aineettomat hyödykkeet

Konsernin aineettomat hyödykkeet koostuvat pääasiassa liiketoimintojen yhdistämisissä syntyneistä liikearvoista, liiketoimintojen yhdistämisissä yksilöidyistä muista aineettomista hyödykkeistä, kuten nimenkäyttöoikeudet, kilpailukieltosopimukset ja edulliset vuokrasopimukset.

Liiketoimintojen yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina, ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon.

Liikearvoista ja muista taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomista aineettomista hyödykkeistä ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisten arvonalentumisen varalta. Sellaisilla kilpailukieltosopimuksilla, jotka ovat voimassa toistaiseksi, katsotaan olevan rajoittamaton taloudellinen vaikutus aika. Liikearvo ja edellä mainitut kilpailukieltosopimukset arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuun vähennettynä arvonalentumisilla.

Liiketoimintojen yhdistämisen yhteydessä yksilöidyt rajallisen taloudellisen vaikutusajan omaavat muut aineettomat hyödykkeet kirjataan taseessa erilleen liikearvosta, mikäli ne täyttävät hyödykkeen määritelmän, ovat eriteltävissä tai jos ne syntyvät sopimuksesta tai laillisista oikeuksista, ja jos niiden käypä arvo voidaan määritellä luotettavasti. Tällaiset aineettomat hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuun ja poistetaan tasapoistoina niiden tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa seuraavasti:

Nimenkäyttöoikeus 5-10 vuotta

Kilpailukiello (rajalliset) 2-3 vuotta

Edulliset vuokrasopimukset 2-10 vuotta

Asiakassopimukset 3-10 vuotta

Konsernilla ei ole ollut tutkimus- ja kehittämismenoja vuosina 2014-2015.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvon alentuminen

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuden arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo, aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutus aika sekä keskeneräiset aineettomat hyödykkeet. Arvonalentumisen kirjaamistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tai yksikköjen ryhmän tasolla, eli sillä alimmalla tasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton, ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttauskorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään tai rahavirtaa tuottavaan yksikköön liittyvistä erityisriskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistappio kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa, toiseksi vähentämään tasasuhteisesti muita yksikön omaisuuseriä. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Omaisuuserästä kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää.

Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta tehtyä arvonalentumiskirjausta ei kuitenkaan peruta missään tilanteessa.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

Aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingisopimuksiksi. Tällaisella sopimuksella hankittu omaisuuserä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingisopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa, tai mikäli ei ole varmuutta omistusoikeuden siirtymisestä vuokralle ottajalle vuokrakauden päätyttyä, poistot tehdään taloudellista vaikutusaikaa lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähenykseen vuokra-aikana siten, että kullakin kaudella jäljellä olevalle velalle muodostuu saman suuruinen korkoprosentti. Vuokravelvoitteet sisältyvät rahoitusvelkoihin.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Konserni vuokralle antajana

Muilla kuin rahoitusleasingisopimuksilla vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Niistä tehdään poistot taloudellisenä vaikutusajana, kuten vastaavista omassa

käytössä olevista aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Vuokratuotot kirjataan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään painotetun keskihinnan menetelmällä. Hankintameno sisältää välittömät ostokulut arvonnalisäveroilla vähennettynä. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty myynnistä aiheutuvat menot.

Vaihto-omaisuus sisältää ravintoloiden ruokien raaka-aineita sekä alkoholi- ja tupakkatuotteita.

Eläkevelvoitteet

Eläkevelvoitteet luokitellaan etuuspohjaisiksi tai maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Konsernin lakisääteiset eläkejärjestelyt Suomessa on luokiteltu maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisessa eläkejärjestelyssä konserni maksaa kiinteitä maksuja eläkejärjestelyyn, eläkevakuutusyhtiölle. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksuihin, mikäli maksujen saajataholla ei ole riittävästi varoja maksaa työntekijöiden nykyisiltä tai aikaisemmilta kausilta ansaitsemia eläke-etuuksia. Maksupohjaisessa järjestelyihin maksetut suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee.

Tuloutusperiaatteet

Tavaroiden myynti

Konsernin liikevaihto muodostuu pääasiassa ravintola-liiketoiminnan juomien, ruoan ja savukkeiden myynneistä.

Kirjattavan tuoton määrä myyntihetkellä muodostuu myydyistä tavarasta saadun tai saatavan vastikkeen käyvästä arvosta vähennettynä arvonnalisäveroilla sekä paljous- ja muilla alennuksilla. Pääosa konsernin tuotoista muodostuu vähittäismyynnistä, jossa maksuvälineenä käytetään joko käteistä tai luottokorttia.

Palvelujen myynti

Palveluiden myynti kirjataan tuotoksi sille tilikaudelle, jolla palvelu suoritetaan ja taloudellisen hyödyn saaminen palvelusuoritteesta on todennäköistä. Palveluiden myynti luetaan myös konsernin liikevaihtoon.

Konsernin palvelujen myynti muodostuu henkilöstövuokrausliiketoiminnan myynneistä, saaduista mainos-, markkinointi- tai vastaavan tilan myynneistä saaduista tuotoista sekä lipputuotoista.

Vuokratuotot

Vuokratuotot tuloutetaan tasaerinä vuokrakaudelle.

Korot ja osingot

Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot silloin, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Myytävänä olevaksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Pitkäaikaiset omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmät) ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät ja velat luokitellaan myytävänä olevaksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijasta. Myytävänä olevaksi luokittelun edellytyksien katsotaan täyttyvän, kun myynti on erittäin todennäköinen ja omaisuuserä (tai luovutettavien erien ryhmä) on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin, kun johto on sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta.

Välittömästi ennen luokittelua myytävänä olevaksi luokitellut omaisuuserät tai luovutettavien erien ryhmän varat ja velat arvostetaan niihin sovellettavien IFRS-standardien mukaisesti. Luokitteluhetkestä lähtien myytävänä olevat omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

Luovutettavien erien ryhmään kuuluvat omaisuuserät, jotka eivät kuulu IFRS 5 -standardin arvostussääntöjen soveltamisalaan, ja velat arvostetaan niitä koskevien IFRS-standardien mukaan myös luokitteluhetken jälkeen.

Lopetettu toiminto on konsernin osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi, ja joka täyttää IFRS 5:n mukaiset lopetetun toiminnon luokittelukriteerit.

Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omana eränään konsernin laajassa tuloslaskelmassa. Myytävänä olevat omaisuuserät, luovutettavien erien ryhmät, myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät sekä luovutettavien erien ryhmään sisältyvät velat esitetään taseessa erillään muista eristä.

Käyttökate ja liikevoitto

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele käyttökate tai liikevoiton käsitettä. Konserni on määrittänyt ne seuraavasti: käyttökate on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään materiaalien ja palveluiden ostokulut varaston muutoksella oikaistuna, vähennetään henkilöstökulut sekä liiketoiminnan muut kulut.

Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään käyttökate alapuolella; liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu kun käyttökatteesta vähennetään poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot. Kurssierot sisältyvät käyttökatteeseen, mikäli ne syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä; muuten ne on kirjattu rahoituseriin.

Varaukset ja ehdolliset velat

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennä-

köistä ja velvoitteen suuruus on luotettavasti arvioitavissa. Varaukset arvostetaan velvoitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä tarkasteluhetkellä rahan aika-arvosta ja velvoitteeseen liittyvistä riskeistä. Jos osasta velvoitetta on mahdollisuus saada korvaus kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa. Varausten määriä arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja niiden määriä muutetaan vastaamaan parasta arviota tarkasteluhetkellä. Varausten muutokset merkitään tuloslaskelmaan samaan erään kuin varaus on alun perin kirjattu.

Tappiollisesta sopimuksesta kirjataan varaus, kun velvoitteiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida luotettavasti määritellä. Ehdollinen velka esitetään liitetietona.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu tilikauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi milloin ne liittyvät suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin tai muihin laajan tuloksen eriin. Tällöin myös niihin liittyvä verovaikutus kirjataan kyseisiin eriin vastaavasti osaksi omaa pääomaa. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisissä tilikausissa liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät aineellisen ja aineettomien käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpidon ja verotuksellisten arvojen välisistä eroista, liiketoimintojen yhdistämisissä varoihin ja velkoihin tehdyistä käypiin arvoihin perustuvista oikaisusta ja käyttämättömistä verotuksellisista tappioista. Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja tai verokantoja, jotka on siihen mennessä käytännössä hyväksytty.

Laskennalliset verosaamiset kirjataan siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan tältä osin jokaisena tilinpäätöspäivänä.

Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, kun kyseessä on alun perin kirjanpitoon merkittävä omaisuuserä tai velka eikä kyseessä ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä tällaisen omaisuus- tai velkaerän kirjaaminen vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon liiketoimen toteutumisajankohtana.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan silloin, kun konsernilla on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja kun laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin joko samalta verovelvolliselta tai eri verovelvollisilta, kun saaminen ja velka on tarkoitus realisoida nettomääräisesti.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan IAS 39 -standardin mukaisesti seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja muut saamiset sekä myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Transaktiomenot sisällytetään edellä mainittujen rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä, joka on päivä, jolloin konserni sitoutuu ostamaan tai myymään omaisuuserän.

Rahoitusvarojen kuuluva erä kirjataan pois taseesta silloin, kun konserni luopuu erän sopimuserusteista oikeuksista, oikeudet raukeavat tai kun konserni menettää erän määräysvallan.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat -ryhmään luokitellaan sellaiset rahoitusvarat, jotka on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi, kuten johdannaiset ja korkorahastot, tai jotka luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka syntyvät tavaroiden ja palvelujen tai rahan luovuttamisesta velalliselle. Lainoja ja muita saamisia ei noteerata toimivilla markkinoilla, ja niihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä. Niiden arvostusperuste on jaksotettu hankintameno efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Ne sisältyvät taseessa myyntisaamiset ja muut saamiset -ryhmään luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin: viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluessa.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti määrätty tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitus pitää alle 12 kuukauden ajan tilinpäätöspäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin. Myytävissä olevat rahoitusvarat voivat koostua osakkeista ja osuuksista. Ne arvostetaan käypään arvoon, tai milloin käypä arvo ei ole määritettävissä luotettavasti, hankintahintaan. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin käyvän arvon rahastoon omaan pääomaan verovaikutus huomioon ottaen. Kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään

omasta pääomasta tuloslaskelmaan silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio.

Rahoitusvelat

Konsernin rahoitusvelat kuuluvat IAS 39 -standardin mukaisesti jaksotettuun hankintameno arvostettaviin rahoitusvelkoihin ja ne muodostuvat rahoituslaitoslainoista, ostovelloista ja muista rahoitusvelloista. Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin kaikki rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintameno. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alenemisesta. Mikäli osakesijoitusten käypä arvo on alittanut hankintameno merkittävässä määrin ja konsernin määrittelemän ajanjakson ajan, tämä on osoitus myytävissä olevan osakkeen arvonalentumisesta. Jos arvonalentumisesta on näyttöä, käyvän arvon rahastoon kertynyt tappio siirretään tuloslaskelmaan. Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltujen oman pääomanehtojen sijoitusten arvonalentumistappiota ei peruuteta tuloslaskelman kautta, kun taas korkoinstrumentteihin kohdistunut arvonalentumistappion myöhempi peruuntuminen kirjataan tulosvaikutteisesti.

Konserni kirjaa myyntisaamisista tai muista saamisista arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että vastapuoli ei pysty suoriutumaan velvoitteestaan. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, konkurssin todennäköisyys tai maksujen laiminlyönti ovat näyttöä arvonalentumisesta. Tuloslaskelmaan kirjattavan arvonalentumistappion suuruus määritetään saamisen kirjanpitoarvon ja efektiivisellä korolla diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Mikäli arvonalentumistappion määrä pienenee jollakin myöhemmällä tilikaudella, ja vähennyksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumisen kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan, kirjattu tappio perutaan tulosvaikutteisesti.

Rahavarat

Rahavarat muodostuvat käteisestä rahasta, rahasta pankkitileillä, vaadittaessa nostettavista olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista, jotka ovat helposti vaihdettavissa etukäteen tiedossa olevaan määrään käteisvaroja ja joiden arvomuutosten riski on vähäinen. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien. Rahavarat kirjataan taseeseen käypään arvoon.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Lainojen hankinnasta aiheutuneet transaktiomenot jaksotetaan korkokulukuksi efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Osakepääoma

Osakepääoma muodostuu yksinomaan kantaosakkeista. Uusien osakkeiden tai muiden omien oman pääomanehtojen instrumenttien liikkeeseenlaskusta tai hankinnasta välittömästi aiheutuvat verolla vähennetyt menot kirjataan omaan pääomaan pienentämään liikkeeseenlaskusta saatua vastiketta. Jos yhtiö hankkii takaisin omia oman pääoman ehtoisia instrumenttejaan, näiden instrumenttien hankintameno vähennetään omasta pääomasta.

Osingonjako

Osingonjakovelka konsernin osakkeenomistajille kirjataan kaudelle, jolla yhtiökokous on osingon hyväksynyt.

Myöhemmin sovellettavat uudet ja uudistetut standardit ja tulkinnat

IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit, joita konserni ei ole vielä soveltanut. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantuloapäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien. (*-merkittyjä ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.)

- IAS 19:n *Työsuhde-etuudet* muutos *Etuuspohjaiset järjestelyt: Työntekijöiden maksamat maksut* (voimaan EU:ssa 1.2.2015 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät, miten yhtiön tulisi käsitellä kirjanpidossa työntekijöiden tai kolmansien osapuolien maksuja etuuspohjaiseen järjestelyyn silloin, kun nämä maksut on kytetty työntekijän palvelusvuosien lukumäärään. Muutos sallii myös käytännöllisen apukeinon tilanteissa, joissa maksujen määrä on riippumaton palvelusvuosien määrästä. Tällöin maksut voidaan, mutta ei velvoiteta, kirjata työsuorituksen perustuvan menon oikaisuksi kaudella, jolloin työsuoritus vastaanotetaan. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

- IFRS-standardeihin tehty vuosittaiset parannukset 2010–2012 (voimaan EU:ssa 1.2.2015 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Annual Improvements –menetelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta niillä ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

- IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen muutos *Liitetietoihin liittyvä aloite* (voimaan EU:ssa 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset vastaavat olennaisuuden periaatteen käytännön soveltamisesta esitettyihin kommentteihin tilanteissa, joissa IAS 1:n sanamuoto on tulkittu estävän harkinnan käyttöä. Erityisesti, yhtiön

ei tulisi vähentää tilinpäätöksensä ymmärrettävyyttä sisällyttämällä olennaisen tiedon joukkoon epäolennaista tietoa tai yhdistämällä olennaista eri luonteista tai tarkoitusta sisältävää tietoa keskenään. Jonkin IFRS-standardin edellyttämää erityistä liitetietoa ei tarvitse antaa epäolennaisesta tiedosta. Konserni tulee arvioidaan muutosten mahdollisia vaikutuksia.

- IFRS-standardeihin tehty vuosittaiset parannukset 2012–2014 (voimaan EU:ssa 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Annual Improvements –menetelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta niillä ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

- IAS 27 *Erillistilinpäätös muutos Pääomaosuusmenetelmä erillistilinpäätöksessä* (voimaan EU:ssa 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset koskevat erillistilinpäätöstä ja sallivat pääomaosuusmenetelmän käyttämisen aikaisempien vaihtoehtojen lisäksi arvostaa sijoitukset tytäryhtiöihin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyhtiöihin joko hankintamenoa tai käypää arvoa IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen –standardin mukaisesti. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

- IAS 16 *Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet* ja IAS 41 *Maatalous muutos Tuottavat hyödykkeet* (voimaan EU:ssa 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardimuutos määrittelee tuottavan biologisen hyödykkeen ja edellyttää tämän määritelmän täyttävien biologisten hyödykkeiden käsittelyä osana aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä IAS 16:n mukaisesti IAS 41:n soveltamisen sijaan. Standardimuutoksilla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

- IAS 16 *Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet* ja IAS 38 *Aineettomat hyödykkeet muutos Selvennys hyväksyttävistä poistomenetelmistä* (voimaan EU:ssa 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksella IAS 16 –standardiin kielletään aineellisten hyödykkeiden poistojen tekeminen myyntituottoihin perustuen. IAS 38 –standardin muutoksilla lisätään standardiin lähtökohtainen oletus, että myyntituotot eivät ole asianmukainen perusta aineettomien hyödykkeiden poistojen määrittelylle. Muutoksia sovelletaan ei-takautuvasti. Standardimuutoksilla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

- IFRS 10 *Konsernitilinpäätös*, IFRS 12 *Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä* ja IAS 28 *Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin muutos Yhdistelemisen poikkeuksen soveltaminen** (voimaan 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksilla selvennetään, että konsernitilinpäätöksen laatimatta jättämisen poikkeus on olemassa emoyhtiölle, joka on sijoitusyhtiön tytäryhtiö, siitä huolimatta, että sijoitusyhtiö arvostaa kaikki tytäryhtiönsä käypään arvoon IFRS 10:n mukaisesti. Tästä seurauksena myös IAS 28 on selvennetty siten, että pääomaosuusmenetelmän soveltamisen poikkeus on myös käytettävissä osakkuus- tai yhteisyrityksen sijoittajalle, jos tämä sijoittaja on sijoitusyhtiön tytäryhtiö arvostaen kaikki tytäryhtiönsä käypään arvoon. Standardimuutoksilla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

- IFRS 11:n *Yhteisjärjestelyt* muutos *Yhteisen toiminnon osuuden hankinnan kirjanpidollinen käsittely* (voimaan EU:ssa 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).

Muutos tarjoaa lisäohjeistusta yhteisen toiminnon omistuosuuden hankintaan silloin, kun yhteinen toiminto harjoittaa liiketoimintaa IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen -standardin määritelmän mukaisesti. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

· IFRS 15 *Myyntituotot asiakassopimuksista** (voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 15 määrittelee yhden tulouttamismallin, jota yhtiön tulee soveltaa kaikkien asiakassopimusten tulouttamiseen. Asiakas on taho, joka on solminut yhtiön kanssa sopimuksen saadakseen yhtiön normaalin toiminnan tuottamia tavaroita tai palveluita vastiketta vastaan. Standardin peruserätyksenä on, että yhtiön on kirjattava myyntituotot siten, että ne kuvaavat luvattujen tavaroiden tai palveluiden luovuttamista asiakkaalle, ja sellaisena rahamääränä, joka kuvastaa vastiketta, johon yhtiö odottaa olevansa oikeutettu kyseisiä tavaroita tai palveluja vastaan. Standardi sisältää huomattavan määrän liitetietovaatimuksia. Yhtiö voi valita soveltavansa standardia joko takautuvasti tai muokattuna soveltaen standardia vain standardiin siirtymispäivänä avoinna oleviin sopimuksiin. Konserni tulee arvioimaan standardin mahdollisia vaikutuksia.

· IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset** (voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 9 on useammasta osiosta koostunut projekti, jolla korvataan nykyinen IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* -standardi. IFRS 9 luokittelua ja arvostamista koskevan osuuden mukaan rahoitusvarojen luokittelu ja arvostaminen riippuu yhtiön liiketoimintamallista ja sopimukseen perustuvien rahavirtojen ominaispiirteistä. Rahoitusvelkojen luokittelua ja arvostamista koskevat säännöt perustuvat pitkälti nykyisiin IAS 39 vaatimuksiin. IFRS 9 yleisen suojaus-

laskentamallin myötä tilinpäätösraportointi heijastaa selkeämmin yhtiön riskienhallinnan käytäntöjä, koska suojauslaskennan soveltamismahdollisuuksia laajennetaan. Lisäksi, tehokkuustestaus on uudistettu ja korvattu "taloudellisen yhteyden" -periaatteella. IFRS 9 rahoitusvarojen arvonalentumismalli perustuu ennakoituihin luottotappioihin aiemman IAS 39 todettujen luottotappioiden sijaan. Enää ei ole tarvetta odottaa luottotapah-tuman syntymistä luottotappioiden kirjaamiseksi. Sen sijaan yhtiö kirjaa aina odotettavissa olevat luottotappiot ja näissä tapahtuneet muutokset jokaisena tilinpäätös-päivänä alkuperäisen kirjaamisen jälkeen luottoriskissä tapahtuneen muutoksen seurauksena. Standardi lisää myös useita uusia liitetietovaatimuksia yhtiön riskien hallinnasta. Konserni tulee arvioimaan standardin mahdollisia vaikutuksia.

· IFRS 16 *Vuokrasopimukset** julkaistiin tammikuussa 2016 (voimaan 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 16 määrittelee vuokrasopimuksiin liittyvät kirjaamis-, arvostamis-, esittämisen- ja liitetietovaatimukset. Standardin mukaan kaikki vuokralle ottajien vuokrasopimukset käsitellään samalla tavalla niin, että vuokralle ottaja kirjaa taseeseen omaisuuserät ja velat kaikista vuokrasopimuksista, ellei vuokrakausi ole 12 kuukautta tai sitä lyhyempi, tai vuokrakohteen arvo ole matala. Vuokralle antajat luokittelevat vuokrasopimukset edelleen rahoitusleasing- tai muiksi vuokrasopimuksiksi. IFRS 16:n mukainen vuokralle antajan vuokrasopimusten tilinpäätöskäsittely on olennaisilta osin muuttumaton nykyisiin standardeihin verrattuna. Uuden standardin käyttöönotto tulee vaikuttamaan siihen, miten vuokrasopimukset esitetään konsernin tilinpäätöksessä. Konserni tulee arvioimaan standardin mahdollisia vaikutuksia.

4 RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Riskienhallinnan periaatteet ja prosessi

Konserni altistuu toiminnassaan joillekin rahoitusriskeille, mukaan lukien korkojen muutosten vaikutukset. Konsernin riskienhallinnan keskeinen periaate on rahoitusmarkkinoiden ennakoimattomuus ja pyrkimys minimoida mahdolliset haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen. Konsernin talousjohto tunnistaa ja arvioi riskit ja hankkii tarvittaessa instrumentit riskeiltä suojautumiseen.

Konsernin rahoituskäytäntö ohjaa konsernin kaikkia rahoitustapahtumia. Tärkeimmät rahoitusmarkkina-riskit on selostettu alla.

Korkoriski

Konsernin korkoriski aiheutuu pääasiassa pitkäaikaisista lainoista, jotka on laskettu liikkeeseen muuttuvakorkoisina. Konserni ei tällä hetkellä suojaa korkoriskiä. Lainojen korot vaihtelevat 3–6 kk:n euriborin + 1,45–2,25 % marginaalin mukaan.

Konsernin tulot sekä operatiiviset rahavirrat ovat pääosiltaan riippumattomia markkinakorkojen vaihteluista. Konserni on pääasiallisesti altistunut korkoriskille muuttuvien korkojen osalta ja sen katsotaan liittyvän lähinnä lainasalkkuun. Tilinpäätöspäivänä 100.0 % luotoista oli muuttuvakorkoisia.

Maksuvalmiusriski

Konsernissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää mm. analysoimalla kuukausittain ravintoloiden käyttöastetta, myynnin kehitystä ja investointitarpeita, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Talousjohtaja analysoi mahdollisen lisärahoituksen tarpeen.

Konserni rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan riittävien luottolimiittireservien, lainojen tasapainoisen maturiteettijakauman ja riittävän pitkien laina-aikojen avulla sekä käyttämällä tarpeen mukaan useampia rahoituslaitoksia ja rahoitusmuotoja. Konsernin rahoituksen toiminnassa määritellään maksuvalmiusvarannon optimikoko käteiselle.

Konsernin maksuvalmius säilyi vuoden 2015 aikana hyvänä. Vuoden lopussa rahavarat olivat yhteensä 2.135,1 tuhatta euroa (5 242,5 31.12.2014), jonka lisäksi konsernilla oli käytettävissään nostamattomia vahvistettuja tililimiittejä yhteensä n. 3,0 miljoonaa euroa (31.12.2014 11,8 miljoonaa euroa).

Vuoden aikana konserni nosti 11.500,0 tuhatta euroa uutta pitkäaikaista rahoitusta investointien rahoittamiseen. Näiden rahoitusjärjestelyjen laina-ajat ovat 5–6 vuotta. Konsernin korollisen bruttovelan keskimääräinen vuosikorko vuonna 2015 oli noin 2,3 % (2,5 % vuonna 2014).

Tärkeimmät lainakovenantit raportoidaan lainanantajille neljännesvuosittain. Jos konserni rikkoo lainakovenanttiehtoja, velkoja voi vaatia lainojen nopeutettua takaisinmaksua. Johto tarkkailee lainakovenanttiehtojen täyttymistä säännöllisesti. Tilikauden 2015 aikana konserni on kyennyt täyttämään lainoihin liittyvät kovenanttiehdot, jotka liittyvät tiettyihin operatiivisiin rahavirtatavoitteisiin, omavaraisuusasteeseen ja investointien määrään.

Konsernin johto ei ole tunnistanut rahoitusvaroissa tai rahoituslähteissä merkittäviä maksuvalmiusriskikeskittymiä.

Seuraavassa taulukossa esitellään maturiteettianalyysi. Negatiivinen luku tarkoittaa sisään tulevaa rahaa. Luvut ovat diskonttaamattomia ja ne sisältävät koronmaksut, pääoman lyhennykset ja takaisinmaksut.

31.12.2015							
Milj. euroa	Liite	Tase-arvo	Raha-virta	Alle 1 vuosi	1–2 vuotta	2–5 vuotta	yli 5 vuotta
Rahoitusvelat	19	31 398,1	33 288,0	10 105,6	14 295,2	8 887,2	0,0
31.12.2014							
Milj. euroa	Liite	Tase-arvo	Raha-virta	Alle 1 vuosi	1–2 vuotta	2–5 vuotta	yli 5 vuotta
Rahoitusvelat	19	24 343,7	25 877,1	7 836,5	5 549,0	11 377,5	1 114,1

Luottoriski

Konsernin toimintatapa määrittelee asiakkaiden vastapuolten luottokelpoisuusvaatimukset. Konsernissa pääasiallinen maksutapa on käteiskauppa. Henkilöstövuokraussegmentin liiketoiminta perustuu laskutusmyyntiin. Luottoriskin hallinta ja luotonvalvonta on keskitetty konsernin talousjohdolle.

Ravintolasegmentin saamisten osalta konsernilla ei ole olennaista luottoriskikeskittymää, sillä saamiset muodostuvat useista eristä. Ravintolasegmentin myynti- ja muihin saamisiin liittyviä riskejä minimoidaan lyhyillä maksuajoilla, myyntisaatavien asiakaskoh- taisella seurannalla ja tehokkailla perintätoimilla.

Henkilöstövuokraussegmenttiin liittyy sen liiketoiminnan luonteeseen ja toimialalle tavanomainen luottotappioriski myyntisaamisten osalta. Lisäksi henkilöstövuokraussegmentin tietyille suurille asiakkaille on maksettu markkinointitukea, jonka ansainta perustuu asiakkaiden tuleviin ostoihin ja niistä syntyvien myyntisaatavien maksuihin. Henkilöstövuokraussegmentissä tiettyjen suurten asiakkuuksien myyntisaatavat ja markkinointituet yhdessä muodostavat konsernille merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Henkilöstövuokraussegmentin myynti- ja muihin saamisiin liittyviä riskejä pyritään minimoidaan saatavien maksuajoilla,

myyntisaatavien asiakaskohteisella seurannalla, tehokkailla perintätoimilla ja asiakkaiden luottokelpoisuusvaatimusten tarkistamisella sekä osittain myös erilaisilla vakuusjärjestelyillä.

Henkilöstövuokraustoiminta voi lisätä konsernin luottotappioita tai tarvetta luottotappiovarauksille.

Saamisten ikäjakauma on esitetty liitetiedossa 13, Saamiset.

Tilikauden aikana konsernilla oli tulospaikuttaisesti kirjattuja luottotappioita 477,3 tuhatta euroa (2015) ja 177,0 tuhatta euroa (2014).

Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan (oma vs. vieras pääoma) pyrkimyksenä on optimaalisen pääomarakenteen avulla tukea liiketoimintaa varmistamalla normaalit toimintaedellytykset ja kasvattaa omistaja-arvoa pitkällä aikavälillä. Pääomarakenteeseen vaikutetaan pääasiassa osingonjaon, pääomalainojen ja osakeantien kautta. Konserni voi myös päättää omaisuuserien myynneistä velkojen vähentämiseksi. Pääomana hallinnoidaan konsernita- seen osoittamaa omaa pääomaa. Optimaalinen pääomara- kenne takaa myös pienemmät pääoman kustannukset.

Konsernin nettovelkaantumisasteet olivat seuraavat:

Milj. euroa	2015	2014
Korolliset velat	31 598,1	24 343,7
Korolliset saamiset	-150,3	-157,3
Rahavarat	-2 135,1	-5 242,5
Nettovelat	29 312,7	18 943,9
Oma pääoma yhteensä	40 043,4	39 404,7
Nettovelkaantumisaste	73,2 %	48,1 %

5 HANKITUT LIIKETOIMINNOT

Määräysvallattomien omistajien osuuksien muutokset 2015

Konserni osti 20.5.2015 20 %:n lisäosuuden Aleksanterin Ravintolat Oy:n osakekannasta ja omistaa hankinnan jälkeen yrityksen osakekannasta 100 %. Kauppahinta oli 1 euroa. Hankinnan johdosta määräysvallattomien omistajien osuus kasvoi 4,2 tuhatta euroa ja voittovarar pienentyi 4,3 tuhatta euroa.

Konserni on 30.4.2015 hankkinut 20,0 % lisäosuuden Eiran Musiikkiteatteri Oy:n osakekannasta ja omistaa hankinnan jälkeen yrityksen koko osakekannan. Kauppahinta oli 500,0 euroa. Määräysvallattomien omistajien osuus kasvoi hankinnan johdosta 380,6 tuhatta euroa ja voittovarar pienentyivät 372,1 tuhatta euroa.

Määräysvallattomien omistajien osuuksien muutokset 2014

Konserni on syyskuussa 2014 hankkinut 22,0 % lisäosuuden Suomen Diner Ravintolat Oy:n osakekannasta ja omistaa hankinnan jälkeen yrityksen osakekannasta 80 %. Kauppahinta oli 0,5 tuhatta euroa. Suomen Diner Ravintolat Oy:n nettovarallisuuden (ilman liikearvoa) kirjanpitoarvo oli -628,4 tuhatta euroa. Määräysvallattomien omistajien osuus kasvoi hankinnan johdosta 138,3 tuhatta euroa ja voittovarar kasvoivat 138,8 tuhatta euroa.

Tilikauden 2015 hankinnat

Hankitut tytäryhtiöt ja liiketoiminnot

Restamax Oyj osti Oulussa sijaitsevien Tivoli ja Apollo-yökerhojen sekä Porissa sijaitsevan Cabaret yökerhon liiketoiminnot 31.12.2014 toteutetulla kaupalla. Yökerhojen liiketoiminnot siirtyivät Restamaxin omistukseen 1.1.2015.

Restamax Oyj:n ravintolaliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö Priima-Ravintolat Oy osti ravintolaliiketoimintaa harjoittavan Tampereen Satamaravintolat Oy:n koko osakekannan 20.2.2015 päivättyllä kaupakirjalla.

Restamax Oyj osti 2.4.2015 ravintolaliiketoimintaa harjoittavan Italpal Oy:n koko osakekannan.

Restamax Oyj osti 1.6.2015 ravintolaliiketoimintaa harjoittavan Levin Ravintolakatu Oy:n koko osakekannan.

Restamax Oyj:n ravintolaliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö Northmax Oy osti Oulussa sijaitsevan Ravintola Glorian ja Pub Glorian ravintolaliiketoiminnot heinäkuussa 2015.

Restamax Oyj osti 1.10.2015 ravintolaliiketoimintaa harjoittavan Suomen Siipiravintolat Oy:n osakekannasta 70 % ja Hernesaaren Ranta Oy:n osakekannasta 60 %.

Hankittujen liiketoimintojen ja tytäryhtiön varojen arvot määräysvallan siirtymishetkellä olivat seuraavat:

	Liite	Kirjatut arvot
Aineelliset hyödykkeet	10	2 114,9
Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet	9	1 494,2
Sijoitukset	14	682,2
Vaihto-omaisuus		230,8
Lyhytaikaiset saamiset		640,9
Rahavarat		391,2
Varat yhteensä		5 554,2
Laskennallinen verovelka	17	327,9
Muut velat		2 481,8
Velat yhteensä		2 809,7
Nettovarallisuus		2 744,6
Liikearvon syntyminen hankinnoissa:		
Kokonaisvastike		6 248,6
Hankitun kokonaisuuden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus		2 744,6
Määräysvallattomien omistajien osuus		-317,0
Liikearvo		3 821,1

Hankinnoissa syntyi yhteensä 3.821,1 tuhatta euroa liikearvoa, joka perustuu hankinnassa odotettavissa oleviin synergiaetuihin, etabloitumiseen uusille markkina-alueille ja odotettavissa oleviin hyötyihin yhdistämällä hankitut ravintolat ja henkilöstöpalveluliiketoiminnot konsernin muiden ravintolakonseptien ja palvelujen kanssa. Kirjatusta käyvän arvon allokoinnista syntyneistä aineettomista oikeuksista 1.490,0 tuhatta euroa on verotuksessa vähennyskelpoista. Hankintojen vaikutus konsernin vuoden 2015 liikevaihtoon oli 9.625,5 tuhatta euroa ja tilikauden tulokseen 793,6 tuhatta euroa.

Tilikauden 2014 hankinnat

Hankitut tytäryhtiöt ja liiketoiminnot

Yhtiö ja Hans Välimäen omistama Hans Välimäki Oy ovat perustaneet yhteisyritys Gastromax Oy:n, jonka omistus jakautuu siten, että Restamax omistaa 70 prosenttia ja Hans Välimäki Oy omistaa 30 prosenttia. Yhteisyritys on ostanut 1.2.2014 Hans Välimäen eri yhtiöiden kautta osittain omistamat, Helsingissä ja Tampereella huvipuistoissa sijaitsevat Midhill-ravintolat, sekä kahden muun ravintolan liiketoiminnot. Ostettujen liiketoimintojen kauppahinta oli yhteensä 1 200,5 tuhatta euroa.

Hankittujen liiketoimien varojen arvon määräysvallan siirtymishetkellä olivat seuraavat:

	Liite	Kirjatut arvot
Tavaramerkki	9	700,0
Edullinen vuokrasopimus	9	210,0
Aineelliset hyödykkeet	10	265,0
Vaihto-omaisuus	12	20,9
Laskennalliset verosaamiset	18	4,1
Varat yhteensä		1 200,0
Nettovarallisuus		1 200,0
Liikkeen syntyminen hankinnoissa:		
Kokonaisvastike		1 200,5
Hankitun kokonaisuuden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus		1 200,0
Liikkeen arvo		0,5

Restamax Oyj osti 4.3.2014 Rengasravintolat Oy:n koko osakekannan. Yrityskauppa kattoi Rengasravintolat Oy:n ja sen täysin omistamien tytäryhtiöiden 16 ravintolaa Helsingissä, Tampereella, Jyväskylässä ja Porissa. Ostetun liiketoiminnan vuoden 2013 liikevaihto oli 18,1 miljoonaa euroa, käyttökate 4,2 miljoonaa euroa ja liikevoitto 3,5 miljoonaa euroa. Yritystoston kauppahinta oli 8,1 miljoonaa euroa rahana ja 2.130.000 kappaletta ostajan myyjille osakeannilla suuntaamia uusia Restamax Oyj:n osakkeita (arvoltaan 28.2.2014 noin 9,5 miljoonaa euroa). Osakkeet rekisteröitiin kaupparekisteriin 11.3.2014 ja ne oikeuttivat tilikaudelta 2013 jaettavaan osinkoon. Osakkeita koskeva listalleottopäätös tehtiin 17.4.2014. Edellä mainitun osakeannin rekisteröinnin jälkeen Restamax Oyj:n osakekanta koostuu 16.379.620 osakkeesta ja äänestä.

Hankitun tytäryhtiön varojen arvot määräysvallan siirtymishetkellä olivat seuraavat:

	Liite	Kirjatut arvot
Tavaramerkki	9	2 810,0
Aineelliset hyödykkeet	10	1 281,0
Sijoitukset	14	27,6
Pitkäaikaiset saamiset	13	1 291,2
Vaihto-omaisuus	12	433,3
Lyhytaikaiset saamiset	13	1 379,7
Rahavarat	15	2 213,2
Varat yhteensä		9 436,0
Rahoitusvelat	19	3 462,3
Muut velat	20	3 132,8
Laskennallinen verovelka	17	562,0
Velat yhteensä		7 157,0
Nettovarallisuus		2 278,9
Liikkeen syntyminen hankinnoissa:		
Kokonaisvastike		17 692,0
Hankitun kokonaisuuden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus		2 278,9
Liikkeen arvo		15 413,1

Restamax-konserni osti pääosan Staff Invest -konsernin henkilöstövuokrausliiketoiminnasta ja asiakassopimuskannasta sekä Staff Invest Oy:n omistamat osuudet tietyistä henkilöstövuokraustoimintaa harjoittavista tytäryhtiöistä. Liiketoiminta yhdistellään Restamax-konserniin 1.8.2014 alkaen ja raportoidaan omana segmenttinään. Yrityskaupan kohteen kokonaiskauppahinta on noin 7,7 miljoonaa euroa lisättynä ostettujen tytäryhtiöiden tilinpäätöksien 31.7.2014 vaihtuvien vastaavien ja vieraan pääoman erotuksella, lisäkauppahinta on noin 0,3 miljoonaa euroa. Kauppahinta maksetaan rahana. Kauppahinnasta noin 7,0 miljoonaa euroa maksettiin kaupan kohteen omistusoikeuden siirtymispäivänä 1.8.2014. Kauppahinnasta 0,7 miljoonaa euroa maksetaan myyjälle 24 tasaeränä kuukausittain alkaen 1.9.2014. Lopullinen kauppahinta määräytyy tilinpäätöksen 31.7.2014 perusteella viimeistään 31.12.2014, johon mennessä myös ostettujen yhtiöiden tilinpäätöksien 31.7.2014 vaihtuvien vastaavien ja vieraan pääoman erotus maksetaan myyjälle.

Hankitun henkilöstövuokrausliiketoiminnan ja tytäryhtiöiden varojen arvot määräysvallan siirtymishetkellä olivat seuraavat:

	Liite	Kirjatut arvot
Aineettomat hyödykkeet	9	1 470,0
Aineelliset hyödykkeet	10	36,0
Lyhytaikaiset saamiset	13	6 201,2
Laskennallinen verosaaminen	17	9,0
Rahavarat	15	115,5
Varat yhteensä		7 831,6
Muut velat	20	4 539,6
Velat yhteensä		4 539,6
Nettovarallisuus		3 292,0
Liikearvon syntyminen hankinnoissa:		
Kokonaisvastike		7 999,8
Hankitun kokonaisuuden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus		3 292,0
Määräysvallattomien omistajien osuus		-22,4
Liikearvo		4 730,2

Restamax-konsernin alakonserni, henkilöstöpalveluliiketoimintaa harjoittava Smile Henkilöstöpalvelut Oy osti 15.9.2014 75 % Kuopion alueella toimivasta Huippu Henkilöstöpalvelut Oy:stä. Yrityskaupan kokonaiskauppahinta on 0,5 miljoonaa euroa lisättynä ostettavien osakkeiden osuudella yhtiön sijoitusten ja vaihtuvien vastaavien yhteismäärän ja vieraan pääoman erotuksella 31.8.2014. Lisäksi yrityskauppaan liittyy 0,1 miljoonan euron lisäkauppahintaa, joka maksetaan 31.12.2016, mikäli tietyt lisäkauppahinnan ehdot täyttyvät. Kauppahinta maksetaan rahana.

Hankitun tytäryhtiön varojen arvot määräysvallan siirtymishetkellä olivat seuraavat:

	Liite	Kirjatut arvot
Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet	9	400,0
Aineelliset hyödykkeet	10	5,8
Sijoitukset	14	191,4
Lyhytaikaiset saamiset	13	380,0
Laskennallinen verosaaminen	17	2,8
Rahavarat	15	162,3
Varat yhteensä		1 142,3
Laskennallinen verovelka	17	80,0
Muut velat	20	661,9
Velat yhteensä		741,9
Nettovarallisuus		400,4
Liikkeen syntymisen hankinnoissa:		
Kokonaisvastike		639,8
Hankitun kokonaisuuden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus		400,4
Määräysvallattomien omistajien osuus		-100,1
Liikkeen arvo		339,6

Restamax Oyj osti 6.10.2014 65 % Tunturimax Oy:n osakekannasta. Kauppahinta muodostui kiinteästä osasta, jonka määrä oli 1,3 miljoonaa euroa, joka suoritettiin heti ja lisäosasta, jonka määrä on 65 % yhtiön vaihtuvien vastaavien ja velkojen erotuksesta per 1.10.2014. Lisäkauppahinnaksi muodostui n. 50 tuhatta euroa.

Hankitun tytäryhtiön varojen arvot määräysvallan siirtymishetkellä olivat seuraavat:

	Liite	Kirjatut arvot
Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet	9	990,0
Aineelliset hyödykkeet	10	82,3
Lyhytaikaiset saamiset	13	239,6
Rahavarat	15	48,8
Varat yhteensä		1 360,7
Laskennallinen verovelka	17	198,0
Muut velat	20	194,1
Velat yhteensä		392,1
Nettovarallisuus		968,6
Liikkeen syntymisen hankinnoissa:		
Kokonaisvastike		1 348,9
Hankitun kokonaisuuden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus		968,6
Määräysvallattomien omistajien osuus		-339,0
Liikkeen arvo		719,3

Restamax-konsernin tytäryhtiö Smile Henkilöstöpalvelut Oy on ostanut loppuosan Staff Invest -konsernin henkilöstövuokrausliiketoiminnasta. Kaupan kohteen liiketoiminta ja omistusoikeus siirtyivät 31.12.2014, josta alkaen liiketoiminta yhdistetään Restamax-konsernin henkilöstövuokrausliiketoimintoihin. Yrityskaupan kokonaiskauppahinta on noin 1,2 miljoonaa euroa lisättynä Happy Henkilöstöpalvelut Oy:n ja Onni Henkilöstöpalvelut Oy:n tilinpäätöksen 31.12.2014 vaihtuvien vastaavien ja vieraan pääoman erotuksella, joka maksetaan 30.4.2015 mennessä. Kauppahinnasta noin 0,3 euroa maksettiin omistusoikeuden siirtymispäivänä 31.12.2014. Kauppahinnasta 0,3 miljoonaa euroa maksetaan 31.1.2015, 0,3 miljoonaa euroa maksetaan 31.12.2015 ja 0,3 miljoonaa euroa maksetaan 31.12.2016.

Hankitun henkilöstövuokrausliiketoiminnan ja tytäryhtiöiden varojen arvot määräysvallan siirtymishetkellä olivat seuraavat:

	Liite	Kirjatut arvot
Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet	9	582,1
Lyhytaikaiset saamiset	13	2 220,4
Laskennallinen verosaaminen	17	10,1
Rahavarat	15	245,9
Varat yhteensä		3 058,5
Muut velat	20	1 746,0
Velat yhteensä		1 746,0
Nettovarallisuus		1 312,5
Liikearvon syntyminen hankinnoissa:		
Luovutettu kokonaisvastike		1 312,5
Hankitun kohteen yksilöitävissä oleva nettovarallisuus		1 312,5
Liikearvo		0,0

Hankinnoissa syntyi yhteensä 21.362,7 tuhatta euroa liikearvoa, joka perustuu hankinnassa odotettavissa oleviin synergiaetuihin, etabloitumiseen uusille markkina-alueille ja odotettavissa oleviin hyötyihin yhdistämällä hankitut ravintolat ja henkilöstöpalveluliiketoiminnot konsernin muiden ravintolakonseptien ja palvelujen kanssa. Kirjatusta liikearvosta 840,6 tuhatta euroa ja käyvän arvon allokoinnista syntyneistä aineettomista oikeuksista 7 212,1 tuhatta euroa on verotuksessa vähennyskelpoista. Hankintojen vaikutus konsernin vuoden 2014 liikevaihtoon oli 24.979,0 tuhatta euroa ja tilikauden tulokseen 2.224,2 tuhatta euroa.

6 MYYDYT LIIKETOIMINNOT

Tilikauden 2015 myydyt liiketoiminnot

Konserni on kauden aikana myynyt omistusosuutensa ravintolaliiketoiminnoista seuraavasti:

Nimi	Myyty omistusosuus	Paikkakunta	Määräysvallan siirtymispäivä
Ravintola Alabama	100 %	Nokia	01.06.2015
Ristorante Como	100 %	Helsinki	18.09.2015

Myytyjen varojen arvot määräysvallan siirtymishetkellä olivat yhteensä seuraavat:

Liikearvo	82,6
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	165,7
Nettovarat yhteensä	248,3

Näihin myynteihin kohdistui arvonalentumisia yksikölle kohdistettuun liikearvoon. Arvonalentumistappio on kirjattu laajaan tuloslaskelmaan "poistot ja arvonalentumiset" riville seuraavasti:

Aineettomat oikeudet –liikearvo	67,9
---------------------------------	------

Liiketoiminnan muihin kuluihin on kirjattu arvonalentuminen 20,4 tuhatta euroa.

Tilikauden 2014 myydyt liiketoiminnot

Konserni on kauden aikana myynyt omistusosuutensa tytäryhtiöstä ja ravintolaliiketoiminnoista seuraavasti:

Nimi	Myyty omistusosuus	Paikkakunta	Määräysvallan siirtymispäivä
DD-Pub	100 %	Tampere	29.01.2014
Wanha Seppä	100 %	Tampere	17.03.2014
Ravintola Leskirouva	100 %	Toijala	01.06.2014

Myytyjen varojen arvot määräysvallan siirtymishetkellä olivat yhteensä seuraavat:

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	11,7
Aineettomat oikeudet	18,8
Nettovarat yhteensä	30,5

Myyntivoitto 26,1 tuhatta euroa on kirjattu laajaan tuloslaskelmaan "liiketoiminnan muut tuotot".

Ravintola Leskirouvan kaupasta muodostunut myyntitappio 1,8 tuhatta euroa on kirjattu IFRS-liikearvon arvonalentumisiin.

Konserni on tilikauden aikana myynyt omistusosuutensa henkilövuokraustoiminnoista seuraavasti:

Nimi	Myyty omistusosuus
Smile Henkilöstöpalvelut Oy	2 %

7 OSAKEKOHTAINEN TULOS

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

	2015	2014
Emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden voitto (tuhatta euroa)	5 050,0	3 450,7
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	16 203 745	16 024 620
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,31	0,22
Laimennettu osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,31	0,22

Konsernilla ei ole laimentavia eli kantaosakkeiden määrää lisääviä instrumentteja.

8 TOIMINTASEGMENTIT

Konsernilla on kaksi raportoitavaa toimintasegmenttiä, jotka ovat konsernin strategisia liiketoimintayksiköitä.

Konsernin raportoitavat toimintasegmentit ovat:

Ravintolat	ravintolapalveluiden tuottaminen
Henkilöstövuokraus	henkilöstövuokrauspalveluiden tuottaminen

Ravintolat-segmentti toimii kaikilla ravintola-alan sektoreilla ja tarjoaa erilaisia ravintolaelämyksiä asiakkaiden tarpeisiin periaatteella ”aamusta iltaan” ylläpitämällä seurustelu- ja ruokaravintoloita sekä yökerhoja. Segmentillä on yhteensä 39 konseptia, joista 14 on suunniteltu monistettaviksi. Yhtiön tunnettuja ravintolakonsepteja ovat mm. Viihdemaailma Ilona, Classic American Diner, Stefan's Steakhouse, Galaxie sekä Space Bowling & Billiards.

Henkilöstövuokraus-segmentti tarjoaa henkilöstöpalveluja pääasiassa ravintola- ja HoReCa-alalla toimiville yrityksille. Segmentin tuotot koostuvat henkilöstön vuokraamisesta saaduista tuotoista. Henkilöstövuokrausliiketoiminta hankittiin 1.8.2014 (katso liitetieto 5).

2015				
Tulos	Ravintolat	Henkilöstövuokraus	Eliminoinnit	Konserni
Liikevaihto	100 315,2	24 151,3	-10 848,4	113 618,1
Liiketoiminnan muut tuotot	1 726,6	2,2	-447,8	1 281,0
Käyttökate	14 801,1	2 160,7	-425,9	16 535,8
Poistot	-8 309,4	-1 385,9	425,9	-9 269,5
Liikevoitto	6 491,6	774,7	0,0	7 266,3
Voitto/tappio ennen veroja	5 599,2	481,7	-9,6	6 071,3

Henkilöstövuokraussegmentissä on noin 381.000 euron luottotappiokirjaus ja 297.000 euron aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiskirjaus.

2015				
Varat				
Raportoitavan segmentin varat	85 770,8	15 861,1	-11 052,2	90 579,6

Velat				
Raportoitavan segmentin velat	45 857,7	17 361,1	-12 682,6	50 536,2

2014				
Tulos	Ravintolat	Henkilöstövuokraus	Eliminoinnit	Konserni
Liikevaihto	83 666,4	6 833,4	-3 846,5	86 653,3
Liiketoiminnan muut tuotot	1 790,6	14,6	-211,6	1 593,7
Käyttökate	11 444,3	696,0	-132,0	12 008,4
Poistot	-6 487,7	-387,8	132,0	-6 743,6
Liikevoitto	4 956,6	308,2	0,0	5 264,8
Voitto/tappio ennen veroja	4 531,1	185,3	0,0	4 716,4

Henkilöstövuokraussegmentissä käyttökatteeseen sisältyy liiketoiminnan hankintaan liittyvä kertaluonteinen kulu, varainsiirtovero n. 125.000 euroa.

2014				
Varat				
Raportoitavan segmentin varat	79 839,1	15 146,2	-10 800,4	84 184,9

Velat				
Raportoitavan segmentin velat	40 207,6	16 914,9	-12 466,2	44 656,3

9 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

31.12.2015 000 euroa	Liite	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015		30 299,0	11 355,0	41 653,9
Liiketoimintojen yhdistäminen	5	3 821,1	1 494,2	5 315,3
Lisäykset		313,3	1 769,8	2 083,1
Vähennykset		-82,7	-1 523,3	-1 606,0
Hankintameno 31.12.2015		34 350,8	13 095,7	47 446,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015		-160,9	-1 251,3	-1 412,2
Arvonalentumiset	25	0,0	-296,9	-296,9
Poistot	25	0,0	-1 935,9	-1 935,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015		-160,9	-3 484,2	-3 644,9
Kirjanpitoarvo 31.12.2015		34 189,9	9 611,7	43 801,7
Kirjanpitoarvo 1.1.2015		30 138,1	10 103,7	40 241,8

Aineettomien oikeuksien alkusaldoon sisältyy tilikaudella 2014 tehdystä liiketoimintahankinnasta muodostunut ennakkomaksu 1.500,00 teur. Ennakkomaksusta on tilikaudella allokoitu 450,0 teur aineellisiin hyödykkeisiin ja 760,0 teur liikearvoon hankinnasta valmistuneen hankintamenolaskelman mukaisesti. Allokointi on esitetty aineettomien oikeuksien vähennyksenä sekä aineellisten hyödykkeiden ja liikearvon liiketoimintahankinnoista muodostuvana lisäyksenä.

Aineettomien oikeuksien alkusaldoon sisältyy tilikaudella 2014 tehdystä liiketoimintahankinnasta 313,3 teur. Summa on tilikaudella allokoitu liikearvoon lopullisen hankintamenolaskelman mukaisesti. Allokointi on esitetty aineettomien oikeuksien vähennyksenä ja liikearvon liiketoimintahankinnoista muodostuvana lisäyksenä.

31.12.2014 000 euroa	Liite	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2014		8 955,1	978,1	9 933,2
Liiketoimintojen yhdistäminen	5	21 362,7	10 302,5	31 665,2
Lisäykset		0,0	74,3	74,3
Vähennykset		-18,8	0,0	-18,8
Hankintameno 31.12.2014		30 299,0	11 355,0	41 653,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2014		-159,1	-436,4	-595,5
Arvonalentumiset	25	-1,8	0,0	-1,8
Poistot	25	0,0	-814,9	-814,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2014		-160,9	-1 251,3	-1 412,2
Kirjanpitoarvo 31.12.2014		30 138,1	10 103,7	40 241,8
Kirjanpitoarvo 1.1.2014		8 796,0	541,8	9 337,8

Arvon alentumistestaus

Arvon alentumistestauksessa liikearvoa sisältävän rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmän ja muiden aineettomien hyödykkeiden, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, kirjanpitoarvoa verrataan sen kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Yhtiön johdon käyttämä harkinta ja arviot tulevaisuudesta ovat keskeisessä asemassa arvonalentumislaskelmia laadittaessa. Jos kerrytettävissä oleva rahamäärä on taseeseen merkittyä kirjanpitoarvoa alempi, kirjataan erotus tulosta pienentävänä arvonalentumistappiona. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on joko rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai sitä suurempi käyttöarvo. Arvon alentumistestauksessa kerrytettävissä olevana rahamääränä on käytetty käyttöarvoa, joka on laskettu diskontattujen rahavirtojen menetelmällä (DCF).

Liikearvo ja rajoittamattoman vaikutusajan omaavat kilpailukieltosopimukset kohdistuvat konsernissa seuraavasti:

	31.12.2015		31.12.2014	
	Ravintolat	Henkilöstövuokraus	Ravintolat	Henkilöstövuokraus
Liikearvo	28 806,9	5 383,1	25 390,0	5 069,8
Kilpailukieltosopimukset	426,9	-	122,5	-

Liikearvolle ja kilpailukieltosopimuksille suoritetaan vuosittain arvonalentumistestaus ja aina silloin, kun joko ulkoisista tai sisäisistä tekijöistä johtuen on todettavissa potentiaalisesti arvonalentumiseen johtavia muutoksia. Arvon alentumistestaus suoritettiin 31.12.2015 ja 31.12.2014 käyttäen sen hetkisiä kirjanpitoarvoja ja laskelmia tulevaisuutta kuvaavista rahamääristä.

Arvon alentumislaskelmat perustuvat rahavirtojen ennusteisiin konsernin johtoryhmän laatimissa ja hallituksen hyväksymässä budjetissa, lisättyinä ennuste- ja terminaalikaudella. Arvon alentumislaskelmissa käytetyn ennustejakson pituus on 4 vuotta.

Laskelmien teko DCF-mallia käyttäen vaatii ennusteita ja oletuksia, joista merkittävimmät liittyvät liikevaihdon kasvuun, kustannuskehitykseen, ylläpitoinvestointien tasoon ja diskonttauskoron muutoksiin. On mahdollista, että rahavirtaennusteisiin liittyvät oletukset eivät toteudu, minkä seurauksena syntyvillä liikearvon tai kilpailukieltosopimusten arvonalennuksilla voi olla olennainen epäedullinen vaikutus yhtiön toiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan nykyisellä ja tulevilla tarkastelujaksoilla.

Ennustetut rahavirrat perustuvat siihen rahavirtaa tuottavien yksikköjen ryhmän tuottamaan kapasiteettiin, joka konsernilla on ollut testausajankohtana. Rahavirtoja koskevista arvioista ei siis ole otettu huomioon laajenusinvestointeja. Konsernin rahavirtaa tuottavat yksiköt tai niiden ryhmät harjoittavat pääasiassa ravintolaliiketoimintaa ja henkilöstövuokrausta. Liiketoiminnan laajentaminen uusille alueille Suomen rajojen sisäpuolella on kapasiteetin laajentamista, jota koskevia investointeja tai joista syntyviä tuottoja ei ole sisällytetty laskelmiin.

Yhtiöllä on kaksi rahavirtaa tuottavien yksikköjen ryhmää, jolla tasolla liikearvoa seurataan ja siten jolle liikearvot ja rajoittamattoman pitoajan omaavat kilpailukieltosopimukset on kohdistettu. Yhtiön strategian mukaan sen ravintolaverkosto muodostaa yhden yhteneväisen rahavirtaa tuottavan yksikköjen ryhmän johtuen niiden keskitetystä johtamistavasta, palvelujen markkinointitavasta, palvelujen tuotantotavasta, merkittävistä keskitetyistä ostoista ja muista konsernipalveluista. Samoin loppukesästä 2014 hankittu henkilöstövuokrausliiketoiminta muodostaa yhden rahavirtaa tuottavien yksikköjen ryhmän.

Arvon alentumistestaukset 31.12.2015 ja 31.12.2014 eivät osoittaneet tarvetta liikearvon tai kilpailukieltosopimusten arvonalentumiseen.

Käyttöarvon laskennassa käytetyt oletukset testausajankohdittain:

	31.12.2015		31.12.2014	
	Ravintolat	Henkilöstövuokraus	Ravintolat	Henkilöstövuokraus
Liikevaihdon kasvu, ensimmäinen vuosi	-4,4 %	15,5 %	6,1 %	31,5 %
Liikevaihdon kasvu, muut vuodet	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Käyttökate	15,0 %	11,3 %	16,6 %	11,6 %
Terminaalikasvuoletus	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Diskonttauskorko	7,8 %	7,8 %	7,7 %	7,8 %
Nettokäyttöpääoman muutos	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Herkkyysanalyysin perusteella laskelmien keskeisissä erissä voi tapahtua testausajankohtana seuraavia muutoksia ilman, että tarvetta alentaa olemassa olevia liikearvoja tai kilpailukieltosopimuksia ilmenee (edellyttäen, ettei laskelmien muissa keskeisissä oletuksissa tapahdu muutoksia):

	31.12.2015		31.12.2014	
	Ravintolat	Henkilöstövuokraus	Ravintolat	Henkilöstövuokraus
Liikevaihdon vuosittainen kasvu	0,7 %	1,9 %	1,2 %	1,8 %
Toiminnan kustannusten vuosittainen kasvu	0,8 %	2,0 %	1,4 %	1,9 %
Käyttökate	11,4 %	1,6 %	14,9 %	5,0 %

Yhtiön käyttöarvo ei ole erityisen herkkä laskelmissa käytettyjen diskonttauskorkojen muutoksille. Johdon arvion mukaan mikään jokseenkin mahdollinen muutos Ravintolat- ja Henkilöstövuokraus -segmenttien keskeisissä oletuksissa kohtuullisesti arvioituna ei johtaisi tilanteeseen, jossa kerrytettävissä oleva rahamäärä alittaisi rahavirtaa tuottavien yksiköiden kirjanpitoarvon.

Kuitenkin, laskettujen käyttöarvotasojen ylläpitäminen edellyttää yhtiön strategian mukaisesti liikevaihdon ja käyttökateen pitämistä hyväksyttävällä tasolla, kilpailukyyn ylläpitämistä, uusien ravintolakonseptien kehittämistä, henkilöstövuokrauksen asiakaskunnan laajentamista sekä kilpailukykyisen hinnoittelun että kohtuullisen kustannushallinnan jatkuvan seurannan avulla.

10 AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

31.12.2015 000 euroa	Liite	Koneet ja kalusto	Vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	Rakennukset	Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015		14 627,7	29 225,5	2 100,0	912,2	46 865,4
Lisäykset		3 581,5	6 227,2	321,6	0,0	10 130,3
Liiketoimintojen yhdistäminen	5	1 211,1	903,8	0,0	0,0	2 114,9
Vähennykset		-153,7	-409,8	0,0	-862,5	-1 426,0
Hankintameno 31.12.2015		19 266,6	35 946,7	2 421,6	49,7	57 684,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015		-7 945,7	-13 698,9	0,0	0,0	-21 644,6
Arvonalentumiset	25	-0,9	-153,4	0,0	0,0	-154,3
Poistot	25	-2 318,1	-4 484,6	-79,8	0,0	-6 882,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015		-10 264,7	-18 336,9	-79,8	0,0	-28 681,4
Kirjanpitoarvo 31.12.2015		9 001,9	17 609,8	2 341,8	49,7	29 003,3
Kirjanpitoarvo 1.1.2015		6 682,0	15 526,6	2 100,0	912,2	25 220,8
31.12.2014 000 euroa	Liite	Koneet ja kalusto	Vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	Rakennukset	Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2014		10 503,0	23 018,1	0,0	260,1	33 781,2
Lisäykset		2 644,0	6 213,2	2 100,0	652,1	11 609,3
Liiketoimintojen yhdistäminen	5	1 699,4	0,0	0,0	0,0	1 699,4
Vähennykset		-218,7	-5,8	0,0	0,0	-224,5
Hankintameno 31.12.2014		14 627,7	29 225,5	2 100,0	912,2	46 865,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2014		-5 787,1	-9 930,7	0,0	0,0	-15 717,8
Arvonalentumiset	25	-134,8	0,0	0,0	0,0	-134,8
Poistot	25	-2 023,8	-3 768,2	0,0	0,0	-5 792,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2014		-7 945,7	-13 698,9	0,0	0,0	-21 644,6
Kirjanpitoarvo 31.12.2014		6 682,0	15 526,6	2 100,0	912,2	25 220,8
Kirjanpitoarvo 1.1.2014		4 716,0	13 087,4	0,0	260,1	18 063,5

Rahoitusleasingsopimukset

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla vuokrattuja hyödykkeitä seuraavasti:

000 euroa	2015	2014
Rahoitusleasingsopimusten perusteella kirjattu hankintameno	246,6	246,6
Lisäys	460,7	0,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-199,0	-186,8
Kirjanpitoarvo	508,4	59,8

11 OSUDET OSAKKUUSYRITYKSISSÄ

000 euroa	Liite	2015	2014
Kirjanpitoarvo 1.1.		0,0	0,0
Lisäykset	31	1 330,0	0,0
Kirjanpitoarvo 31.12.		1 330,0	0,0

Tiedot konsernin osakkuusyrityksestä

	2015	2014
SuperPark Oy, kotipaikka Sotkamo Konsernin omistusosuus %	19,0	0,0

Yhtiö yhdistellään Restamax-konsernin tilinpäätökseen osakkuusyrityksenä, koska konsernilla on huomattava vaikutusvalta yhtiössä.

Restamax Oyj merkitsi 16.12.2015 yhtiön osakkeet, minkä vuoksi tulosta ei ole yhdistelty konserniin vuodelta 2015. Hankintamenolaskelma on kesken tilinpäätöksessä 31.12.2015.

12 VAIHTO-OMAISUUS

000 euroa	2015	2014
Ravintolataravaravasto	2 054,8	1 994,3
Yhteensä	2 054,9	1 994,4

Raportointikauden aikana tuloslaskelmaan kirjattiin aineista ja tarvikkeista sekä varastojen muutoksen kautta 25.747,4 tuhatta euroa (21.716,6 tuhatta euroa 2014). Lisäksi raportointikaudella kirjattiin kuluksi 198,2 tuhatta euroa (0,0 euroa 2014), jolla alennettiin vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa.

13 SAAMISET

000 euroa	2015	2014
Lainat ja muut saamiset (pitkäaikaiset)		
Korolliset lainasaamiset	178,9	178,9
Korottomat muut saamiset	996,6	900,2
Lainat ja muut saamiset (pitkäaikaiset) yhteensä	1 175,5	1 079,1
Myyntisaamiset ja muut saamiset (lyhytaikaiset)		
Lainat ja muut saamiset (lyhytaikaiset)		
Myyntisaamiset	6 198,7	4 378,8
Korolliset muut saamiset	67,5	83,3
Lainat ja muut saamiset (lyhytaikaiset) yhteensä	6 266,1	4 462,2
Siirtosaamiset	2 639,6	3 578,2
Muut korottomat saamiset	983,3	1 740,9
	3 622,9	5 319,1
Myyntisaamiset ja muut saamiset (lyhytaikaiset) yhteensä	9 889,1	9 781,2
Myyntisaamiset		
000 euroa	2015	2014
Myyntisaamiset	6 198,7	4 378,8
	6 198,7	4 378,8
Myyntisaamisten ikäjakaumat		
Ei erääntyneet	3 483,5	2 907,4
erääntyneet alle 3 kuukautta	2 011,8	1 055,4
erääntyneet yli 3 kuukautta	703,4	416,0
Yhteensä	6 198,7	4 378,8

Merkitävimmät siirtosaamisten erät koostuvat eläkevakuutus-, tulovero-, alennusjaksotus- ja ennakkomaksueristä.

Myyntisaamisten ja muiden saamisten kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa. Saamisiin liittyy tiettyjen suurien henkilöstövuokrausasiakkaiden osalta konsernille merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä siinä tapauksessa, että toiset sopimusosapuolet eivät pysty täyttämään saamisiin liittyviä velvoitteitaan. Saamisten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 36.

14 MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT

Rahoitusvarat sisältävät osakkeita ja muita sijoituksia. Tällä hetkellä kaikki sijoitukset on luokiteltu myytävissä oleviksi sijoituksiksi.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

000 euroa	Liite	2015	2014
Arvo tilikauden alussa		348,6	321,3
Liiketoimintojen yhdistäminen	5	682,2	
Lisäykset		271,3	27,4
Vähennykset		-680,0	
Omaan pääomaan kirjatut käyvän arvon muutokset			
Arvo tilikauden lopussa		622,1	348,6
Pitkäaikainen osuus		622,1	348,6

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat pitkäaikaisia ja koostuvat ei-noteeratuista euromääräisistä osakkeista ja osuuksista, jotka on arvostettu käypään arvoon tai hankintahintaan, milloin käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä.

Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 36. Rahoitusvaroja ei ole erääntynyt. Rahoitusvaroihin kohdistuneita arvonalentumiskirjauksia on tehty 0,0 (2014 0,0) tuhatta euroa.

15 RAHAVARAT

000 euroa	Liite	2015	2014
Käteinen raha ja pankkitilit (Rahavarat rahoituslaskelmassa)	34	2 135,1	5 242,5

Rahavaroihin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä siinä tapauksessa, että toiset sopimusosapuolet eivät pysty täyttämään saamisiin liittyviä velvoitteitaan.

16 OMA PÄÄOMA

Restamax Oyj:llä on yksi osakesarja, joilla kaikilla osakkeilla on yhtäläinen oikeus osinkoon. Osake antaa yhden äänen yhtiökokouksessa. Restamax Oyj:llä on osakkeita 16 379 620 kpl.

000 euroa	Osakkeet 000 kpl	Osakepää- oma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Käyvän arvon rahasto	Oman pääoman- ehtoinen laina	Omista osakkeista maksettu määrä	Kertyneet voittovarot	Määräys- vallatto- mien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
01.01.2014	14 250	150,0	24 352,3	-13,3	0,0	0,0	3 556,5	250,8	28 296,4
31.12.2014	16 380	150,0	33 937,3	-13,3	220,0	-441,7	5 197,6	354,8	39 404,7
01.01.2015	16 380	150,0	33 937,3	-13,3	220,0	-441,7	5 197,6	354,8	39 404,7
31.12.2015	16 380	150,0	33 937,3	-13,3	220,0	-972,6	6 293,1	428,9	40 043,4

Kaikki liikkeelle lasketut osakkeet on maksettu.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahastoon kirjataan myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonmuutokset hankintahetkestä alkaen laskennallisilla veroilla vähennettynä.

000 euroa	2015	2014
Käyvän arvon rahasto	-13,3	-13,3

Oman pääoman ehtoinen laina

Oman pääoman ehtoihin lainoihin on merkitty omistajien konsernille myöntämät korottomat ja eräpäivättömät pääomalainat. Oman pääoman ehtoisella lainalla ei ole eräpäivää, mutta konsernilla on oikeus, ei velvollisuutta, lunastaa laina takaisin niin halutessaan.

Osingot

Vuonna 2015 osinkoa jaettiin yhteensä 0,22 euroa osakkeelta, yhteensä 3.565,5 tuhatta euroa (vuonna 2014 0,09 euroa osakkeelta, yhteensä 1 474,2 tuhatta euroa). Raportointikauden päättymispäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 0,27 euroa osakkeelta, yhteensä 4.422,5 tuhatta euroa. Ehdotetusta osingosta syntyvää velkaa ei ole kirjattu tähän tilinpäätökseen.

17 LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT

Laskennalliset verot on kirjattu kaikista väliaikaisista eroista. Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2015 aikana ovat seuraavat:

000 euroa	1.1.2015	Kirjattu tuloslaskel- maan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Ostetut/ myydyt liiketoiminnot	31.12.2015
Laskennalliset verosaamiset:					
Väliaikaiset erot					
Vahvistetuista tappioista	404,1	416,9			821,0
Konsernieliminoineista	141,0	19,9			160,9
Avausmarkkinointimenoista	38,9	6,2			45,1
Aineettomista oikeuksista	59,3	166,0			225,3
Rahoitusleasingveloista	6,7	-4,4			2,3
Muista eristä		66,1			66,1
Netotus laskennallisista verovelloista	-374,2				-752,4
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	275,7	670,7	0,0	0,0	568,1
000 euroa	1.1.2015	Kirjattu tuloslaskel- maan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Ostetut/ myydyt liiketoiminnot	31.12.2015
Laskennalliset verovelat:					
Väliaikaiset erot					
Lainamenojen jaksotus efektiiviset koron menetelmällä	25,2	-14,6			10,6
Liikearvopoistojen peruutuksesta	317,3	185,6			502,9
Tuhoutuneen ravintolan uudelleenrakennus	57,0	-34,2			22,8
Aineettomista oikeuksista	758,4	-284,0		339,0	813,4
Liiketoimintojen yhdistämisestä	114,8	0,0			114,8
Rahoitusleasingista	5,9	3,6			9,5
Muista eristä	0,0	98,8		-9,3	89,5
Netotus laskennallisista verosaamisista	-374,2				-752,4
Laskennalliset verovelat yhteensä	904,6	-44,7	0,0	329,7	811,2
000 euroa	1.1.2014	Kirjattu tuloslaskel- maan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Ostetut/ myydyt liiketoiminnot	31.12.2014
Laskennalliset verosaamiset:					
Väliaikaiset erot					
Vahvistetuista tappioista	854,5	-450,4			404,1
Konsernieliminoineista	83,7	55,8		1,5	141,0
Avausmarkkinointimenoista	36,5	1,3		1,1	38,9
Aineettomista oikeuksista	5,4	51,2		2,7	59,3
Rahoitusleasingveloista	0,0	6,7			6,7
Netotus laskennallisista verovelloista	-174,8				-374,2
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	805,4	-335,4	0,0	5,3	275,7
000 euroa	1.1.2014	Kirjattu tuloslaskel- maan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Ostetut/ myydyt liiketoiminnot	31.12.2014
Laskennalliset verovelat:					
Väliaikaiset erot					
Lainamenojen jaksotus efektiiviset koron menetelmällä	4,6	50,9		-30,4	25,2
Liikearvopoistojen peruutuksesta	204,8	112,5			317,3
Tuhoutuneen ravintolan uudelleenrakennus	91,2	-34,2			57,0
Aineettomista oikeuksista	20,2	-101,8		840,0	758,4
Liiketoimintojen yhdistämisestä	169,2	-59,4		5,0	114,8
Rahoitusleasing	12,9	-6,5		-0,5	5,9
Käypään arvoon tulov. kirjattavat rahavarat	1,2	-1,2			0,0
Netotus laskennallisista verosaamisista	-174,8				-374,2
Laskennalliset verovelat yhteensä	329,3	-39,7	0,0	814,1	904,5

Laskennalliset verosaamiset ja -velat ovat netotettu silloin, kun yhteisöllä on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kirjatut erät toisiaan vastaan ja laskennalliset verot liittyvät samaan veronsaajaan.

Konsernilla oli 31.12.2015 1.507,1 tuhatta euroa vahvistettuja tappioita (1.183,0 tuhatta euroa 31.12.2014), joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, koska niihin sisältyvän verohyödyn realisoituminen ei ole todennäköistä lähitulevaisuudessa. Kyseiset tappiot vanhenevat vuosina 2020–2024.

Laskennalliset verosaamiset

000 euroa	2015	2014
Laskennalliset verosaamiset, jotka erääntyvät yli 12 kk kuluttua	75,3	217,1
Laskennalliset verosaamiset, jotka erääntyvät 12 kk kuluessa	492,7	58,5
Yhteensä	568,1	275,7

Laskennalliset verovelat

000 euroa	2015	2014
Laskennalliset verovelat, jotka erääntyvät yli 12 kk kuluttua	716,3	857,0
Laskennalliset verovelat, jotka erääntyvät 12 kk kuluessa	94,9	47,5
Yhteensä	811,2	904,5

18 VARAUKSET

000 euroa	2015	2014
Arvo tilikauden alussa	80,3	0,0
Lisäykset	124,3	80,3
Käytetyt varaukset	-111,4	0,0
Arvo tilikauden lopussa	93,2	80,3
Lyhytaikainen osuus	93,2	0,0

Varaukset sisältävät tyhjiilleen jääneen toimitilan vuokrat.

19 RAHOITUSVELAT

000 euroa	2015	2014
Pitkäaikaiset jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat		
Lainat rahoituslaitoksilta, pitkäaikainen osuus	21 654,5	16 882,1
Pääomalainat	241,0	407,4
Rahoitusleasingvelat	274,8	8,2
Yhteensä	22 170,3	17 297,6
Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat		
Lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikainen osuus	9 146,2	6 990,7
Rahoitusleasingvelat	81,6	55,3
Yhteensä	9 227,8	7 046,0

Konsernin omaisuus (lueteltu liitteessä 34) toimii rahalaitoslainojen vakuutena.

Pitkäaikaisten rahoitusvelkojen erääntyminen

000 euroa	2015	2014
alle 1 vuotta	9 272,1	7 210,1
1- alle 2 vuotta	13 452,3	5 148,2
2-5 vuotta	8 673,7	10 885,3
vuoden 2020 jälkeen	0,0	1 100,0
Yhteensä	31 398,1	24 343,7

Konsernin rahalaitoslainat ovat vaihtuvakorkoisia, ja lainojen hinnoittelu tapahtuu 1-6 kuukauden välein.

Konsernin rahalaitoslainojen keskimääräiset korkoprosentit (sisältäen lyhytaikaiset rahalaitoslainat)

	2015	2014
	%	%
Lainat rahoituslaitoksilta	2,3	2,5

Korollisten lainojen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska lainojen uudelleen hinnoittelu tapahtuu tilinpäätöspäivänä. Konsernin korolliset velat ovat euromääräisiä.

Rahoitusleasingvelkojen erääntyminen

000 euroa	2015	2014
Rahoitusleasingvelkojen bruttomäärä - vähimmäisvuokrat erääntymisajoittain		
alle 1 vuotta	155,8	58,2
2-5 vuotta	384,5	8,3
Yhteensä	540,2	66,5
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	183,8	3,0
Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo	356,4	63,5

Rahoitusleasingvelkojen nykyarvon erääntyy seuraavasti:

alle 1 vuotta	81,8	55,3
2-5 vuotta	274,8	8,2
Yhteensä	356,6	63,5

Rahoitusleasingvelat muodostuvat rahoitusyhtiöltä vuokratuista ravintolakalusteista.

20 OSTOVELAT JA MUUT VELAT

000 euroa	2015	2014
Pitkäaikaiset		
Ostovelat	0,0	29,1
Saadut ennakot	261,9	536,2
Muut korottomat velat	460,1	604,0
Pitkäaikaiset ostovelat ja muut velat yhteensä	722,1	1 169,3
Lyhytaikaiset		
Ostovelat	6 490,4	7 094,4
Saadut ennakot	192,4	203,6
Siirtovelat		
Palkkavelat	1 179,3	903,6
Lomapalkkavelat	2 465,5	2 129,4
Eläkevakuutukset	737,6	758,2
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verot	1 324,2	176,7
Muut siirtovelat	2 324,4	3 061,0
Siirtovelat yhteensä	8 031,0	7 028,9
Muut korottomat velat	2 797,8	3 954,6
Lyhytaikaiset ostovelat ja muut velat yhteensä	17 511,6	18 281,5

Osto- ja muiden velkojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 36.

21 LIIKEVAIHTO

000 euroa	2015	2014
Tavaroiden myynti		
Alkomyynti	30 130,5	24 926,4
Olutmyynti	17 114,8	13 775,9
Virvokemyynti	5 368,6	4 550,2
Ruokamyynti	31 948,8	28 633,3
Kahvimyynti	303,4	302,6
Savukemyynti	720,4	564,4
Tavaroiden myynti yhteensä	85 586,5	72 752,8
Palveluiden myynti		
Lipputulot	7 283,8	6 042,2
Muu myynti	18 247,6	5 931,3
Ovipalvelutuotot	629,5	476,5
Vuokratuotot	396,8	339,0
Biljardituotot	804,0	667,1
Automaattituotot	669,8	444,4
Palveluiden myynti yhteensä	28 031,6	13 900,5
Yhteensä	113 618,1	86 653,3

Tavaroiden myynti sisältää ravintolamyyntin.

Palveluiden myynti, muu myynti sisältää henkilövuokraustoiminnan myyntin, liitetieto 8.

22 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

000 euroa	2015	2014
Myyntivoitot	81,9	34,7
Vakuutuskorvaukset	19,3	0,8
Vuokratuotot	664,9	929,7
Muut liiketoiminnan tuotot	514,8	628,5
Tavaroiden myynti yhteensä	1 281,0	1 593,7

Vuokratuotot sisältävät huoneistojen vuokratuottoja. Muut liiketoiminnan tuotot koostuivat pääasiassa vuokrahenkilöstön ostopalvelun sopimusrahasta sekä vuokrahenkilöstön tuotoista.

23 MATERIAALIT JA PALVELUT

000 euroa	2015	2014
Ostot	25 700,2	21 685,8
Ulkopuoliset palvelut	2 661,1	6 708,8
Tavaroiden myynti yhteensä	28 361,3	28 394,6

Ulkopuoliset palvelut koostuvat vuokratusta ravintolatyövoimasta.

24 TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUNEET KULUT

000 euroa	2015	2014
Palkat	29 342,6	16 319,1
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	5 530,1	3 036,6
Sosiaalikulut	1 087,7	673,1
Yhteensä	35 960,4	20 028,7

Johdon työsuhde-etuuksista esitetään liitetiedossa 29 Lähipiiritapahtumat.

	2015	2014
Konsernin henkilökunta keskimäärin tilikaudella	912	685

25 POISTOT JA ARVONALENTUMISET

000 euroa	2015	2014
Poistot hyödykeryhmittäin		
Aineettomat hyödykkeet		
Kilpailukieltosopimukset	145,6	68,3
Edullinen vuokrasopimus	211,0	88,5
Nimenkäyttöoikeus	864,2	494,5
Atk-ohjelmat	78,3	50,2
Sopimukset	636,8	113,4
Yhteensä	1 935,8	814,9
Aineelliset hyödykkeet		
Vuokrahuoneistojen peruseräparannusmenot	4 484,6	3 768,2
Rakennukset	79,8	0,0
Koneet ja kalusto	2 318,1	2 023,8
Yhteensä	6 882,4	5 792,1
Arvonalentumiset hyödykeryhmittäin		
Liikearvo	0,0	1,8
Sopimukset	296,9	0,0
Vuokrahuoneistojen peruseräparannusmenot	153,4	0,0
Käyttöomaisuus	0,9	134,8
Yhteensä	451,2	136,6
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	9 269,5	6 743,6

26 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

000 euroa	2015	2014
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	582,3	517,1
Toimitilakulut	16 756,2	13 756,4
Kone- ja kalustokulut	3 763,8	2 876,3
Matkakulut	347,6	268,1
Markkinointi-, esiintyjä- ja edustuskulut	8 195,0	6 546,4
Muut kulut *	4 396,7	3 851,0
Yhteensä	34 041,5	27 815,2

* Muut kulut koostuvat useista eristä, jotka yksittäisinä eivät ole olennaisia.

27 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

000 euroa	2015	2014
Rahoitustuotot		
Muut rahoitustuotot	41,5	107,1
Yhteensä	41,5	107,1
Tulosvaikutteisesti kirjatut erät		
Saamisten arvonalentumiset	-290,0	0,0
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoan arvostettavista rahoitusveloista	-863,5	-412,1
Muut rahoituskulut	-83,0	-243,5
Yhteensä	-1 236,5	-655,5
Rahoituskulut - netto	-1 195,0	-548,4
Muut laajan tuloksen erät		
Myytävissä olevat rahoitusvarat	0,0	0,0
Yhteensä	0,0	0,0

28 TULOVEROT

Verokulun osatekijät

000 euroa	2015	2014
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	1 977,9	1 086,7
Laskennallisten verojen muutos	-715,3	295,9
Yhteensä	1 262,5	1 382,6

Verokulun täsmäytyslaskelma

000 euroa	2015	2014
Voitto/tappio ennen veroja	6 071,3	4 716,4
Vero laskettuna 20 % -verokannalla * / 2013 24,5 % -verokannalla	1 214,3	943,3
Vähennyskelvottomat kulut	87,8	242,7
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	-14,0	-38,9
Kirjattu laskennallinen verosaaminen vahvistetuista tappioista aikaisemmilta vuosilta	-379,9	-150,5
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	347,7	392,3
Verovapaat tulot	-2,1	-12,7
Liikkeen arvonalentumiset	13,6	0,4
Verot aikaisemmilta tilikausilta	-4,8	6,1
Verokulut tuloslaskelmassa	1 262,5	1 382,6

Laskennalliset verosaamiset ja verovelat on laskettu käyttäen Suomessa 20.0 % verokantaa.

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot

000 euroa	2015			2014		
	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen
Myytävissä olevat varat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

29 LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Osapuolten katsotaan kuuluvan toistensa lähipiiriin, jos toinen osapuoli pystyy käyttämään toiseen nähden määräysvaltaa tai yhteistä määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa sen taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa. Konsernin lähipiiriin kuuluvat emoyritys, tytäryritykset, osakkuusyritys, emoyrityksen tytäryritykset ja johtoon kuuluvat avainhenkilöt. Johtoon kuuluviin avainhenkilöihin luetaan hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenet ja toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa, sekä heidän läheiset perheenjäsenensä. Toimitusjohtajalla ei ole ollut sijaista. Lisäksi Restamaxin lähipiiriin kuuluvat mahdolliset Restamaxissa määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa käyttävät omistajat ja yritykset, joissa näillä on määräysvalta taikka joissa Restamaxissa määräysvaltaa käyttävä henkilö käyttää huomattavaa vaikutusvaltaa tai kuuluu yrityksen tai sen emoyrityksen johtoon.

Johdon työsuhde-etuudet

Johdon työsuhde-etuudet on esitetty maksuperusteisesti

000 euroa	2015	2014
Johtoryhmän (sis.toimitusjohtaja) palkat sivukuluineen ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	776,2	643,6
Hallituksen palkkiot	78,8	80,0

Toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten palkkiot ja etuudet

	2015	2015	2015	2014	2014	2014
000 euroa Palkat ja palkkiot	Palkka luontois- etuineen	Hallituksen kokous- palkkiot	Yhteensä	Palkka luontois- etuineen	Hallituksen kokous- palkkiot	Yhteensä
Toimitusjohtaja, Markku Virtanen	192,9	0,0	192,9	166,0	0,0	166,0
Muut johtoryhmän jäsenet	583,4	0,0	583,4	477,6	0,0	477,6
Yhteensä	776,3	0,0	776,3	643,6	0,0	643,6

Toimitusjohtajan eläkesitoumukset ja irtisanomiskorvaukset

Toimitusjohtaja Markku Virtanen kuuluu työntekijäin eläkelain TyELin piiriin, joka tarjoaa palvelusaikaan ja työansioihin perustuvan eläketurvan laissa säädetyllä tavalla. Toimitusjohtajasopimuksessa ei ole erikseen sovittu eläkeistä. Toimitusjohtajan suoriteperusteinen eläkemeno oli tilikaudella 29,4 tuhatta euroa.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on molemmin puolin 6 kuukautta. Irtisanomisajan palkan lisäksi toimitusjohtajalla ei ole oikeutta erilliseen irtisanomiskorvaukseen.

Hallituksen palkkiot

000 euroa	2015	2014
Kokouspalkkiot		
Timo Laine, hallituksen puheenjohtaja	20,0	20,0
Mikko Aartio, hallituksen jäsen	10,0	10,0
Turo Levänen, hallituksen jäsen (23.4.2014 saakka)	0,0	5,0
Jarmo Viitala, hallituksen jäsen	10,0	10,0
Sami Asikainen, hallituksen jäsen (22.4.2015 asti)	2,5	10,0
Petri Olkinuora, hallituksen jäsen	20,0	20,0
Mika Niemi, hallituksen jäsen (23.4.2014 alkaen)	10,0	5,0
Timo Everi, hallituksen jäsen (22.4.2015 alkaen)	6,3	0,0
Yhteensä	78,8	80,0

Lähipiiriyhtiöiden kanssa tapahtuneet liiketoimet

000 euroa	Myynnit	Korkokulut	Vuokrakulut	Ostot	Vuokratuotot	Saamiset	Velat
2015	556,8	0,0	1 371,5	955,3	4,7	288,8	1 107,7
2014	310,0	8,5	889,9	6 316,0	0,0	476,2	2 188,7

Lähipiiriliiketapahtumat ovat toteutuneet samoilla ehdoilla kuin riippumattomien osapuolten väliset liiketoimet.

Lisäksi konserni on tehnyt yrityskauppoja lähipiirin kanssa, josta tarkemmat selvitykset s. 103–104.

Johtoon kuuluville avainhenkilöille myönnettyt lainat

000 euroa	2015	2014
Tilikauden alussa	48,0	11,4
Muutos johtoryhmässä	0,0	-4,4
Tilikauden aikana myönnettyt lainat	0,0	40,0
Lainojen takaisinmaksut	-45,5	0,0
Veloitetut korot	0,5	1,0
Tilikauden aikana saadut korkomaksut	-2,9	0,0
Tilikauden lopussa	0,0	48,0

Lainat on annettu toistaiseksi ja maksetaan takaisin sovittaessa. Korko määrätään erikseen vuosittain. Korko oli vuonna 2014 ja 2015 3,0 %. Velalle ei ole vakuutta.

Staff Invest, lähipiirikauppa

Restamax-konserni on ostanut pääosan Staff Invest -konsernin henkilöstövuokrausliiketoiminnasta. Yrityskaupan kohteen kokonaiskauppahinta on noin 7,7 miljoonaa euroa lisättynä myöhemmin lueteltujen tytäryhtiöiden tilin-päätöksien 31.7.2014 vaihtuvien vastaavien ja vieraan pääoman erotuksella. Lisäkauppahinta oli noin 0,3 miljoonaa euroa.

Yrityskaupan kohteena on pääosa Staff Invest Oy:n henkilöstövuokrausliiketoiminnasta ja asiakassopimuskannasta sekä Staff Invest Oy:n omistamat osuudet seuraavista henkilöstövuokraustoimintaa harjoittavista tytäryhtiöistä:

Tytäryhtiö Omistussuus

Max Henkilöstöpalvelut Oy	100 %
Resta Henkilöstöpalvelut Oy.....	100 %
Staffpark Oy	100 %
Staffline Oy.....	100 %
Vanajanpalvelut Oy.....	80 %
Staffline Länsi-Suomi Oy.....	80 %

Myyjän osakkeenomistajista suuri osa kuuluu Restamax Oyj:n lähipiiriin, jonka perusteella yrityskauppa on luonteeltaan lähipiirikauppa.

Staff Invest Oy:n omistus jakautuu seuraavasti:

Wawe Capital Oy	45,0 %
Avemari Oy.....	27,5 %
Eiramax Oy.....	11,3 %
JV-Staff Oy	11,3 %
Mr Max Oy	5,0 %

Osakkeenomistajista Wawe Capital Oy on Restamax Oyj:n hallituksen puheenjohtaja Timo Laineen puolison määräysvalta-yhteisö, Mr Max Oy:n omistavat Timo Laine ja Restamax Oyj:n hallituksen jäsen Mikko Aartio yhdessä, Eiramax Oy:n pääomistaja on Mikko Aartio ja Avemari Oy:stä Timo Laine omistaa puolet määräysvalta-yhteisönsä Almalex Capital Oy:n kautta.

8.8.2014 Restamax Oyj myi 5 % Smile Henkilöstöpalvelut Oy:n osakekannasta Restamax Oyj:n hallituksen varsinaiselle jäsenelle Sami Asikaiselle, joka nykyisin toimii Smile Henkilöstöpalvelut Oy:n toimitusjohtajana.

Huippu Henkilöstöpalvelut Oy:n lähipiirikauppa

Restamax Oyj:n tytäryhtiö, henkilöstöpalveluliiketoimintaa harjoittava, Smile Henkilöstöpalvelut Oy osti 75 % pääosin Kuopion alueella toimivasta Huippu Henkilöstöpalvelut Oy:stä.

Yrityskaupan kokonaiskauppahinta on noin 0,5 miljoonaa euroa lisättynä ostettavien osakkeiden osuudella yhtiön sijoitusten ja vaihtuvien vastaavien yhteismäärän ja vieraan pääoman erotuksella 31.8.2014. Lisäksi yritys-kauppaan liittyy 0,1 miljoonan euron lisäkauppahintaerä, joka maksetaan 31.12.2016, mikäli tietyt lisäkauppahinnan ehdot täyttyvät. Kauppahinnasta 0,5 miljoonaa euroa maksettiin kaupan kohteen omistusoikeuden siirtymispäivänä 15.9.2014.

Myyjinä osakekaupassa olivat Mika Niemi, Tero Lahtinen ja Mika Hämäläinen, kukin kolmanneksen osuudella. Myyjistä Mika Niemi on Restamax Oyj:n hallituksen varsinainen jäsen ja osakkeenomistaja.

Staff Invest kauppa, loppuosa, lähipiirikauppa

Restamax-konsernin tytäryhtiö Smile Henkilöstöpalvelut on ostanut loppuosan Staff Invest -konsernin henkilöstö-vuokralusliiketoiminnoista. Kaupan kohteen liiketoiminta ja omistusoikeus siirtyivät 31.12.2014, josta alkaen liike-toiminta yhdisteltiin Restamax-konsernin henkilöstövuokrausliiketoimintoihin.

Yrityskaupan kohteen kokonaiskauppahinta on noin 1,2 miljoonaa euroa lisättynä myöhemmin lueteltujen tytäryhtiöiden tilinpäätöksen 31.12.2014 vaihtuvien vastaavien ja vieraan pääoman erotuksella, joka maksetaan 30.4.2015 mennessä. Kauppahinnasta noin 0,3 miljoonaa euroa maksettiin kaupan kohteen omistusoikeuden siirtymispäivänä 31.12.2014. Kauppahinnasta noin 0,3 miljoonaa euroa maksetaan 31.1.2015, 0,3 miljoonaa euroa 31.12.2015 ja 0,3 miljoonaa euroa 31.12.2016.

Yrityskaupan kohteena on Staff Invest Oy:n henkilöstövuokrausliiketoiminta ja asiakassopimuskanta sekä Staff Invest Oy:n omistamat osuudet sen tietyistä henkilöstövuokrausliiketoimintaa harjoittavista tytäryhtiöistä seuraa-vasti:

Tytäryhtiö	Omistuosuus
Happy Henkilöstöpalvelut Oy	100 %
Onni Henkilöstöpalvelut Oy.....	100 %

Myyjän osakkeenomistajista suuri osa kuuluu Restamax Oyj:n lähipiiriin, jonka perusteella yrityskauppa on luonteeltaan lähipiirikauppa.

Staff Invest Oy:n omistus jakautuu seuraavasti:

Wawe Capital Oy	45,0 %
Avemari Oy	27,5 %
Eiramax Oy	11,3 %
JV-Staff Oy	11,3 %
Mr Max Oy	5,0 %

Osakkeenomistajista Wawe Capital Oy on Restamax Oyj:n hallituksen puheenjohtaja Timo Laineen puolison määräysvalta-yhteisö, Mr Max Oy:n omistavat Timo Laine ja Restamax Oyj:n hallituksen jäsen Mikko Aartio yhdessä. Eiramax Oy:n pääomistaja on Mikko Aartio ja Avemari Oy:stä Timo Laine omistaa puolet määräysvalta-yhteisönsä Almalex Capital Oy:n kautta.

Lähipiiriliiketahtumat ovat toteutuneet samoilla ehdoilla kuin riippumattomien osapuolten väliset liiketoimet.

30 TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

000 euroa	2015	2014
KHT-yhteisö Deloitte & Touche Oy		
Tilintarkastus	179,7	153,5
Muut palvelut	74,3	115,1
Yhteensä	254,0	268,6

31 OSUDET TYTÄR- JA OSAKKUUSYRITYKSISSÄ 31.12.2015

Konsernitilinpäätöksen yhdistellyt tytäryritykset	Omistusosuus	Kotipaikka
Onemax Oy	100,0 %	Tampere
Max Siivouspalvelut Oy	70,0 %	Tampere
Beefmax Oy	100,0 %	Helsinki
Baarisalkku Oy	100,0 %	Helsinki
Koskimax Oy	59,6 %	Tampere
Suomen Diner Ravintolat Oy	80,0 %	Tampere
SRMax Oy	85,0 %	Tampere
Eiran Musiikkiteatteri Oy	100,0 %	Tampere
Gastromax Oy	70,0 %	Tampere
Soolo Max Oy	70,0 %	Tampere
Tunturimax Oy	65,0 %	Tampere
Beanimax Oy	60,0 %	Tampere
Roska Yhtiöt Oy	80,0 %	Tampere
Italpal Oy	100,0 %	Tampere
Northmax Oy	70,0 %	Tampere
Levin Ravintolakatu Oy	100,0 %	Helsinki
Suomen Siipiravintolat Oy	70,0 %	Tampere
Hernesaaren Ranta Oy	60,0 %	Helsinki
Kampin Sirkus Oy (konserni)	90,0 %	Tampere
Markkinointitoimisto Aito Finland Oy	60,0 %	Tampere
Barmax Oy (konserni)	100,0 %	Tampere
Poolmax Oy	80,0 %	Tampere
Priima-Ravintolat Oy	63,8 %	Tampere
Rock Hard Catering Oy	88,0 %	Tampere
Aleksanterin Ravintolat Oy	100,0 %	Tampere
Ruma Oy	100,0 %	Tampere
Tampereen Satamaravintolat Oy	100,0 %	Tampere
Suomen Ravintolatoimi Oy	57,9 %	Jyväskylä
Max Consulting Oy	100,0 %	Tampere
Suomen Ravintolatoimi Oy	42,1 %	Jyväskylä
Eiran Tivoli Oy	100,0 %	Tampere
JVP Security Oy	100,0 %	Jyväskylä
Bistromax Oy	70,0 %	Tampere
Rengasravintolat Oy (konserni)	100,0 %	Tampere
Ravintola Wanha Posti Oy	100,0 %	Tampere
Wood Roasted Restaurants Oy	100,0 %	Helsinki
Tampereen Espanjalaiset Ravintolat Oy	100,0 %	Tampere
Ravintola Bodega Salud Ky	vast. al. yhtiömies	Tampere
Smile Henkilöstöpalvelut Oy (konserni)	93,0 %	Tampere
Max Henkilöstöpalvelut Oy	100,0 %	Tampere
Resta Henkilöstöpalvelut Oy	100,0 %	Tampere
Smile Palvelut Pori Oy	80,0 %	Tampere
Smile Tampere Oy	100,0 %	Tampere
Smile Palvelut Turku Oy	100,0 %	Tampere
Smile Palvelut Hämeenlinna Oy	100,0 %	Hämeenlinna
Huippu Henkilöstöpalvelut Oy	75,0 %	Kuopio
Smile Palvelut Jyväskylä Oy	100,0 %	Tampere
Onni Henkilöstöpalvelut Oy	100,0 %	Tampere
Happy Henkilöstöpalvelut Oy	100,0 %	Tampere
Smile Palvelut Helsinki Oy	100,0 %	Tampere
Smile Doctors Oy	75,0 %	Tampere
Smile Palvelut Pohjoinen Oy	100,0 %	Tampere

Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt osakkuusyrietykset		
SuperPark Oy	19,0 %	Sotkamo

Yhtiön tulosta ei ole yhdistelty vuoden 2015 konsernitilinpäätökseen, koska osakkeiden hankinta tapahtui 16.12.2015.

Merkittävämpien määräysvallattomien omistajien omistusosuus:

000 euroa	Määräysvallattomien omistajien osuus		Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta		Määräysvallattomien omistajien osuus pääomasta	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Yritys ja kotipaikka						
Priima-Ravintolat Oy Tampere	36,2 %	36,2 %	-133,0	109,8	156,0	397,7
Gastromax Oy Tampere	30,0 %	30,0 %	-326,8	-260,9	-586,9	-260,2
Tunturimax Oy Tampere	35,0 %	35,0 %	23,2	-20,4	64,6	41,4

Taloudellinen informaatio:

000 euroa		
Priima-Ravintolat Oy	2015	2014
Liikevaihto	3 867,7	3 623,8
Tilikauden tulos	-367,3	303,0
Pitkäaikaiset varat	2 648,9	1 695,0
Lyhytaikaiset varat	414,9	1 060,1
Pitkäaikaiset velat	1 349,0	365,7
Lyhytaikaiset velat	1 284,2	1 291,4
Liiketoiminnan rahavirta	302,1	500,0
Investointien rahavirta	-1 391,3	-998,8
Rahoituksen rahavirta	1 009,9	503,5
Gastromax Oy	2015	2014
Liikevaihto	5 497,7	3 632,8
Tilikauden tulos	-1 089,2	-869,7
Pitkäaikaiset varat	3 935,3	3 109,0
Lyhytaikaiset varat	268,6	546,1
Pitkäaikaiset velat	3 285,0	1 735,3
Lyhytaikaiset velat	2 875,4	2 787,0
Liiketoiminnan rahavirta	-1 137,4	850,9
Investointien rahavirta	-1 624,2	-3 542,3
Rahoituksen rahavirta	2 582,8	2 892,2
Tunturimax Oy	2015	2014
Liikevaihto	5 092,5	1 245,2
Tilikauden tulos	66,3	-58,3
Pitkäaikaiset varat	1 183,2	1 074,6
Lyhytaikaiset varat	885,5	1 575,2
Pitkäaikaiset velat	453,6	447,6
Lyhytaikaiset velat	1 430,4	2 084,0
Liiketoiminnan rahavirta	34,3	484,8
Investointien rahavirta	-357,3	-1 005,1
Rahoituksen rahavirta	10,0	948,5

32 MUUT VUOKRASOPIMUKSET

Konserni vuokralle ottajana

Konserni on vuokrannut useat käyttämänsä ravintola- ja toimistotilat. Vuokrasopimusten pituudet ovat keskimäärin kahdesta viiteentoista vuotta, ja niihin usein sisältyy mahdollisuus jatkaa sopimusta alkuperäisen päättämispäivän jälkeen. Vuokrasopimukset ovat joko kiinteitä sisältäen indeksikorotuksen tai liikevaihtoperusteisia. Osa vuokrasopimuksista on toistaiseksi voimassa olevia, sisältäen 2 kuukauden irtisanomisajan.

Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

000 euroa	2015	2014
Yhden vuoden kuluessa	12 182,3	11 898,6
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa	33 471,1	35 330,5
Yli viiden vuoden kuluessa	15 490,4	12 994,6
Yhteensä	61 143,8	60 223,7

Vuonna 2015 on kirjattu tulosvaikutteisesti muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettuja vuokramenoja 12.791,7 tuhatta euroa (10.619,4 tuhatta euroa vuonna 2014).

Konserni on vuokrannut edelleen 9 ravintolatilaa. Näistä aiheutuvia vuokrakuluja on kirjattu 1.027,3 tuhatta euroa 2015 (1.267,1 tuhatta euroa vuonna 2014). Tehtyjen edelleenvuokraussopimusten perusteella vastaisuudessa saatavat vähimmäisvuokrat ovat vuoden 2015 päättyessä 1.836,0 tuhatta euroa (vuoden 2014 päättyessä 1.362,4 tuhatta euroa).

Konserni vuokralle antajana

Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten mukaiset vastaiset vähimmäisvuokrat:

000 euroa	2015	2014
Yhden vuoden kuluessa	909,6	468,0
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa	1 783,4	370,0
Yli viiden vuoden kuluessa	0,0	0,0
Yhteensä	2 693,0	838,0

33 EHDOLLISET VELAT JA VARAT SEKÄ SITOUMUKSET

000 euroa	2015	2014
Taseeseen sisältyvät velat, joista annettu vakuuksia		
Lainat rahoituslaitoksilta, pitkäaikaiset	21 689,9	16 890,3
Lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikaiset	9 163,8	7 046,1
Yhteensä	30 853,7	23 936,4
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Kiinnitetyt panttivelkakirjat	16 400,0	15 650,0
Kiinteistökiinnitys	2 500,0	2 500,0
Tytäryhtiöosakkeet	25 800,8	25 798,5
Muut osakkeet	164,8	164,8
Pankkitakaukset	2 564,8	2 528,9
Muut takaukset	2 785,0	1 995,0
Yhteensä	50 215,4	48 637,2
mlj. euroa	2015	2014
Sitoumukset:		
Ostositoumus	0,2	0,2

34 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN LUOKITTELU

31.12.2015 000 euroa	Käypään arvoon tulos- vaikuttavasti arvostettavat	Myytavissä olevat	Lainat ja saamiset	Jaksotettuun hankinta- menoon	Käypä arvo
Rahoitusvarat					
Korolliset lainasaamiset			246,4		246,4
Korottomat muut saamiset			1 042,6		1 042,6
Myyntisaamiset ja muut saamiset			9 775,6		9 775,6
Noteeraamattomat osakkeet		622,1			622,1
Rahavarat			2 135,1		2 135,1
Yhteensä		622,1	13 199,7		13 821,8
Kirjanpitoarvo yhteensä		622,1	13 199,7		13 821,8
Rahoitusvelat					
Pitkäaikaiset rahoitusvelat				22 170,3	22 170,3
Pitkäaikaiset ostovelat ja muut velat				722,1	722,1
Lyhytaikaiset rahoitusvelat				9 227,9	9 227,9
Lyhytaikaiset ostovelat ja muut velat				17 511,6	17 511,6
Käypä arvo yhteensä				49 631,9	49 631,9
Kirjanpitoarvo yhteensä				49 631,9	49 631,9

31.12.2014 000 euroa	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti arvostettavat	Myytävissä olevat	Lainat ja saamiset	Jaksotettuun hankinta- menoon	Käypä arvo
Rahoitusvarat					
Korolliset lainasaamiset			262,2		262,2
Korottomat muut saamiset			900,2		900,2
Myyntisaamiset ja muut saamiset			9 697,9		9 697,9
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					0,0
Noteeraamattomat osakkeet		348,6			348,6
Rahavarat			5 242,5		5 242,5
Yhteensä		348,6	16 102,8	0,0	16 451,4
Kirjanpitoarvo yhteensä		348,6	16 102,8	0,0	16 451,4
Rahoitusvelat					
Pitkäaikaiset rahoitusvelat				17 297,6	17 297,6
Pitkäaikaiset osto- ja muut velat				1 169,3	1 169,3
Lyhytaikaiset rahoitusvelat				7 046,1	7 046,1
Lyhytaikaiset osto- ja muut velat				18 281,5	18 281,5
Käypä arvo yhteensä				43 794,5	43 794,5
Kirjanpitoarvo yhteensä	0,0	0,0	0,0	43 794,5	43 794,5

35 LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTOJEN OIKAISUT

000 euroa	2015	2014
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa		
Mainostilan myynnin ja sopimusrahan tuloutus	-367,0	-554,2
Myyntisaamisten alaskirjaus	476,1	177,0
Käyttöomaisuuden myynti	-114,1	-34,7
Muut oikaisut	-56,2	304,8
Yhteensä	-61,2	-106,9

36 RAHOITUSINSTRUMENTTIEN KÄYVÄT ARVOT

Alla on esitetty konsernin käyttämät käyvän arvon määrittämisperiaatteet kaikista rahoitusinstrumenteista. Lisäksi taulukossa esitetään yksityiskohtaisesti kunkin erän käyvät arvot ja kirjanpitoarvot, jotka vastaavat konsernitaseen arvoja.

Mlj. euroa	Liite	2015		2014	
		Kirjanpito-arvo	Käypä arvo	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo
Rahoitusvarat					
Myytavissä olevat rahoitusvarat	14	622,1	622,1	348,6	348,6
Korolliset lainasaamiset	13	246,4	246,4	262,2	262,2
Myyntisaamiset ja muut saamiset	13	10 818,2	10 818,2	10 598,1	10 598,1
Rahavarat	16	2 135,1	2 135,1	5 242,5	5 242,5
Rahoitusvelat					
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	20	22 170,3	22 170,3	17 297,6	17 297,6
Pitkäaikaiset ostovelat ja muut velat	21	722,1	722,1	1 169,3	1 169,3
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	20	9 227,9	9 227,9	7 046,1	7 046,1
Lyhytaikaiset ostovelat ja muut velat	21	17 511,6	17 511,6	18 281,5	18 281,5

Taulukossa esitettyjen rahoitusvarojen ja -velkojen käypiä arvoja määritettäessä on käytetty seuraavia hintanoteerauksia, oletuksia ja arvostusmalleja:

Myytavissä olevat rahoitusvarat

Myytavissä olevat rahoitusvarat koostuvat pääosin kotimaisista osuuksista sekä suomalaisista noteeraamattomista osakkeista. Noteeraamattomat osakesijoitukset on arvostettu käypään arvoon tai hankintamenoon, koska niiden arvostaminen käypään arvoon arvostusmenetelmiä käyttäen ei ole ollut mahdollista. Sijoitusten käypä arvo ei ole ollut määritettävissä luotettavasti ja arvio vaihtelee merkittävästi tai vaihteluvälille sijoittuvien erilaisten arvioiden todennäköisyydet eivät ole kohtuullisesti määritettävissä ja käytettävissä käyvän arvon arvioimiseen. Käypään arvoon kirjatut rahoitusvarat ovat joko jälkimarkkinakelpoisia tai niiden arvostuksessa on käytetty vastapuolen tilinpäätöspäivän ostokurssia.

Myyntisaamiset ja muut saamiset

Saamisten alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen saamisten maturiteetti huomioon ottaen.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatut rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin luokitellaan sellaiset rahoitusvaroihin kuuluvat erät, jotka on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi tai jotka luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen tapahtuessa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi.

Rahoitusvelat

Velkojen käyvät arvot pohjautuvat diskontattuihin rahavirtoihin. Diskonttauskorkona on käytetty korkoa, jolla konserni saisi vastaavaa lainaa ulkopuolelta tilinpäätöshetkellä. Kokonaiskorko muodostuu riskittömästä korosta ja yrityskohtaisesta riskipreemiosta. Lainojen uudelleen hinnoittelupäivä on 31.12., joten lainojen kirjanpitoarvot vastaavat markkina-arvoja.

Ostovelat ja muut velat

Ostovelkojen ja muiden velkojen alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen velkojen maturiteetti huomioon ottaen.

Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista

31.12.2015				
000 euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Varat				
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
- oman pääoman ehtoiset arvopaperit	0,0	0,0	0,0	0,0
Varat yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0
31.12.2014				
000 euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Varat				
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
- oman pääoman ehtoiset arvopaperit	0,0	0,0	0,0	0,0
Varat yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0

Päättäneen tilikauden aikana ei tapahtunut siirtoja käypien arvojen hierarkian tasojen 1, 2 tai 3 välillä.

Hierarkian tason 1 käyvät arvot perustuvat samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla. Konsernin omistamat osakkeet ja osuudet koostuvat ei-noteeratuista eristä.

Tason 2 instrumenttien käyvät arvot perustuvat merkittävältä osin muihin syöttötietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin (ts. hintoina) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina). Näiden instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä konserni käyttää yleisesti hyväksyttyjä arvostusmalleja, joiden syötötiedot kuitenkin perustuvat merkittävältä osin todennettaviin markkinatietoihin.

Tason 3 instrumenttien käyvät arvot puolestaan perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin syöttötietoihin, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon, vaan merkittävältä osin johdon arvioihin ja niiden käyttöön yleisesti hyväksytyissä arvostusmalleissa.

Muut myytävissä olevat rahoitusvarat on arvostettu hankintamenoon, koska käypää arvoa ei voi luotettavasti määrittää.

37 TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET OLENNAISET TAPAHTUMAT

Restamax Oyj:n henkilövuokrausliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö osti 1.1.2016 TOR-Palvelut Oy:ltä henkilövuokrausliiketoiminnan.

Restamax Oyj:n ravintolaliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö osti Jyväskylässä toimivan Food Bar & Kitchen ravintolaliiketoiminnan 2.1.2016.

38 TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Kannattavuus

Oman pääoman tuotto %

Voitto (emoyhtiön omistajille kuuluva voitto + määräysvallattomille kuuluva voitto) * 100

Oma pääoma keskimäärin (emoyhtiön omistajille kuuluva sekä määräysvallattomille omistajille kuuluva)

Sijoitetun pääoman tuotto %

Nettotulos + rahoituskulut + verot (12 kk) *100

Sijoitettu pääoma keskimäärin (emoyhtiön omistajille kuuluva sekä määräysvallattomille omistajille kuuluva)

Materiaalikate

Liikevaihto - ostot +- varaston muutos

Henkilöstökulu %

Henkilöstökulut + Ulkopuoliset palvelut *100

Liikevaihto

Käyttökate

Liiketulos + poistot ja arvonalentumiset

Taloudellinen asema

Omavaraisuusaste %

Oma pääoma *100

Taseen loppusumma - Saadut ennakot

Nettovelkaantumisaste %

Korolliset nettorahoitusvelat *100

Oma pääoma (emoyhtiön omistajille kuuluva sekä määräysvallattomille omistajille kuuluva)

Osakekohtaiset tunnusluvut

Osakekohtainen osinko

Tilikauden osingonjako

Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä

Osakekohtainen tulos

Tilikauden tulos - määräysvallattomien omistajien osuus

Osakemäärä ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita kaudella keskimäärin

Osakekohtainen oma pääoma, EUR

Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma

Osakemäärä kauden lopussa ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita

Osingonjakosuhde %

(Osinko / osake)

*100

Osakekohtainen tulos

Efektiivinen osinkotuotto %

Osakekohtainen osinko

*100

Tilinpäätöspäivän osakekurssi

Hinta/voitto-suhde (P/E)

Tilinpäätöspäivän osakekurssi

Osakekohtainen tulos

Osakkeen keskikurssi

Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto

Vaihdettujen osakkeiden määrä kaudella keskimäärin

Osakekannan markkina-arvo, milj. EUR

Tilinpäätöspäivän osakekurssi x osakkeiden lukumäärä

B. EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS (FAS)

TULOSLASKELMA (EUR)	1.1.2015-31.12.2015	1.1.2014-31.12.2014
LIKEVAIHTO	15 820 814,74	12 933 701,68
Liiketoiminnan muut tuotot	3 514 259,19	2 128 217,09
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-3 147 482,81	-3 338 651,24
Varastojen lisäys / vähennys	20 896,18	39 894,45
Ulkopuoliset palvelut	-2 289 650,54	-1 781 430,73
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-5 416 237,17	-5 080 187,52
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-2 967 577,32	-2 532 688,83
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-581 053,16	-477 756,96
Muut henkilösivukulut	-120 530,89	-110 274,29
Henkilöstökulut yhteensä	-3 669 161,37	-3 120 720,08
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 629 745,05	-1 060 687,38
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	-153 424,84	0,00
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-1 783 169,89	-1 060 687,38
Liiketoiminnan muut kulut	-8 274 921,80	-6 152 546,72
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	191 583,70	-352 222,93
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä	1 362 151,35	7 895 223,61
Tuotot muista osuuksista	0,00	1 200,00
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	816 769,68	383 445,03
Muilta	11 056,98	90 001,82
Arvonalentumiset vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista	-1 894 493,76	0,00
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-56 528,18	-40 425,46
Muille	-697 631,38	-486 500,08
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	-458 675,31	7 842 944,92
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-267 091,61	7 490 721,99
Satunnaiset tuotot	7 099 102,69	2 536 713,88
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä	7 099 102,69	2 536 713,88
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	6 832 011,08	10 027 435,87
Poistoeron lisäys / vähennys	-134 636,76	0,00
Tuloverot		
Tilikauden verot	-1 464 365,48	-368,43
VOITTO (-TAPPIO)	5 233 008,84	10 027 067,44

TASE (EUR)	31.12.2015	31.12.2014
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Liiketoiminta	651 727,45	241 751,17
Muut pitkävaikutteiset menot	2 524 895,36	2 514 670,81
Ennakkomaksut	57 589,70	2 375 234,45
	3 234 212,51	5 131 656,43
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	2 341 860,46	2 100 000,00
Koneet ja kalusto	2 443 902,35	2 001 264,51
Muut aineelliset hyödykkeet	2 806,22	2 806,22
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	34 591,81	269 469,42
	4 823 160,84	4 373 540,15
Sijoitukset		
Osuudet konsernin yrityksissä	32 028 867,32	27 724 332,69
Osuudet omistusyhteisyrityksissä	1 330 000,00	0,00
Muut osakkeet ja osuudet	283 130,07	11 868,09
	33 641 997,39	27 736 200,78
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	41 699 370,74	37 241 397,36
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Valmiit tuotteet/Tavarat	240 287,65	219 391,47
	240 287,65	219 391,47
Pitkäaikaiset		
Saamiset konserniyrityksiltä	22 179 963,71	16 036 561,78
Lainasaamiset	678 925,09	178 925,09
Muut saamiset	72 000,00	0,00
	22 930 888,80	16 215 486,87
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	521 827,96	463 266,56
Saamiset konserniyrityksiltä	22 290 726,66	22 104 057,09
Lainasaamiset	26 400,00	66 400,00
Muut saamiset	9 402,97	27 370,74
Siirtosaamiset	1 160 867,32	604 393,84
	24 009 224,91	23 265 488,23
Rahat ja pankkisaamiset	158 389,32	443 800,80
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	47 338 790,68	40 144 167,37
VASTAAVAA YHTEENSÄ	89 038 161,42	77 385 564,73

TASE (EUR)	31.12.2015	31.12.2014
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	150 000,00	150 000,00
	150 000,00	150 000,00
Muut rahastot		
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	34 892 713,54	34 892 713,54
	34 892 713,54	34 892 713,54
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	7 805 976,94	1 884 840,79
Tilikauden voitto (tappio)	5 233 008,84	10 027 067,44
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	48 081 699,32	46 954 621,77
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Poistoero	134 636,76	0,00
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ	134 636,76	0,00
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Pääomalainat	241 008,00	407 360,92
Lainat rahoituslaitoksilta	21 536 591,44	16 866 143,20
Saadut ennakot	0,00	0,00
Velat saman konsernin yrityksille	3 090 516,59	2 087 220,43
Muut velat	460 132,05	0,00
	25 328 248,08	19 360 724,55
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	8 130 092,42	6 982 355,81
Saadut ennakot	14 105,51	4 403,61
Ostovelat	1 132 723,24	1 443 641,98
Velat saman konsernin yrityksille	4 081 533,46	1 841 078,80
Muut velat	204 946,99	109 041,15
Siirtovelat	1 930 175,64	689 697,06
	15 493 577,26	11 070 218,41
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	40 821 825,34	30 430 942,96
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	89 038 161,42	77 385 564,73

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Restamax Oyj:n tilikausi on 1.1.–31.12. Tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain mukaisesti (FAS).

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on arvostettu hankintamenoonsa kertyneillä poistoilla vähennettynä. Pysyvien vastaavien liitetiedoissa on esitetty vain niiden pysyvien vastaavien hyödykkeiden hankintamenot, joiden hankintamenoja ei ole vielä kokonaan poistettu suunnitelman mukaisina poistoina kuluksi.

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Hyödykeryhmä	Arvioitu pitoaika vuotta	Poistoprosentti	Poistomenetelmä
Rakennukset	30		tasapoisto
Liiketarve	5		tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	3,5,7,10		tasapoisto
Fuusioaktiiva	5		tasapoisto
Koneet ja kalusto		25	menojäännöspoisto

Vaihtuvien vastaavien arvostus

Vaihto-omaisuus on arvostettu muuttuvaan hankintamenoonsa noudattaen FIFO-periaatetta sekä KPL 5 luvun 6 § 1 momentin mukaista alimman arvon periaatetta.

Vaihtuvien vastaavien saamiin merkityt myynti- ja muut saamiset on arvostettu nimellisarvoonsa tai tätä alhaisimpaan todennäköiseen arvoonsa.

Henkilöstön eläketurva

Yhtiön henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkevakuutusmaksut on jaksotettu vastaamaan tilinpäätöksen suoriteperusteisia palkkoja.

Vieraan pääoman arvostus

Velat on arvostettu nimellisarvoonsa.

Omat osakkeet

Hankitut omat osakkeet kirjataan edellisten tilikausien kertyneiden voittovarojen vähennykseksi.

TASEEN LIITETIEDOT

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Pysyvät vastaavat

Aineettomat hyödykkeet	Liikearvo	Muut ptv menot	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.	241 751,17	4 889 905,26	5 131 656,43
Lisäykset	1 050 000,00	918 611,11	1 968 611,11
Vähennykset	-385 840,00	-787 363,73	-1 173 203,73
Siirto erien välillä	0,00	-1 740 024,08	-1 740 024,08
Tilikauden poistot	-254 183,72	-698 643,50	-952 827,22
Kirjanpitoarvo 31.12.	651 727,45	2 582 485,06	3 234 212,51

Aineelliset hyödykkeet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut ain. hyödykkeet	Enn.maks ja kesk.eräiset hankinnat	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.	2 100 000,00	2 001 264,51	2 806,22	269 469,42	4 373 540,15
Lisäykset	321 620,24	1 247 451,98	0,00	414 356,03	1 983 428,25
Siirto erien välillä	0,00	0,00	0,00	-566 954,69	-566 954,69
Vähennykset	0,00	-207 656,09	0,00	-82 278,95	-289 935,04
Tilikauden poistot	-79 759,78	-597 158,05	0,00	0,00	-676 917,83
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 341 860,46	2 443 902,35	2 806,22	34 591,81	4 823 160,84

Sijoitukset	Osuudet saman konsernin yr	Osuudet omistus-yhteisyrityksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.	27 724 332,69	0,00	11 868,09	27 736 200,78
Lisäykset	4 304 534,63	1 330 000,00	271 261,98	5 905 796,61
Kirjanpitoarvo 31.12.	32 028 867,32	1 330 000,00	283 130,07	33 641 997,39

Yhtiön yli viidesosan omistamat toisen yhtiön osakkeet

Yhtiön nimi ja yhtiömuoto	Kotipaikka	Osuus%
Onemax Oy	Tampere	100,0 %
Max Siivouspalvelut Oy	Tampere	70,0 %
Beefmax Oy	Helsinki	100,0 %
Baarisalkku Oy	Helsinki	100,0 %
Koskimax Oy	Tampere	59,6 %
Suomen Diner Ravintolat Oy	Tampere	80,0 %
SRMax Oy	Tampere	85,0 %
Eiran Musiikkiteatteri Oy	Tampere	100,0 %
Gastromax Oy	Tampere	70,0 %
Soolo Max Oy	Tampere	70,0 %
Tunturimax Oy	Tampere	65,0 %
Beaniemax Oy	Tampere	60,0 %
Roska Yhtiöt Oy	Tampere	80,0 %
Italpal Oy	Tampere	100,0 %
Northmax Oy	Tampere	70,0 %
Levin Ravintolakatu Oy	Helsinki	100,0 %
Suomen Siipiravintolat Oy	Tampere	70,0 %
Hernesaaren Ranta Oy	Helsinki	60,0 %
Kampin Sirkus Oy (konserni)	Tampere	90,0 %
Markkinointitoimisto Aito Finland Oy	Tampere	60,0 %
Barmax Oy (konserni)	Tampere	100,0 %
Poolmax Oy	Tampere	80,0 %
Priima-Ravintolat Oy	Tampere	63,8 %
Rock Hard Catering Oy	Tampere	88,0 %
Aleksanterin Ravintolat Oy	Tampere	100,0 %
Ruma Oy	Tampere	100,0 %
Tampereen Satamaravintolat Oy	Tampere	100,0 %
Suomen Ravintolatoimi Oy	Jyväskylä	57,9 %
Max Consulting Oy	Tampere	100,0 %
Suomen Ravintolatoimi Oy	Jyväskylä	42,1 %
Eiran Tivoli Oy	Tampere	100,0 %
JVP Security Oy	Jyväskylä	100,0 %
Bistromax Oy	Tampere	70,0 %
Rengasravintolat Oy (konserni)	Tampere	100,0 %
Ravintola Wanha Posti Oy	Tampere	100,0 %
Wood Roasted Restaurants Oy	Helsinki	100,0 %
Tampereen Espanjalaiset Ravintolat Oy	Tampere	100,0 %
Ravintola Bodega Salud Ky	Tampere	vast.al. Yhtiömies
Smile Henkilöstöpalvelut Oy (konserni)	Tampere	93,0 %
Max Henkilöstöpalvelut Oy	Tampere	100,0 %
Resta Henkilöstöpalvelut Oy	Tampere	100,0 %
Smile Palvelut Pori Oy	Tampere	80,0 %
Smile Tampere Oy	Tampere	100,0 %
Smile Palvelut Turku Oy	Tampere	100,0 %
Smile Palvelut Hämeenlinna Oy	Hämeenlinna	100,0 %
Huippu Henkilöstöpalvelut Oy	Kuopio	75,0 %
Smile Palvelut Jyväskylä Oy	Tampere	100,0 %
Onni Henkilöstöpalvelut Oy	Tampere	100,0 %
Happy Henkilöstöpalvelut Oy	Tampere	100,0 %
Smile Palvelut Helsinki Oy	Tampere	100,0 %
Smile Doctors Oy	Tampere	75,0 %
Smile Palvelut Pohjoinen Oy	Tampere	100,0 %

Osuudet omistusyhteisyrityksissä

Yhtiön nimi ja yhtiömuoto	Kotipaikka	Osuus%
SuperPark Oy	Sotkamo	19,0 %

Yhtiö käsitellään osakkuusyhtyrityksenä, koska Restamax Oyj:llä on huomattava vaikutusvalta.

Siirtosaamiset	31.12.2015	31.12.2014
Jaksotukset	75 206,83	46 219,61
Muut siirtosaamiset	1 085 660,49	558 174,23
Yhteensä	1 160 867,32	604 393,84

Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		31.12.2015	31.12.2014
Pitkäaikaiset			
Lainasaamiset		15 465 974,83	15 772 614,99
Muut pitkäaikaiset saamiset		6 713 988,88	263 946,79
		22 179 963,71	16 036 561,78
Lyhytaikaiset			
Myyntisaamiset		439 816,73	355 207,55
Siirtosaamiset		270 400,42	382 108,68
Muut konsernisaamiset		8 673 102,69	13 474 226,16
Lainasaamiset		12 907 406,82	7 892 514,70
		22 290 726,66	22 104 057,09
Saamiset saman konsernin yrityksiltä yhteensä		44 470 690,37	38 140 618,87
Oma pääoma		31.12.2015	31.12.2014
Osakepääoma tilikauden alussa		150 000,00	150 000,00
Osakepääoman korotus		0,00	0,00
Osakepääoma tilikauden lopussa		150 000,00	150 000,00
Sidottu oma pääoma yhteensä tilikauden lopussa		150 000,00	150 000,00
Sij. Vapaan oman pääoman rahasto tk:n alussa		34 892 713,54	25 392 913,54
Suunnattu osakeanti		0,00	9 499 800,00
Sij. Vapaan oman pääoman rahasto tilikauden lopussa		34 892 713,54	34 892 713,54
Edellisten tilikausien voitto/tappio tk:n alussa		1 884 840,79	456 742,97
Ed. tilikauden voitto/tappio siirto		10 027 067,44	3 152 557,65
Osingonjako		-3 575 026,40	-1 474 165,80
Omat osakkeet		-530 904,89	-250 294,03
Edellisten tilikausien voitto/tappio tilikauden lopussa		7 805 976,94	1 884 840,79
Tilikauden voitto/tappio		5 233 008,84	10 027 067,44
Vapaa oma pääoma yhteensä tilikauden lopussa		47 931 699,32	46 804 621,77
Oma pääoma yhteensä		48 081 699,32	46 954 621,77
Laskelma jakokelpoisista varoista omassa pääomassa		31.12.2015	31.12.2014
Edellisten tilikausien voitto		7 805 976,94	1 884 840,79
Tilikauden tulos (voitto + / tappio -)	+	5 233 008,84	10 027 067,44
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	+	34 892 713,54	34 892 713,54
Jakokelpoiset varat yhteensä	=	47 931 699,32	46 804 621,77

Omat osakkeet

Restamax Oyj:n hallussa oli 1.1.2015 69 300 kappaletta omia osakkeita. Yhtiö hankki tilikauden 2015 aikana 130 700 kappaletta omia osakkeita, tilikauden päättyessä Restamax Oyj:n hallussa oli 200 000 kappaletta omia osakkeita.

Tilinpäätössiirtojen kertymä		31.12.2015	31.12.2014
Rakennusten poistoero		17 105,03	0,00
Koneiden ja kaluston poistoero		117 531,73	0,00
Tilinpäätössiirtojen kertymä yhteensä		134 636,76	0,00
Velat samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		31.12.2015	31.12.2014
Pitkäaikainen			
Velat		2 999 956,59	1 787 892,43
Saadut ennakot		90 560,00	299 328,00
		3 090 516,59	2 087 220,43
Lyhytaikainen			
Ostovelat		312 352,47	440 229,25
Velat		1 999 971,07	1 191 928,29
Saadut ennakot		168 000,00	168 000,00
Siirtovelat		1 601 209,92	40 921,26
		4 081 533,46	1 841 078,80
Velat saman konsernin yrityksille yhteensä		7 172 050,05	3 928 299,23

Siirtovelat		31.12.2015	31.12.2014
Palkkavelat		175 540,17	113 062,56
Lomapalkkavelka		421 822,22	365 885,04
Eläkevakautukset		166 546,41	57 309,38
Tuloverovelat		967 733,91	0,00
Muut siirtovelat		198 532,93	153 440,08
Siirtovelat yhteensä		1 930 175,64	689 697,06

Konsernitilin kokonaissaldo on esitetty emoyhtiön lyhytaikaisissa rahoitusveloissa. Emoyhtiön saatava tai velka on esitetty saatavana saman konsernin yrityksiltä tai velkana saman konsernin yrityksille.

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Vastuut ja vakuudet tase-erittäin ja vakuuslajeittain

Taseeseen sisältyvät velat, joista annettu vakuuksia	31.12.2015	31.12.2014
Lainat rahoituslaitoksilta, pitkäaikaiset	21 536 591,44	16 866 143,20
Lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikaiset	8 130 092,42	6 982 355,81
Yhteensä	29 666 683,86	23 848 499,01
Annetut vakuudet	31.12.2015	31.12.2014
Annetut yrityskiinnitykset	15 650 000,00	15 650 000,00
Kiinteistökiinnitys	2 500 000,00	2 500 000,00
Pankkitakaukset	1 653 895,93	1 638 946,28
Pantatut arvopaperit, tytäryhtiöosakkeet kirjanpitoarvoin	25 800 812,42	25 798 487,42
Muut takaukset	2 785 000,00	1 995 000,00
Muut annetut vakuudet yhteensä	48 389 708,35	47 582 433,70

Lisäksi Restamax Oyj on sitoutunut omavelkaiseen yleistakaukseen kaikkien Restamax-konserniin kuuluvien yhtiöiden puolesta liittyen ostovelkoihin tukkutoimittajaltaan enimmäismäärältään 200 t€.

Taseeseen sisältyvät leasingvuokrasopimusvastuut	31.12.2015	31.12.2014
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	13 084,57	77 142,31
Myöhemmin maksettavat	6 834,20	14 017,04
Yhteensä	19 918,77	91 159,35
Avoimien leasingvuokrasopimusten yhteismäärät,	19 918,77	91 159,35
seuraavana tilikautena erääntyvät	13 084,57	77 142,31
myöhemmin erääntyvät	6 834,20	14 017,04
Sopimukset on irtisanottavissa jäljellä olevien vuokraerien jäänneosarvojen summalla	19 918,77	91 159,35

Muut vastuut

Taseeseen sisältyvät muut annetut vastuusitoumukset, joita ei ole merkitty taseeseen

	31.12.2015	31.12.2014
Vuokravastuu, alv 0 %	32 055 342,81	26 451 971,78
	32 055 342,81	26 451 971,78
Smile Henkilöstöpalvelut Oy, ostovastuu n.	12,9 milj€	23,4 milj€

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Henkilöstön lukumäärä	31.12.2015	31.12.2014
Työntekijöiden keskimääräinen lukumäärä	72	66
Henkilöstön määrä yhteensä	72	66
Liikevaihdon jakautuminen	31.12.2015	31.12.2014
Ravintolaliiketoiminta	15 790 717,97	12 894 341,38
Muu liiketoiminta	30 096,77	39 360,30
	15 820 814,74	12 933 701,68
Liiketoiminnan muut tuotot	31.12.2015	31.12.2014
Myyntivoitot	298 756,23	255 217,20
Vuokratuotot	1 317 062,33	191 503,67
Muut liiketoiminnan muut tuotot	105 226,36	199 308,92
Muut liiketoiminnan muut tuotot konserni	1 793 214,27	1 482 187,30
Yhteensä	3 514 259,19	2 128 217,09
Liiketoiminnan muut kulut	31.12.2015	31.12.2014
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	166 803,42	166 917,17
Toimitilakulut	4 639 942,51	3 049 613,14
Kone- ja kalustokulut	714 006,98	585 157,19
Matkakulut	183 632,96	107 908,39
Markkinointi-, esiintyjä- ja edustuskulut	1 355 461,92	1 004 720,99
Muut liiketoiminnan kulut	1 215 074,01	1 238 229,84
	8 274 921,80	6 152 546,72
Tilintarkastajan palvelut	31.12.2015	31.12.2014
Tilintarkastuspalkkiot	57 700,00	51 420,00
Muut palvelut	82 161,60	60 681,22
Yhteensä	139 861,60	112 101,22
Rahoitustuotot ja -kulut	31.12.2015	31.12.2014
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksiltä	1 362 151,35	7 895 223,61
Tuotot osuuksista	0,00	1 200,00
Arvon alentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista		
Saman konsernin yrityksille	-1 894 493,76	0,00
Korko- ja muut rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	816 769,68	383 445,03
Muilta	11 056,98	90 001,82
Korko- ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-56 528,18	-40 265,49
Muille	-697 631,38	-486 660,05
Yhteensä	-458 675,31	7 842 944,92

Yhtiö on saanut ennakko-osinkona Italpal Oy:ltä 950.000,00 euroa.

Satunnaiset tuotot ja kulut	31.12.2015	31.12.2014
Saadut konserniavustukset	7 099 102,69	2 536 713,88
Yhteensä	7 099 102,69	2 536 713,88
Tilinpäätössiirrot	31.12.2015	31.12.2014
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	134 636,76	0,00
Yhteensä	134 636,76	0,00
Tuloverot	31.12.2015	31.12.2014
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	1 464 733,91	368,43
Edellisten tilikausien verot	-368,43	0,00
	1 464 365,48	368,43

RAHOITUSLASKELMA AJALTA 1.1.-31.12.2015

t€	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
Liiketoiminnan rahavirta:		
Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	-267	7 491
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	1 783	1 061
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-199	-197
Rahoitustuotot ja -kulut	459	-7 843
Muut oikaisut	-297	-202
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	1 478	309
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys(-)/vähennys(+)	-417	-513
Vaihto-omaisuuden lisäys(-)/vähennys(+)	-21	-40
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys(+)/vähennys(-)	1 534	255
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	2 574	11
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-797	-503
Saadut osingot liiketoiminnasta	10 174	3 531
Saadut korot liiketoiminnasta	938	273
Maksetut välittömät verot	-497	0
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	12 392	3 312
Liiketoiminnan rahavirta (A)	12 392	3 312
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-943	-7 389
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	1 291	507
Investoinnit muihin sijoituksiin	-5 739	-9 766
Pitkäaikaisten lainasaamisten vähennys (+) / lisäys (-)	-13 849	-13 315
Rahastosijoitus	0	11 000
Investointien rahavirta (B)	-19 240	-18 963
Rahoituksen rahavirta:		
Omien osakkeiden hankinta (-)	-531	-250
Lyhytaikaisten lainojen nostot (+)/ takaisinmaksut (-)	1 956	4 295
Pitkäaikaisten lainojen nostot (+)	11 000	20 100
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut (-)	-4 824	-7 293
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-3 575	-1 474
Saadut konserniavustukset (+)	2 537	0
Rahoituksen rahavirta (C)	6 563	15 377
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+) / vähennys (-)	-285	-274
Rahavarat tilikauden alussa	444	718
Rahavarat tilikauden lopussa	158	444
Rahavarat tilikauden lopussa ilman sulautumista	285	274
Muutos	0	0

TILINPÄÄTÖKSEN 31.12.2015 LIITETIEDOT

Luettelo kirjanpitoKirjoista, tositelajeista sekä säilytystavoista

	Säilytystapa
Päiväkirja	Elektroninen arkisto
Pääkirja	Elektroninen arkisto
Myyntireskontra	Elektroninen arkisto
Ostoreskontra	Elektroninen arkisto
Palkkakirjanpito	Paperitositteina/ Elektroninen arkisto
Tasekirja	Erikseen sidottuna
Tase-erittelyt	Paperitulosteina
	Tositelaji
Manuaalinen syöttö	80000
Tito-tilitositteet	170000
Myyntilaskusummat	120000
Suoritukset	70000
Ostolaskut	20000
Ostolask. maks.	40000
Tilinpäätöstositteet	90000
eAttest-jaksotus	90000
Jaksotustositteet	100000
Ulkoiset esijärjestelmät	300000

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN 31.12.2015 ALLEKIRJOITUKSET

Päiväys ja allekirjoitukset

Tampereella 4. päivänä huhtikuuta 2016

Timo Laine
hallituksen puheenjohtaja

Timo Everi

Petri Olkinuora

Markku Virtanen
toimitusjohtaja

Mikko Aartio

Mika Niemi

Jarmo Viitala

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Päiväys ja allekirjoitukset

Tampereella 4. päivänä huhtikuuta 2016

Deloitte & Touche Oy
Tilintarkastusyhteisö

Hannu Mattila, KHT

RESTAMAX

RAVINTOLAYHTIÖ

RESTAMAX OYJ

HATANPÄÄN VALTATIE 1 B, 33100 TAMPERE

WWW.RESTAMAX.FI • WWW.RAVINTOLA.FI

